

Flugfiske i Norden

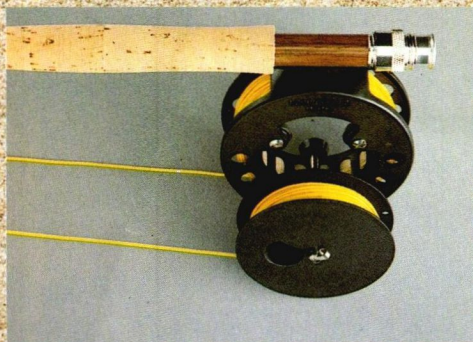
Klassiska laxflugor Sländornas livscykel
Torrfluga bland isberg Stillahavslaxar Nya dubbingmetoder

LEAP

fly reel system

Den mest funktionella flugrulle som någonsin tillverkats.

Svensk kvalitet och design.
Patentsökt.

- ★ Finns i fem storlekar
- ★ Nytt, unikt, enklare och billigare linbytessystem.
- ★ Läs mer — faktabroschyr endast från Karpens.

INTRODUCING NEW SAGE GRAPHITE II

SAGE

Inför säsongen har vi utökat Sage-programmet rejält. Främst med spön av den nya generationen kolfiber — Graphite II.

En stor NYHET för året är också de nya SAGE-black. Äkta SAGE med något förenklad finish. Finns i två modeller 9' # 6-7 samt 8' # 5-6 till helt otroliga priset 975.—

Ett gott råd — har du aldrig provat ett SAGE — gör det INNAN nästa spökop!

LAXFISKESKOLA

För fjärde året i rad arrangeras Karpens laxflugfiskeskola i Norge. Vi fiskar på ett eget "vall" i älven Gaula. Förra årets största fisk, 17,5 kg, togs av huvudansvarig lärare Göran Andersson. Göran är garanterad för en lyckad kurs. Mer info — per tel.

Ny postorderkatalog

Kat. No 4 beräknas komma ut mitten mars. Beställ ditt nya exemplar nu. Kostnad 10:— sedel eller postgiro 437 25 65-4. (Gamla postorderkunder får katalogen hemsänd automatiskt)

Karpens

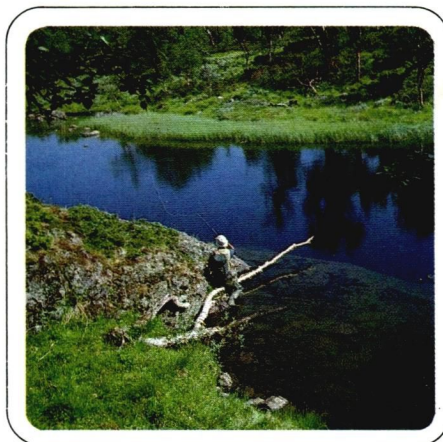
SWEDEN

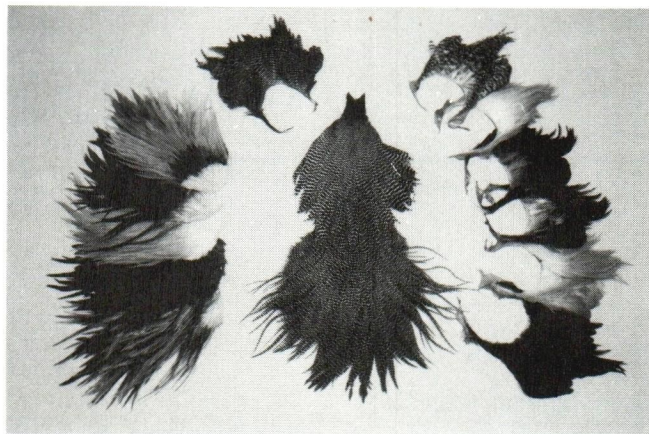
Postadress
Karpens Flugfiske & Fritid AB
Box 19136, 104 32 Stockholm
Tel 08-15 58 50, 15 59 60
Butikadress
Valhallavägen 46 Stockholm

INNEHÅLL i detta nummer:	Sid
<i>Ledaren: Stoppa laxfiskets hallickar!</i>	5
<i>Med torrfluga mellan isbergen. Fiske och naturupplevelser på Grönland</i>	6
<i>Fisket i äldre tider. Om det svenska sportfiskets historia, speglat i litteraturen</i>	10
<i>Sländornas livscyklar. Lär dig skilja på larv och nymf</i>	15
<i>Dubba med "hårrulle". Om nya och gamla dubbingmetoder</i>	18
<i>Dubbelgetingen. ... eller "vissa dagar äter fisken inte plåt" ...</i>	22
<i>En skugga mot det gröna. Om den ursprungliga, tidlösa fiskeupplevelsen...</i>	24
<i>Klassiker – 100 år efteråt. Så hittar du ersättningsmaterial till de gamla laxflugorna</i>	26
<i>Våra laxfiskar. Stillahavslaxarna – en brokig familj</i>	28
<i>Tipsrutan. Så håller du ordning på tubflugorna</i>	32
<i>FiN:s fototävling. Än har du chansen att vara med</i>	33
<i>Årets sista öring. En senhöstdag med snö i luften blev säsongens sista flugfisketur</i>	34
<i>Tänkt och tyckt. Nya synpunkter från läsarna</i>	36
<i>Flueflipp. Experterna och nybörjaren...</i>	37
<i>En låda på magen... Så löser du problemet med irriterande löslina</i>	38
<i>Bokbiten. Lästips inför vintersäsongen</i>	41
<i>Nytt på marknaden. Bengt Öste rapporterar om prylnyheter – bl a sexkantiga kolfiberspön..!</i>	44
<i>Flugor för Ammeråns harrar. Åtta mönster för den jämtländska "kalkströmmen"</i>	46
<i>Notiser. Rekordöring utanför Mörrumsån. Vem kan fläta en fiskerkorg?</i>	50
<i>Köp, sälj och byt. Fynda bland FiN-läsarnas egna annonser!</i>	52
<i>Tankar på strandkanten. Allt har sin tid...</i>	54

Omslagsbilden

Flugfiske i en liten
jämtlandså sommaren -86.
Foto: Christian B Hvidt.

Complete Grizzly Skin (center)

These grizzlies are raised in New England. While the neck hackle will tie dry flies down to #22, the saddle hackles are for larger dry salmon flies. Price 560:—

Grizzly Neck Patches (upper left)

We feature this in our RAT series fly tying kits. Excellent for salmon and sea-trout flies. This patch will tie flies in sizes #1/0 through #8. Price 50:—

Genetic Saddle Patches (lower left)

A typical saddle patch will have hackles as long as 14 cm, yet can tie flies down to #12. Natural colors include browns, light and dark ginger, duns and splashed duns, black and cree. Each pack of 5 will contain a variety of colors. Price per st 250:—

Genetic Neck Trims (right)

These crescent shaped trimmings are from dry fly necks, and are for budget minded tiers. Unlike loose hackles, these trims have left and right feathers, about 70 pairs, and tie sizes #6 to #12. Pack of 6 assorted natural colors. 50:—

Send orders to:

LAGARTUN
Fjær og Fluer

16173 Glynn
E. Cleveland, OH 44112
U. S. A., Tel. (216) 541 9004

Fly rods made in USA by Lamiglas: 96 % graphite

Graphite series G1000:

These high performance fly rods have aluminium oxide stripping guides, chrome plated stainless steel snake guides and tip tops. All 9 weight line models are equipped with 2' detachable extension butts. These rods come with a cotton bag and a high density poly-tube.

Length	Pieces	Style	Price	Length	Pieces	Style	Price
8' #6	4	A	950:—	91/2' #9	2	B	SEK 1080:—
81/2' #6	2	A	875:—	101/2' #9	2	B	1160:—
9' #8	2	A	920:—	14' #12	3	C	2100:—
9' #9	2	B	1040:—				

New for 1986: Esprit LHS rods by Lamiglas: 98 % graphite.

The new graphite fiber system "Lamiglas High Strain Graphite" gives 30 % higher results in the crucial strain to failure test, yet is 10–15 % lighter. It exceeds any other carbon fiber system being used today for building high-tech graphite blanks. Rods come with cloth bag and aluminium tube and have machined aluminium reel seat; style D has a custom walnut barrel.

Length	Pieces	Style	Price
91/2' #8	2	E	1995:—
101/2' #9	2	E	2160:—

P. O. Box 49
7350 Buvik
Norge Tlf. 07 865320

EN HÖGST MÖJLIG FLUGA...

Att binda en klassisk laxfluga är ej lätt. Det räcker inte med tekniken – du ska också ha de rätta verktygen och materialen.

Tekniken får du lära själv – resten kan du få från ADEXA!

Vi har mer än 1.500 olika bindmaterial, städ och bindverktyg...!

ADEXA

461 37 TROLLHÄTTAN
tel 0520-377 30

ADEXAs produkter finns i de flesta specialbutiker.

OBS! KÖP ENDAST VAROR MED VÅR ORIGINAL-LOGOTYPE!

Nästa gång det kliar i fingrarna: använd grejor från ADEXA. Då blir ingen fluga omöjlig...

Bojkotta laxfiskets hallickar!

I somras hörde jag talas om planerna att öppna ett fjällvatten med dokumenterat bra rödingfiske för allmänheten. Priset skulle ligga på 3.000–4.000 kronor inklusive logi för fyra dagars fiske, och markägaren menade att det inte skulle vara några svårigheter att få kunder. Redan nu fick han ju 16.000 kronor för en veckas ripjakt...

Jag tror han har rätt – tyvärr. Han får säkert sälja sitt fiske. Men det är med blandade känslor man konstaterar prisutvecklingen. Samtidigt som man med tillfredsställelse ser att fisket får ett ekonomiskt värde – det pekar på att det är skyddsvärt också ur ekonomisk synpunkt och därför kan konkurrera med andra intressenter kring våra vatten – så förstår alla och envar, att denna utveckling utestänger de flesta av oss från bra fiskevatten i framtiden.

Det är alltså i och för sig positivt om fisket får ett ekonomiskt värde. Det betyder nämligen att många glesbygdsmänniskor kan finna en fullt legitim försörjning i fisketurism. Fiske är ju inte bara entydigt lika med fiskekort, utan till ett besök vid främmande vatten hör också mat, inkvartering, båthyror och eventuell guidning. Totalt kan det bli betydande summor som visar att vatten även ur ekonomisk synpunkt har andra värden än som potentiella utbyggnadsreserver. Men därav följer också att de nya inkomsterna ska stanna i den bygd, som producerat den nya turistnäringen. Det är ett måste!

Med bestörtning ser man därför en ökad tendens att inkomsterna från attraktiva vatten går lokalbefolkningen och "hembygden" förbi och istället hamnar i fickorna på "jobbare", som åker runt och köper upp fiskerättigheter, för att sedan sälja dem vidare med god vinst. Allra tydligast är detta i Norge, där attraktiva laxälvar på detta sätt "köps på rot" av penningstarka intressenter, för att sedan slaktas och säljas ut till hugade spekulanter på dags- eller veckobasis. Naturligtvis med god avans. Denna spekulation i ökat intresse för det norska laxfisket hänger naturligtvis samman med förhoppningen om större fiskuppgång i älvarna efter förbudet mot drivgarnsfisket.

Det är lätt att förstå hur norska vattenägare lockas av de nya arrendatorernas feta plånböcker. Men resultatet kommer naturligtvis bara att bli att priserna för dag- och veckokort kommer att skjuta i höjden på ett så okontrollerbart sätt, att många människor i framtiden utestängs från laxfisket. Detsamma gäller lokala norska fiskeklubbar, som inte har någon möjlighet att hänga med i budgivningen.

NJFF – Norges Jeges- og Fiskerforbund – samt lokala fiskeklubbar har hittills kunnat erbjuda laxfiskekort till allmänheten på rimliga villkor. Men denna möjlighet kommer att starkt begränsas, allt eftersom de gamla arrendekontrakten går ut. Då står nya, kapitalstarka grupper redo att ta över. Den laxfiskande allmänheten kommer inte enbart att märka detta i form av fantasihöga priser. Dessutom riskerar man att i framtiden vara tvungen köpa sitt laxfiske i "paket". Man måste bo på ett visst hotell,, gå i en speciell "fiskeskola" eller på annat sätt ytterligare gynna de nya arrendatorerna.

Särskilt beklämmande är det naturligtvis att konstatera, att många av de nya penningstarka grupperingarna inte är norska, och att stora delar av inkomsterna från laxfisket därför inte får stanna där de hör hemma – nämligen i Norge – utan att pengarna istället flyter ut ur landet.

Naturligtvis måste vi vara beredda att betala bra för ett bra fiske. Men de pengar vi betalar ska komma de verkliga fiskerättsägarna till del, och eventuellt överskott ska gå tillbaka till älven i form av ökade fiskevårdsinsatser, och inte – som tendensen nu ser ut – hamna i fickorna på dem, som endast är "laxfiskejobbare" och bara köper laxfiskerättigheter för att sälja dem vidare med högsta möjliga svans.

Det är FiN:s förhoppning, att man i Norge lagstiftningsvägen kan förbjuda den här typen av osmaklig vidareuthyrning av grundarrenden. Medan vi väntar på ett sådant beslut, bör vi bojkotta alla laxfiskets hallickar – det må sedan vara banker, storföretag, hotell eller privatpersoner med samveten lika rymliga som deras plånböcker!

Gunnar Johnson

Med torrfluga mellan isbergen

Grönland är kanske inte i första hand flugfiskarens paradiset, men visst går det att fiska fluga också här – till och med torrfluga. Läger man därtill mötet med äventyret, en storslagen natur och annorlunda djurvärld – ja, då är Grönland, den nordligaste av de danska öarna, väl värd en alldeles egen mäs...

Av Steen Ulnits

Det er nu mere end ti år siden, jeg for første gang besøgte Grønland. Nu står jeg her igen – midt i juli måned – og kigger ud over den isfyldte fjord ved Narsarsuaq.

Der er løbet meget vand i havet i disse ti år. Udviklingen er gået hurtigt heroppe – lidt for hurtigt, forekommer det mig. Hvor der før var langt mellem turisterna, driver SAS nu masseturisme med Arctic Hotel i Narsarsuaq som base.

Men Grønland er stort, og de allerfleste steder kan man stadig svinge fluestangen i fred og ro – lige bortset fra myggene, naturligvis. Dem må man lære at leve med.

Men lad det være sagt med det samme, at Grønland ikke er fluefiske-

fleste vande – det være sig i hav, elv eller sø. Er man imidlertid overbevist fluefisker, skal man ikke holde sig tilbage. Man kan nemlig sagtens fange til dagen og vejen med fluestangen, blot man har en smule forhåndskendskab til tingene. Det kan illustreres ved et par eksempler: *Sildefjorden, Tugtutoq, 19 juli:*

Sommeren er sen og opgangen ikke begyndt endnu. Jeg fisker ved en lille elvmunding, hvor fiskene kommer ind med højvandet. Der kan fiskes hele

forts på næste oppslag

Ishavsröding i den här storleken är en utmärkt flugfisk.

rens paradiset. Spinnere og blink er langt mere effektive end fluen i de

Fjälljokk på södra Grönland.

Två vackra rödingar tog min slitna torrfluga där den guppade bland de grönländska isbergen..!

forts från föreg. uppslag

dagen, men bedst er det, når höjvandet faller morgon eller aften. Ved lavvande er der ingen fisk overhovedet. Da går de længere ud og søger ind på det lave vand i bunden af fjorden. Min tidsplan er derfor klar: ved højvande fisker jeg i elvmundingen – ved lavvande i fjordens bund.

Højvandet falder tidligt denne morgen – allerede klokken 05.00 kulminerer det. Klokken fire stuver jeg derfor grejet i båden og ror den korte tur over fjorden. Jeg fortøjer båden et par hundrede meter fra munden, så fiskene ikke skræmmes, og knytter en 4×lang Mickey Finn str. 8 på 0.20 forfanget.

Det er ganske lyst, da jeg ser de første fjeldørreder gennem polaroidbrillerne. De mindre fisk går spredt, mens de større eksemplarer går samlet i en flok på fem – seks stykker. Fiskene cirkler rundt i en bestemt rytme

og gør hver gang et kort ophold i en lille gryde, hvor elven falder ud i havet.

Det er her, jeg får den første fjeldørred. I et ubemærket øjeblik stjæler den fluen og er allerede ude med en halv snes meter line, inden jeg vågner op til dåd. Omkring et kilo vejer den – slank og blank, men med begyndende lyserøde pletter på siderne. Jeg bliver lige imponeret hver gang over disse fisks kampiver. De springer sjældent, men sprinter ud til siderne i lange og hårde udløb.

Hurtigt befrier jeg den for fluen og lader den glide ud i det grønne vand igen. Endnu to fisk går samme vej, inden vandet falder og fiskeriet ebber ud. Jeg ruller linen ind og begiver mig ud mod båden, der nu ligger oppe på det tørre.

De grå skuggorna

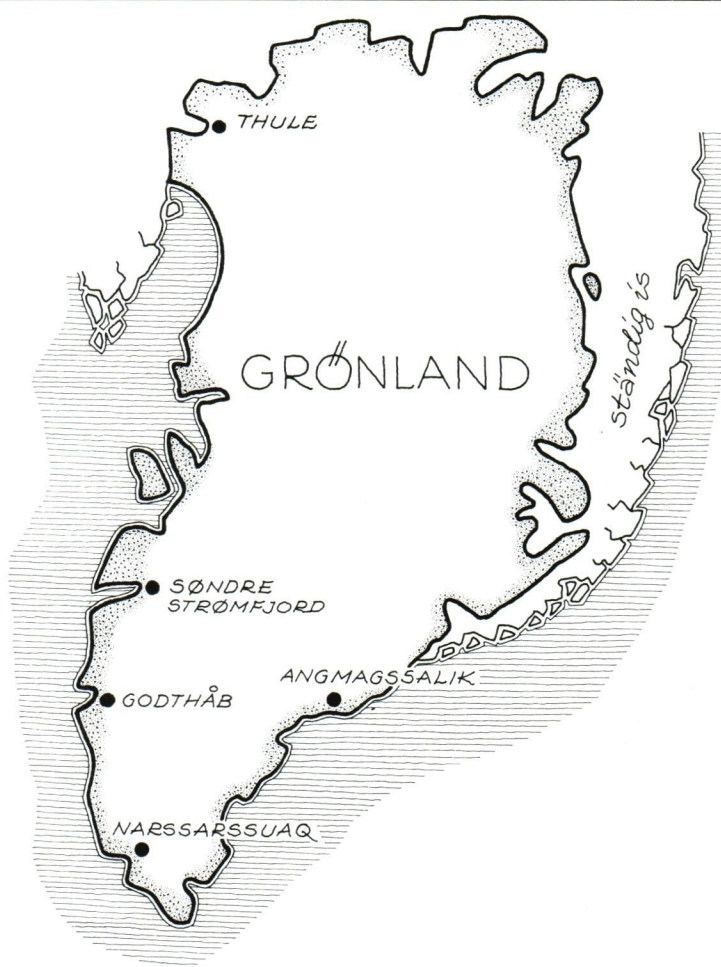
Ti minutter senere går jeg igen i

land – denne gang i bunden af fjorden. Allerede den første dag i Sildefjorden opdagede jeg, at ørrederne kom ind med det faldende vand. Jeg stod da på en ti meter høj fjeldside, der går lodret ned i fjorden, og kiggede ned i det klare vand.

Overalt sås sorte skygger, men det var uvakker – fjordtorskene. De grå skygger – det var fjeldørrederne, og dem så jeg kun ved lavvande. Enkelte ørreder gik højt og brød flere gange overfladen, som var det insekter, de jagede. Afstanden var imidlertid alt for stor – jeg kunne slet ikke nå ud til dem med mine fluer.

Nogle dage senere var jeg betydeligt mere heldig. Højvandet havde bragt et par små isbjerger ind i bunden af fjorden, og her gik nu et par fisk og vakade på kastehold. De tog myg, som regnen havde slået ned på vandet – det kunne jeg tydeligt se.

Alligevel satte jeg en gul Humpy – godt gennemtygget af Alaskas regn-

Information

SAS beflyver i sommerhalvåret Grønland næsten daglig – med Narsarsuaq i Sydgrønland og Søndre Strømfjord i Midtgrønland som mål. Begge steder ligger på vestkysten, der er langt mere civiliseret end østkysten. Er vejret dårligt i Narsarsuaq, havner man ofte midlertidigt i Søndre Strømfjord.

Når man skal videre i Grønland, er der to muligheder – med fly eller med båd. KGH – den Kongelige Grønlandske Handel – sejler regelmæssigt mellem de større byer, mens Grønlandsfly tager sig af luftruterne. Båd er billigst, men tager længst tid og har færrest afgang. Flyning med Dash 7 fly eller Sikorsky helikopter er hurtigst og dyrest.

Den sidste del af rejsen foregår altid med chartret båd, det være sig en kutter eller mindre passagerbåd. Man kan chartre en helikopter, men det er me-

buer – str. 12 på o. 18 forfanget og kastede ud. Fluen landede en lille halv meter fra det nærmeste isbjerg, der lyste turkis i gråvejret, og vippede lidt på småkrusningerne.

Tog på torrfluga!

– Plop, sagde det øjeblikket efter, og fluen var væk. Jeg strammede op og kunne lidt senere betragte en fin 7–8 hektos fjeldørred. Det var en han. En lige så stor hun tog fluen nogle kast senere.

Først bagefter gik det op for mig, hvilken sjælden oplevelse jeg havde haft. Det er ikke enhver forundt at fiske ishavsørred på tørflue mellem isbjergene!!

Men det var undtagelsen. De øvrige fisk tog uden undtagelse mine små Mickey Finns, der lyste op mellem de gråbrune fjeldsider. Angmagsatten – den lille, lårne laksefisk, der i store mængder leger tæt under land – kom ikke ind i Sildefjorden. Alligevel havde flere af fjeldørrederne angmagsatter i maven. De havde tydeligvis været på langfart uden for fjorden.

Den inderste del af fjorden er fladvandet, så man kan vade lidt ud og

dermed få plads til bagkastet. Ellers er det klippekysten, der dominerer. Hundrede meter fra bunden af fjorden og tæt op af den ene bred lå en stor klippeblok, som oversvømmedes ved højvande. Adskillige gange, hvor jeg sendte min Mickey Finn ud med et kort kast, dukkede en fin fjeldørred frem bag stenen og tog fluen med sig i dybet. Et par af fiskene lykkedes det endog at gå om bag blokken og sætte forfanget fast der...

Äventyrens land

Det var fiskeoplevelserne. Men Grønland har som sagt meget andet at byde på – oplevelser med is og havpattedyr. Sommeren var kold og regnfuld, hvilket fik mange af de store isbjerge til at revne og dele sig. Når så vind og strøm rottede sig sammen, kunne hele fjorden i løbet af en nat blokeres af ismasserne, så sejlads var udelukket og flere fiskepladser blev isoleret fra omverdenen.

Selv oplevede jeg det sidst i juli da jeg skulle tilbage til Narssaq fra Tugtutoq. Om natten havde isen pakket tæt i de smalle sunde, og hvad der normalt tager en halv time, tog nu tre.

Samtidig faldt vandet, så isblokkene pakkede endnu tættere. Det var ganske ubehageligt at se, føle og høre isskoserne gnave sig vej langs glasfiberskroget. Jeg var i hvert fald glad, da båden endelig tog land...

Bagefter måtte vi hente et hold fiskere, som var blevet isoleret af isen længere ude. For overhovedet at komme derud måtte vi gå ad bagvejen – ind gennem Skovfjorden, der endnu var så nogenlunde isfri. Det tog det meste af en dag, hvor vi sneglede os frem gennem isen, men vi nåede dog ud og fik hentet folkene. Til gengæld havde vi deri enestående oplevelse at se to store pukkelhvaler næsten inde under båden. I over en time fulgte vi dem, ivrigt fotograferende. Alene denne oplevelse var hele turen værd.

På et tidspunkt kom de to hvaler op mellem en stejl klippekyst og et kolossalt isbjerg, der lå kun 50 meter fra kysten. Den dampende blås fra åndehullet hang over vandet, mens lyden fra udåndingen rungede mellem fjeld og is i det stille vejr. En oplevelse, som ikke kan videregives i ord.

Det var som at være sat tusind år tilbage i tiden...

om fisket på Grönland

get, meget dyrt...

Diana Jagt & Fiskerejser, Skårupøre Strandvej, DK-5881 Skårup har gennem flere år arrangeret fiskerejser til Grönland. SAS, KGH og Grönlandsfly kan man uden videre kontakte gennem sit rejsebureau – det er værre med den lokale transport. Der er to muligheder: enten har man i forvejen lokale kontakter, eller man tager afsted på slap line, dvs håber det bedste. Det sidste går i regelen godt, da alle beboere på Grönland kender til transportproblemerne og derfor altid er hjælpsomme. Det tager blot en del ekstra tid at gøre det på denne måde.

Under alle omstændigheder gælder det om at planlægge i meget god tid, da antallet af pladser i fly og båd er begrænset og efterspørgslen stor i sommermånederne. Vejr og vind kan lynhurtigt ændre på fartplanerne – regn altid med det.

Fiskeriet: Pladsen her tillader ikke en oprensning af forskellige fiskepladser i Grönland – dertil er der alt for mange. Fjeldørreder er der i regelen nok af, men ofte kniber det med størrelsen. Hvor en god fisk tidligere var over 50 cm, er gode fisk nu mange steder fisk over 40 cm. Det skyldes det intensive rede garnfiskeri, som finder sted med de større byer som udgangspunkt.

Juli og august er de to topmåneder, når det gælder fjeldørreder på Grönland. Fra midten af juli plejer der at være fisk oppe i elve og søer, men opgangen kan være forsinket pga det kolde vejr. Vil man derfor være så sikker, som man nu engang kan blive, så vælg første halvdel af august. Da er der både blanke og farvede fisk at fiske efter.

Men forvent ikke klassisk fluevand. De fleste elve er korte og rivende med et fåtal høller, hvor fiskene holder til. I søerne går fiskene altid langs den i re-

gelen stejle skrænt mod dybet. Waders eller lange støvler er nødvendige for at nå ud til skrænten – helst waders, selv om de fylder og vejer meget.

En 8–9 fods fluestang klasse 6–7 med en flydende og en hurtigtsynkende WF line klarer alle skær. 100 m bagline er en god idé, da selv mindre fisk kan tage lange udløb.

Selv klarer jeg mig fortræffeligt med kun én flue, nemlig Mickey Finn i diverse størrelser. Vil man have andre fluer med, bør det være mønstre som hvide og gule Marabou Muddlers, Skykomish Sunrise, Chillimps og General Practitioner i størrelserne 2–10. De største til brug i grumsede gletcheelve à la Qinqa nær Narssarsuaq.

Myggenet og myggeolie er en nødvendighed, ligeledes en sovepose, der kan klare frostgrader, og et telt, der ikke vælter ved det første orkanagtige vindstød.

"Häraf ses ock, at fiskarne hoppa
långa stycken i vädret utur vatnet
efter insecter, hvilka äro dem
begärlige. Med de samma, antingen
i natura eller artificiellt gjorda borde
en meta fisk..."

Dagboksanteckning
av
Linnélärjungen Per
Kalms,
18 oktober 1746

Fallen i Trollhättan, som de såg ut i mitten av förra århundrandet. Bilden är hämtad ur Arthur Llewelyn Lloyds "Scandinavian Adventures".

Om fisket i äldre tider...

Av Benny Lindgren

För många har ordet mete en negativ klang. Detta gamla svenska begrepp har ursprungligen betydelsen fiske med spö. Det innefattade således både mete med "dunkrok", drag eller agn av skilda slag.

Metet var förmodligen ett av våra första nöjen under vår historiska vandring på jorden. Arkeologerna har hittat metkrokar som är ungefär 6 000 år gamla på våra breddgrader. Därför kan vi konstatera att metets rötter ligger i ett dunkelt och oåtkomligt hedenhös.

Redan i den första daterade tryck-

ta boken från svenska tryckpressar finns ett träsnitt på en metare. Boken heter *Dyalogus Creaturarum Moralizatus* och trycktes år 1483. Den svenska titeln är *Skapelsens sedelärande samtal*. På 1986 års bokrea fanns den med. Det var jubileumsupplagan från 1983 som då såldes ut. "Dyalogus" är emellertid inte någon svensk bok. Den antas ha tillkommit i Italien på 1300-talet.

I övrigt är svensk litteratur fåordig om metets konst långt fram i tiden. Från 1600-talslitteraturen finns vissa beskrivningar hos författare som A.

Sparman (1642), W. Hildebrand (1654), J. Risingh (1671) och J. Aurvilius (1676). I *Sportfiskaren* av årgång 1937 finns en genomgång av deras arbeten av Åke Hultén.

Först under 1700-talet börjar metet uppmärksammas mer detaljerat.

---

*Endast för öfwerlefwat
och swagt folk*

En av orsakerna till de sparsamma upplysningarna från äldre tid kan

vara det dåtida etablisemangets negativa syn på verksamheten. År 1739 skrev exempelvis Reiner Broocman följande i *En fulständig svensk hus-håldsbok*...:

Metande är et arbete för gammalt öfwerlefwat och swagt folk, som ei äro dugelige til något swårt och mödosamt arbete, och ändock icke aldeles wilja wara fåfenge; annars om dugligt folk ther til skulle hållas, torde thet ei löna mödan. Om ungt och starkt folk skulle beslita sig om metande och lembna bättre syslor, så träffar thet allmenna ordspråket in, "fiskefänge och fogelställning förderfwar mången god yngling."

Förekomsten av ordspråket tyder på att man i det dåtida samhället hade vissa problem med "nöjesfiskarna".

Vilka kunde då i ro ägna sig åt mete i waltonsk mening i det gamla samhället? Frågan kan jag bara ge ett grovt svar på. Det var förmodligen adeln.

Under slutet av 1600-talet påbörjade Erik Dahlberg arbetet med *"Suecia Antiqua et Hodierna"* – ett planschverk om den svenska stormaktens bebyggelse. På dess kopparstick förekommer en del metare, som omedelbart för tankarna till Izaak Walton.

Frågan är om man kan dra några långtgående slutsatser av detta. Om man jämför innehållet på de slutliga sticken med Dahlbergs tecknade förslagor, finner man, att det i stort sett endast är på de förra som metare förekommer. Det kan sammanhånga med att importerad konstnärlig skicklighet, företrädesvis från Holland, svarade för den slutgiltiga utformningen. Dessa hantverkare hade alldeles säkert nära kontakter med engelsk sportfiskekultur.

Kanske är inslaget av metare en gemytlig dekoration som påförts för att ge stumma byggnader en levande miljö utifrån kontinentalt synsätt. Kanske speglar de något då socialt acceptabelt inom vissa delar av samhällspyramiden.

Även i Schultzes formuleringar i *Den svenske Fiskaren* år 1778 finner vi formuleringar som pekar mot metandet som ett adligt privilegium. Han anser att metande kan bedrivas av dem som har gott om tid och söker sitt nöje därav. Men det gällde inte "dugligt arbetsfolk". De skulle arbeta!

Under 1700-talet var Walton definitivt känd i Sverige. När Johan Fischer-

ström år 1768 skrev *Några Rön och anmärkningar wid strand och insjöfisket samt metningssättet*, hade han tillgång till 1760 års upplaga av *The Compleat Angler*.

Flugfiskat hade man dock gjort tidigare än så i vårt land. I Linnélärjungens Pehr Kalms *Resa till norra Amerika* år 1753 finner vi följande intressanta dagboksnotering antecknad i Göteborg den 18 oktober 1746:

"At meta fisk skal Ängelska Doctorn Blackwell hafva varit mästare. Förenämnde Capitaine, som varit hans granne, berättade, at BLACKWELL ofta på en aftonstund kunnat samlat sig par sår fulla. Han har icke brukat metmaskar til agn, utan haft åtskilliga artificiellt gjorda insecter och flugor. Hans philosophie sades derwid hafva varit denna: fiskarne se sällan metmaskar, emedan sådana icke finnas i vatten, och fölgakteligen icke synas vara

gjorde af Skaparen til födo för dessa kreatur. Men deremot tyckas insecterna vara skapade dem til uppehälle; emedan en stor del af dem antingen vistas vid vatnet, eller då de flyga öfver vatnet, af hvarjehanda händelser falla deruti. Här af ses ock, at fiskarne ofta hoppa långa stycken i vädret utur vatnet efter insecter. BLACKWELL trodde altså til följe här af, at en fiskare tilkom at försöka med allehanda slags insecter, och se efter, hvilka hvarje art af fisk mäst tycker om, och som är dem begärligast. Med de samma, antingen in natura eller artificiellt gjorda, borde en sedan meta fisk, och då har han trott det bäst skulle lyckas."

Mina försök att finna information om denne Blackwell har varit resultatlösa. Han lär i alla fall ha fiskat i Västergötland. Därmed vill jag inte påstå

forts på nästa sida

fulte prostravit. Quod cernens pedagogus pueri turbatus ipsium dapiferum mox peremit. Quē cum sine audientia ceter motus condemnare vellet ille cesarem ad terram deiecit et suffocare cepit. Qui dum de manibus eius viæ erutus fuisset ipsium referuari iussit: se culpabilē clamās q̄ fello debitu honorem nō detulit unde ipsium libere abire permisit. :-

De lucio et trincha Dialogus elii

Piscator quidam piscabatur. Unde escam in hamatā piscibus ostendebat. Lucius autem et trincha intuentes escam ipsam plurimū peroptabant. Sed lucius ingeniosus dixit trinche: esca hec vitata et optima apparet. Tamen puto q̄ ad piscos decipiendum sit posita. Igitur eam dimittamus ne propter appetitum gule corruamus: Trincha

g ij

En sida ur "Dialogus" – den första daterade boken från en svensk tryckpress.

På många av Erik Dahlbergs planschverk till "Suecia Antiqua et Hodierna" ser man fiskare inplacerade i landskapet. Men vi vet inte om spöfiske var allmänt, eller om det var de inkallade holländska gravörerna, som självsvaldigt försåg sina bilder med dessa förskönande staffagefigurer.

fort från föreg. sida

att det svenska sportfiskets vagga skulle ha stått där:

Under 1800-talet utvecklas meteten mer och mer. Det finns en hel del källmaterial som belyser de flesta aspekter på mete då. Om beläggen från 1700-talet är knappa när det gäller eventuella brittiska influenser, tar de sig tydliga uttryck i våra första handledningar.

År 1844 kommer den norske skotten Robert Dalton Hutchinsons *Om flugfiskeriet* ut på svenska. År 1851 utges *Den skicklige metaren* – i huvudsak en översättning av Ephemerass *Handbook of Angling*. Båda utgavs på Rediviva i faksimil 1985.

Förutom handböckerna har vi en ström av gästande briter som besöker våra vattendrag. De spelade alldeles säkert en viktig roll i spridningen av sportfiskets idé. Deras reseberättelser ger oss vissa besked om hur det var med flugfisket på den tiden.

Den förste som skrev var kemisten Sir Humphry Davy som levde 1778–1829. Han besökte Norge och Sverige för att bl.a. fiska lax år 1824. I *Salmonia or days of Fly Fishing* år 1828 berättar han:

"I was in Sweden later, in August; I fished in the magnificent Gotha, below that grand fall Trolhetta, which to see is worth a voyage from England, but I never raised there any fish worth taking; yet a gentleman from Gothenburg told me he had formerly taken large trout there. I caught, in this noble stream, a little trout about as long as my hand; and the only fish I got to eat at Trolhetta was bream. The Falkenstein (Ätran), a darker water, very like a second-rate Scotch river – say the Don – abounds in salmon; and there I had a very good day's fishing. I took six fish, which gave me great sport; they were grilles, under 6lbs.; but I lost a slamon, which I think was above 10lbs. This river, I conceive, must be generally excellent; it is not covered with saw-mills, like most of the Norwegian rivers; its colour is good, and it is not so clear as the rivers of the south of Norway."

Sir Humphry Davy var för övrigt en

skarpsynt man även när det gällde vetenskapliga iakttagelser utöver de kemiska. I fiskebiologins historia gjorde han en upptäckt, som gör att vi ännu idag diskuterar orsakerna till laxens hugg. Han konstaterade att laxen inte intog föda under lekvandringen. Hans teori blev därför att laxens hugg utlöstes till följd av minnen från barndomen. Den synen känner vi igen!

Arthur Llewelyn Lloyd

En annan britt, som kom hit samtidsigt som Davy, var Arthur Llewelyn Lloyd. Låt oss stanna upp vid honom och se vad han har att berätta om dåtidens fiske i Sverige. I första hand blir det laxfisket som uppmärksammas, men Lloyd berättar även om andra former av fiske i sina böcker.

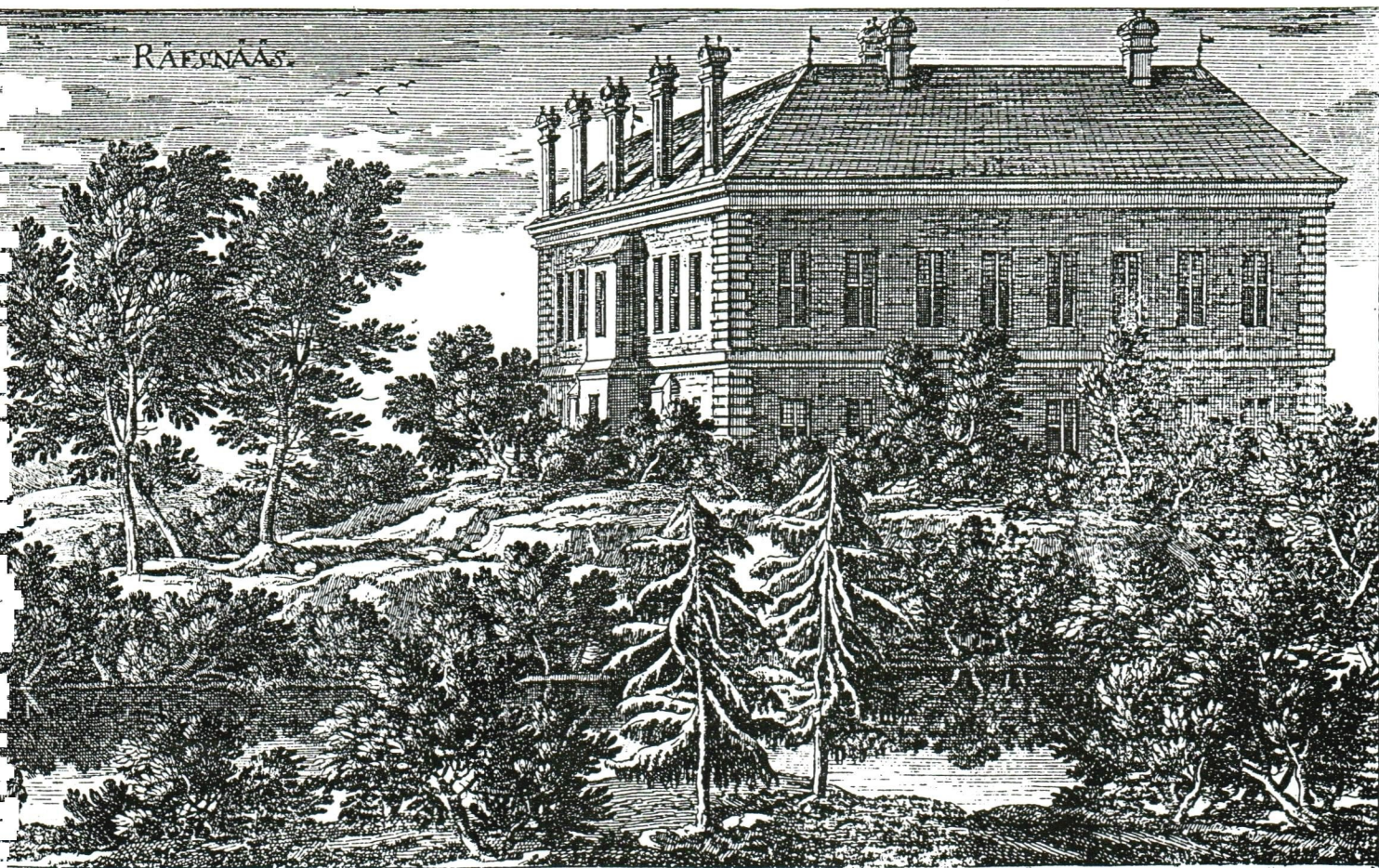
Lloyd föddes den 27 juli 1792, som son till en bankir. Dåtidens England präglades av industriell expansion. Den nya tidens dörrar stod på vid gavel. Som centrum för den västerländska kulturen följde ett nyfiket allmänskulturellt klimat och ett intresse för vad perifert belägna länder hade att erbjuda. Resor blev vardagsmat.

Nya områdets råvaror och handelsmöjligheter skulle kartläggas. Kolonier anlades i främmande världsdelar.

Den engelska imperialismen riktade naturligtvis också sina ögon på Norden och dess resurser. Outnyttjade rekreativmöjligheter utgjorde ett intressant område att utforska. Det är i detta sammanhang Llewelyn Lloyd träder in på scenen. Han var redan tidigt naturhistoriskt och geografiskt intresserad. Främst jakt men också fiske blev under ungdomsåren lockande sysselsättningar för Lloyd, som också hade äventyrets lust i sitt blod.

Fram till 30 års ålder riktade Lloyd sitt intresse mot England, Wales, Skottland och Irland. Några år in på 1820-talet kom han så över en reseberättelse från nordiska breddgrader författad av en kapten Brooke. Läsningen av hans *Travels through Sweden, Norway and Finmark* (London 1823) kom att förändra Lloyds liv.

År 1824 landsteg han i Norge med bössa och metspö, kulor, krut och flugor. Han genomkorsade landet i alla riktningar, för att något senare komma till Sverige. I Brookes fotspår reste han i vida svängar – för de mesta till häst, ibland till fots – och blev djupt

tagen av vad han såg. Naturen och kulturen tilltalade honom. Och jakt-möjligheterna var vida överlägsna hemlandets.

Sverige kom att bli hans nya hemland. År 1827 slog han ner sina bopålar i det björnrrika Värmland. Under resten av sitt liv verkade han här i landet, med undantag för de korta perioder han återvände hem för att rapportera om tillståndet i Sverige. Från och med år 1831 var han bosatt på många olika platser efter Göta älv.

För allmänheten är Lloyd mest känd som björnjägare. Han kunde resa i många mil för att få fälla nordens storvilt med ett välriktat skott. Under sin levnad reducerade Lloyd den svenska björnstammen med drygt 100 björnar!

Den 17 februari 1876 avled han i Vänersborg i en ålder av 83 år.

Lloyd skrev under sin levnad fyra stora verk om sina äventyr, iakttagelser, erfarenheter och funderingar kring djur och natur, folk och få, samhälle och styrelse, jakt och fiske. Böckerna är omfångsrika och ofta smakfullt illustrerade, särskilt i de engelska originalen. Några av böckerna har utkommit i reviderade utökade engelska versioner, medan de sven-

ska upplagorna i regel är avsevärt förkortade. För den som samlar på böcker är detta viktigt att känna till, särskilt om innehållet är det främsta samlarmotivet.

År 1830 utkom Lloyds första bok i både England och Sverige. Originalens titel löd: *Field Sports of the North of Europe; comprised in a personal narrative of a residence in Sweden and Norway, in the years 1827-28.*

Året efter utkom den i en utökad engelsk upplaga. Denna trycktes på nytt år 1842. Efter Lloyds död utkom den åter i en ny version år 1885. Förändringen bestod i att förläggaren la in de avsnitt ur *Scandinavian Adventures*, Lloyds andra bok från 1854, som kunde tjäna som vägledning för den sportfiskeintresserade. Såvitt jag kan förstå måste därför "Field sports..." vara en av de absolut viktigaste sportfiskeböckerna från förra seklet, i alla fall ur nordisk synpunkt. Ur den har många generationer briter hämtat inspiration för fiskeresor till nordliga breddgrader. Dessutom ger den fylliga beskrivningar av hur det fiskades här på den tiden.

Rent allmänt beskriver Lloyd fisket som gott. Han når många gånger lyckade resultat med sina flugor när

han exempelvis fiskar harr och öring i Sysseleback-Klarälven. Lloyds kroker och flugor tilldrar sig böndernas uppmärksamhet. Han uppger att de motogs med stor tacksamhet när han gav bort dem som gåvor, eftersom befolkningen saknade det mesta som behövdes för lyckosamma fisketurer.

Utdragen som presenteras här är hämtade ur 1831 års engelska utgåva samt ur *Scandinavian Adventures*, eftersom en hel del intressant information ur dessa böcker aldrig översattes till svenska i de förkortade upplagor som utkommit.

Storlax i Göta Älv

Sommaren år 1827 reste Lloyd med hästskjuts mot Norge. Då gjorde han ett kortare uppehåll i Trollhättan. Om denna vistelse skriver han:

"During this while, my rod afforded me a good deal of amusement; for, as no kind of fish were able to surmount the falls, the pools below them were consequently well-stocked.

Salmon and trout were here to be found among the rest. Indeed, the people asser-

forts på nästa sida

Titelsidan till Robert D Hutchinsons "Om Flugfiskeriet", som kom i svensk översättning 1844. Boken finns i nytryckt faksimilutgåva från bokförlaget Rediviva, 1985.

forts från föreg. sida

ted there were nine kinds of the former, for all of which they had names, each kind making its appearance in the river at different periods of the year. This must of course have been a mistake, as so many varieties of that fish do not, I imagine, exist.

Altogether I caught thirty-seven trout and salmon; their aggregate weight being two-hundred and twenty-six pounds, or, on an average, something better than six pounds a-piece. The greater number I killed in any one day were seven, and the largest that I took was eighteen pounds. But this weight was comparatively nothing; for, in the river, below the falls, salmon were occasionally taken in nets, weighing forty, fifty, sixty, and even seventy pounds.

The trout are very fine at Trollhättan; I have killed them of upwards of twelve pounds weight. They are about the best-grown fish I ever saw in my life.

I caught a few good fish with fly; but, in most instances, I made use of bait tackle. From the difficulty of getting access to many of the holes, I found the latter to answer decidedly the best."

I nästa nummer ska jag fortsätta berättelsen om Lloyd och det fiske han mötte i det dåtida Sverige. Vi ska också se på några gamla flugmönster och försöken att återskapa dem av nutida flugfiskare.

Om
Flugfiskeriet

eller konsten att med artificiella flugor
fiska Lax och Öring

samt

om fördelaktigaste sättet, att med ägn fluga
Lax, Öring, Gädda och Aborre

af

Robert D. Hutchinson.

Öfversättning.

(Med 2 plancher.)

NORNA, G. Torsjell, 1844.

Två tidsdokument

Den i texten ovan nämnda boken **Om Flugfiskeriet** från 1844 finns i faksimilutgåva från bokförlaget Rediviva. Det är en liten bok, men mellan de oansenliga pärmarna döljer sig åtskilligt intressant läsning.

Det gotiska typsnittet och gammalstavningen kan först vara till synes svåräst, men redan efter några sidor flyter läsningen lätt. Boken ger skön kuriosas, men också kunskap, om den tidens syn på flugfisket samt tips om hur dåtidens sportfiskare skulle välja sina redskap och sköta dem för att få ut det mesta av sin sport. Ett kortfattat kapitel lär också ut konsten att binda egna flugor.

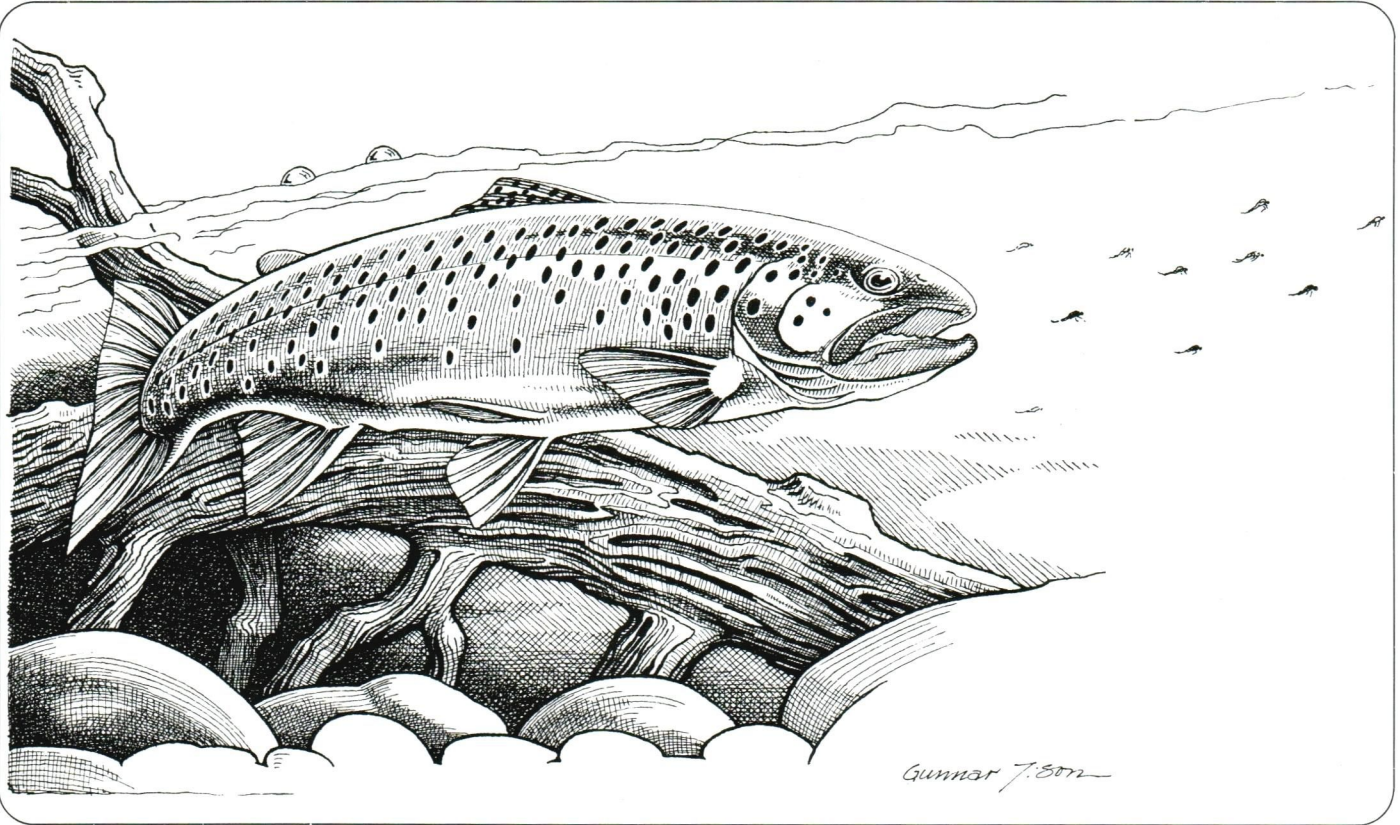
Rediviva har också givit ut **Den skicklige Metaren** från 1851 i faksimil – också denna kom 1985. Nytrycken har initierats av Benny Lindgren, som skrivit FiN:s artikelserie om fisket i äldre tider. Han har också skrivit förorden till båda faksimilutgåvorna.

Den skicklige Metaren är naturligtvis också skriven med gammalstavning, men med ett typsnitt, som är mer lättillgängligt för en modern läsare. Denna bok har också en betydligt mer utförlig beskrivning av konsten att förfärdiga fiskeflugor – en intressant läsning, som visar, att inte särskilt mycket är nytt under solen. Kapitlet följs också av mönsterbeskrivningar på hela 34 stycken tidstypiska flugmönster.

Båda böckerna innehåller dessutom avsnitt, som behandlar andra sportfiskemetoder, men gemensamt för dem är, att de utgör tidsdokument, som visar det historiska arv ur vilket vår sport vuxit fram. De är därmed ett stycke av flugfiskets kulturhistoria.

Adressen till Rediviva är: Box 15148, 161 15 Bromma, tel 08/25 70 07, och priset på de båda böckerna är 51 respektive 92 kronor.

Gunnar Johnson

Fisken påverkas av insekternas aktivitet. Genom att känna till de olika arternas livscyklar och sätt att kläcka kommer man därför bättre förberedd till sitt fiske.

Sländornas livscyklar

Begreppsförvirringen är stor när det gäller entomologisk terminologi. Även äldre flugfiskare syndar ofta genom att t ex kalla det mesta, som befinner sig under vattnet, för "nymfer". Här följer en kort redogörelse om olika insektsgrupper och deras livscyklar – till glädje också för alla nybörjare i vår sport.

*Av Ingemar Näslund
Teckningar: Gunnar Johnson*

Som biolog brukar jag ofta få frågor om olika sländor. Ibland menar man t ex, att en normalt vanlig art saknas i hemmavattnet. Det kan då visa sig att man letat efter den vid en tidpunkt, då arten endast finns som ägg nere på botten och därmed varit omöjligt att

hitta. Nedan följer ett litet försök att reda ut en del av begreppen, vilket förhoppningsvis skall ge upphov till ett och annat "aha" och räta ut en del frågetecken.

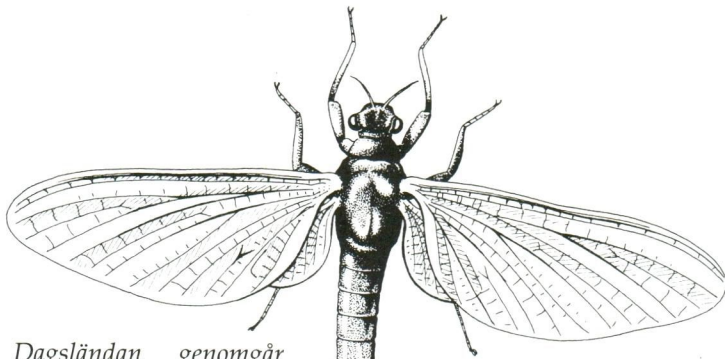
Vi börjar med att reda ut sländornas olika stadier i deras livscykel.

Bäcksländor och dagsländor (liksom trollsländor och flicksländor) har tre olika stadier: *ägg*, *nymf* och *adult* (vuxen, vingad insekt). Dagsländorna har dessutom två vingade stadier, *dun* (subimago) och *spinner* (imago). Dessa insekter räknas av entomologerna som mer primitiva jämfört med nattsländor och de flesta andra insekter, vilka också genomgår ett puppstadium.

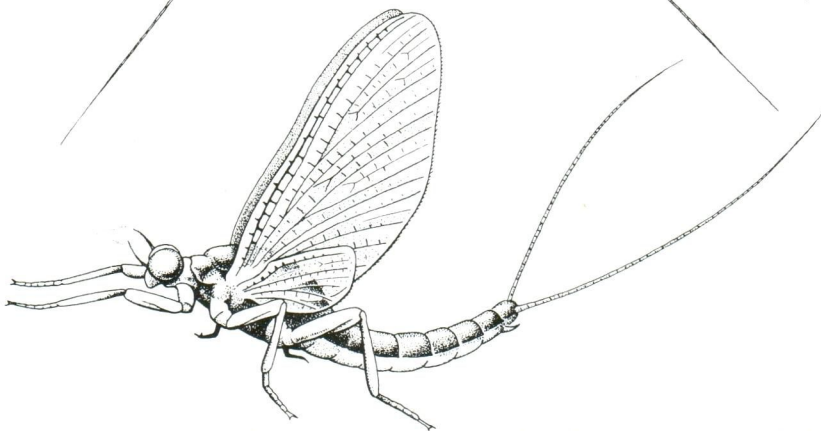
Härav följer också uppdelningen i larver och nymfer. Dagsländors och bäcksländors undervattensformer skall alltid benämnas *nymfer* (entomologerna kallar även dessa för larver), medan nattsländor, knott och fjädermyggor har *larver*. Mot detta syndas dock i stor utsträckning, även i mer vetenskapliga sammanhang, vilket gör att man kan se en hel rad olika språkliga varianter.

Generellt sett kan sägas att nymferna redan i sitt undervattensliv liknar den vingade sländan, medan insekter, som har ett puppstadium, utseendemässigt skiljer sig helt då man jämför larven med den vuxna, vingade insekten. Förvandlingen sker vid förpuppningen, och detta gör att insekter med puppstadier är mycket framgångsrika när det gäller att befolka olika typer av miljöer, medan insekter, som enbart har nymfstadium,

forts på nästa sida

Dagsländan genomgår två vingade stadier. Den kläcks som subimago, men efter ytterligare en hudömsning får den transparenta vingar och briljantare kroppsfärg och kallas då imago.

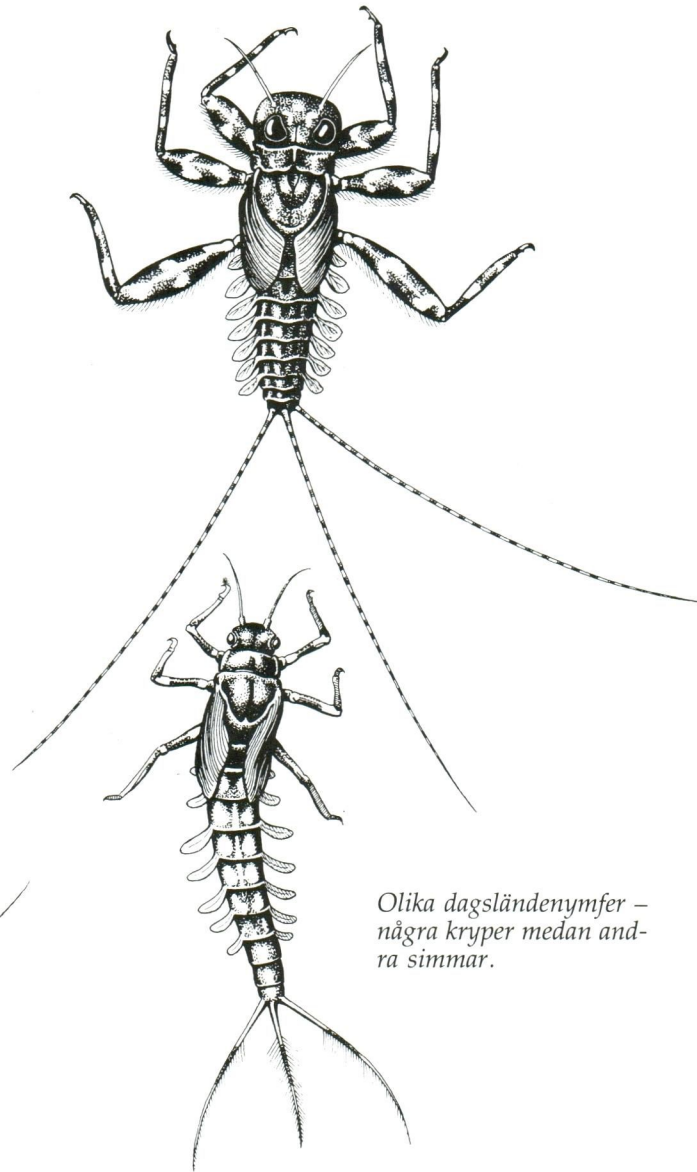
forts från föreg. sida

ställer stora krav på en specifik miljö och därför också är känsligare för påverkningar av denna.

Livscykeln är hos de flesta sländor ett-årig. Det innebär att utvecklingen från ägg till färdig adult insekt tar ungefär ett år. Undantag från detta finns naturligtvis. Framför allt de allra största sländorna har en längre livscykel. Men även arter som normalt har en ett-årig utveckling kan i vissa fall behöva flera år, om de lever i ett extremt klimat, t ex högt uppe i fjällen. Avvikelser finns även åt andra hållet. Somliga dagsländor kan hinna med två generationer varje år.

Synkroniserad tillväxt

Tillväxten under larvstadiet är synkroniserad, så att utkläckning och svärmning sker under en begränsad tidsperiod. Därav följer också att den

Olika dagsländenymfer – några kryper medan andra simmar.

kanske mest intressanta fasen i livscykeln, kläckningen till adult, inträffar regelbundet vid samma tid varje år. Denna tidpunkt varierar naturligtvis beroende på det geografiska läget. Går man längre mot norr eller högre upp i fjällen förskjuts kläckningsperioden.

En principiell skillnad finns mellan olika sländors sätt att övervintra. Man brukar tala om vinter- och sommararter. Svärmning och äggläggning sker ju under sommarmånaderna och för vinterarterna kläcks äggen under sensommaren/hösten. Med undantag för den allra kallaste perioden tillväxer sedan larverna/nymferna hela tiden fram till nästa sommars utkläckning till vuxna sländor.

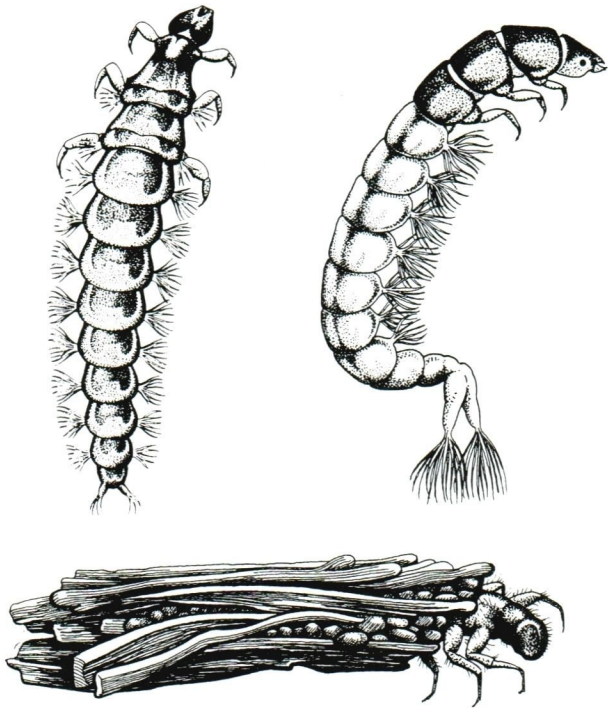
Sommararternas ägg ligger däremot över hela vintern och kläcks först fram på vårkanten. Därefter är deras nymf/larvtillväxt mycket snabb fram till utkläckningen. Sommarar-

terna kläcks i genomsnitt senare på säsongen än vinterarterna.

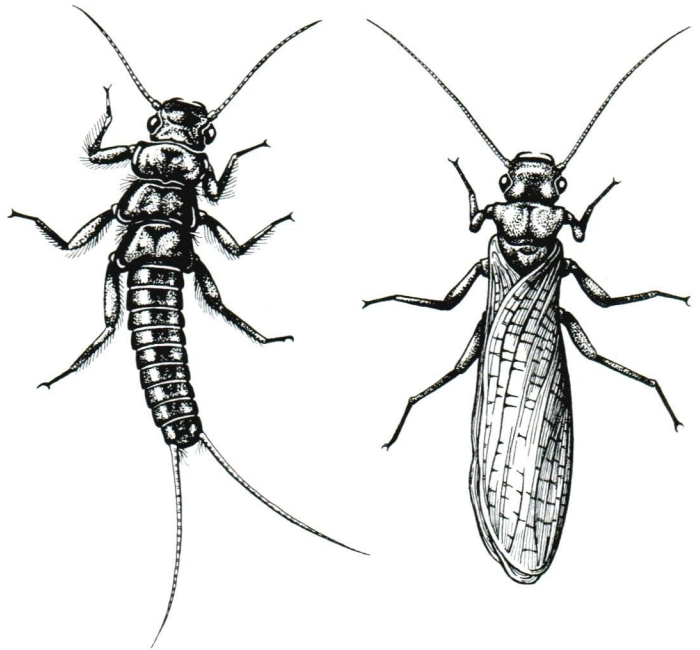
Dag- och bäcksländor

De flesta dagsländorna har en ett-årig livscykel. Undantagna är bara *sjö- och åsandsländorna* (*Ephemera*) som är två-åriga. Flera arter av *åsländor* (*Baetis*), bl a *stor åslända*, kan ha två generationer under en säsong. Det innebär att nymfer från ägg lagda vid den första svärmningen i maj/juni hinner tillväxa och kläckas ut till aduler redan i september. Typiska sommararter bland dagsländorna är bl a *röd strömslända* (*Ephemerella ignita*), *simsländor* (*Siphonurus*) och *grönögdselslända* (*Metretopus borealis*). Hit räknas också några av åsländearterna samt släktet *Parameletus*, vilka liknar simsländorna.

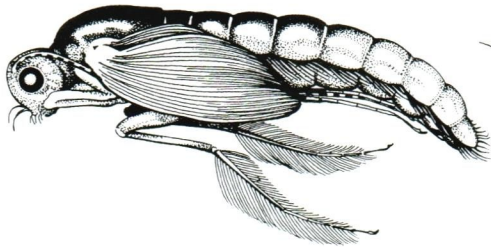
Ett undantag från regeln om synkroniserad nymftillväxt är *gul forsslända*. Även om huvudparten kläcker under försommaren, hittar man nym-

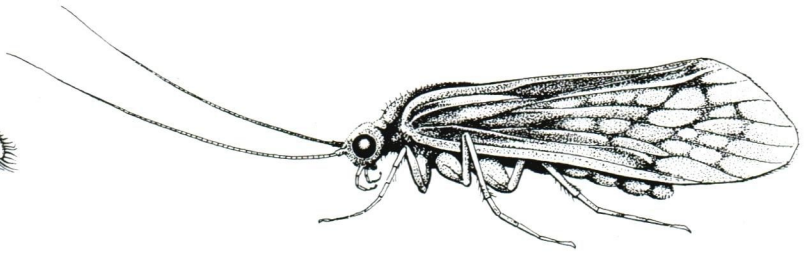
Nattsländearternas larver uppvisar stor anpassningsförmåga till olika vattenmiljöer.

Bäcksländans nymf visar stor likhet med den färdiga sländan.

Alla nattsländelarver genomgår en förpuppning...

... innan de kläcks till adult, vingad insekt.

fer av olika storlek under hela året. Större kläckningar kan därmed förekomma även senare på sommaren.

Också bäcksländornas livscykel är i de flesta fall ett-årig. Undantagen är den tre-åriga jättebäcksländan *Dinocras cephalotes* samt *Diura nanseni* som behöver två år. Bland bäcksländorna finns endast två egentliga sommararter. Det är *Leuctra digitata* och *Leuctra nigra* ("needle fly" på engelska). Därför är det mesta av bäcksländekläckningarna över redan i slutet av juni. I fjällen gör dock klimatet att stora bäcksländekläckningar förekommer ända in i augusti.

Nattsländor

Som vanligt är kunskaperna begränsade när det gäller nattsländor. De flesta arterna tycks dock vara ett-åriga. Undantag är bl a den storvuxna nätbyggaren *Arctopsyche ladogensis* som är två-årig. Också flera högalpina arter har visat sig vara två-åriga. De

flesta nattsländorna är vinterarter. Möjligen kan någon av *Hydropsyche*-arterna föras till sommarkategorin.

Desynkroniserad larvtillväxt med kläckning spridd över en stor del av säsongen har bl a *Rhyacophila nubila* (grön strömnattslända) och *Polycentropus flavomaculatus*. I övrigt är flygtiderna väl avgränsade vilket gör att man kan förutsäga när under året de olika arterna kläcker och svärmar.

Man hör också ibland hur flugfiskare blandar ihop begreppen kläckning och svärmning. Den egentliga kläckningen sker naturligtvis då nymfen eller larven kläcks ur det ägg, vilket lagts av föräldragenerationen. Men då är den så liten, att den helt saknar intresse för oss flugfiskare. När vi talar om att det pågår en kläckning, menar vi istället att de färdiga nymferna eller pupporna lämnar vattnet för att "kläckas" till vingade, fortplantningsdugliga insekter. För det vingade stadiet är enbart ett fortplant-

ningsstadium, som ger strömvattenlevande arter möjlighet att fortleva i samma vattenavsnitt år efter år – eller stillavattenarter tillfälle att spridas till andra sjöar.

Parningsdansen, då hannar och honor söker varandra, kallar man svärmning. Efter befruktningen flyger honorna alltid uppströms för att lägga sina ägg. Eftersom strömmande vatten har en transporterande effekt, riskerar ägg, larver och nymfer hela tiden att föras nedströms. Den vingade insekten kompenserar alltså denna nedströmsdrift genom att lägga äggen längre uppströms. Utan ett vingat fortplantningsstadium skulle sländorna annars till slut riskera att "hamna i havet".

Min förhoppning är nu att denna faktasammanställning skall ha rästat ut ett och annat frågetecken. Om så är fallet är det bara att kliva ut i strömmen, vända på några stenar och hitta nya...

Flugor dubbade med metoden, som beskrivs i texten. I några fall är kropparna också borstade med en nedklippt tandborste.

Dubba med "hår-rulle"

Det finns många olika dubbingmetoder, och följer man flugfiskelitteraturen bakåt i tiden finner man, att det sällan är något nytt under solen. Men gamla metoder kan tas fram på nytt och genom att föra till ny teknik kan de anpassas till vår tids krav på modern flugbindning. Här redovisas idéer och tankar kring dubbingmetoder, som ger mycket hållbara flugkroppar.

Av Tomas Olson

Finner man att en ny flugbindningsmetod har det goda i sig att förenkla och tillföra något bra till en tidigare metod, kan det finnas anledning att delge den i en tidskrift som denna. Min avsikt med denna artikel är därför – med risk att låta pretentiös – att beskriva en dubbingmetod i relation till gängse metoder, och samtidigt ge exempel på dess mångsidighet. Även om metoden framförallt är ägnad till att dubba ull och hår, kan den också användas till flera andra material, vilka vi normalt ej förknippar med dubbing.

De förekommande sätten att dubba ull och hår är dels att spinna ullen direkt runt bindtråden, eller att dub-

ba den mellan två trådar, så som denna artikel beskriver. Dubbing av ull eller hår mellan två trådar sker efter två gängse metoder – antingen mellan en dubbellagd lös bit tråd, eller mellan en dubblad bit av bindtråden hängande i form av en ögla direkt från kroken (fig. 1).

Vid dubbing mellan en dubblad lös bit tråd sker detta t ex direkt på bordsskivan, vilket beskrivs redan i F M Halfords bok från 1886: *Floating Flies and How to Dress Them*. Man kan också använda ett så kallat spinning-block – denna senare variant har beskrivits av bland andra Gunnar Johnson i FiN nr 4-82. Den andra metoden, öglemetoden, finns beskriven

i ett flertal moderna böcker och är kanske den i dag mest använda metoden.

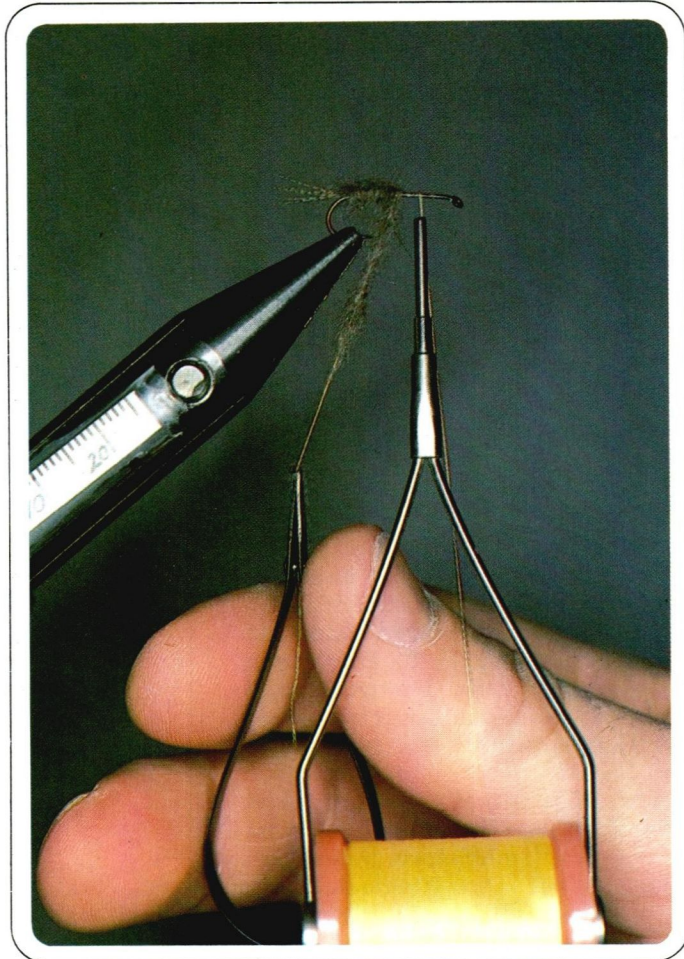
Vid en jämförelse mellan de båda metoderna kan generellt sägas, att den första metoden är klart lättare och ger ett snyggare resultat. Att metoden ej syns så mycket i moderna bokverk beror kanske på att den, för att ge bästa resultat, kräver ett spinning-block.

Min egen metod kan närmast beskrivas som en variant till dessa båda metoder. Likt öglemetoden dubblar vi bindtråden då den är virad på kroken, men utan att lägga någon ögla.

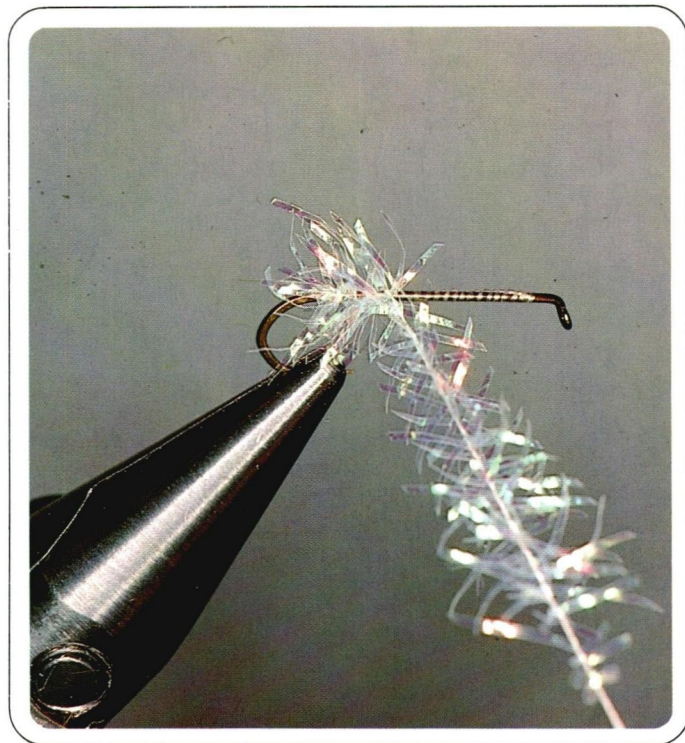
forts på nästa uppslag

Dubbingen tvinnas mellan trådarna till ett chenille. Om dubbingen därefter "tvinnas", likt ull dubbad på enkel tråd, och lindas runt krokstammen, får vi en slät kropp som är mycket stark.

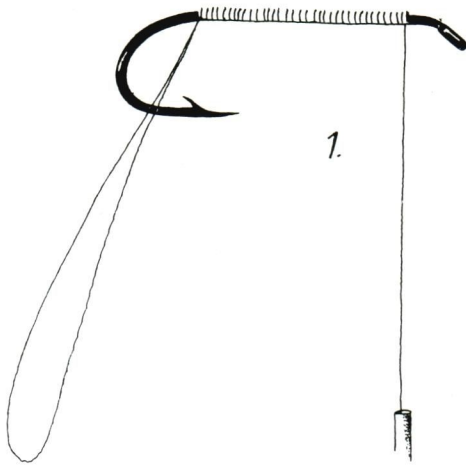
En av nackdelarna med tidigare metoder är att dubbingen lindas bakom trådrullehållaren, som hela tiden är i vägen.

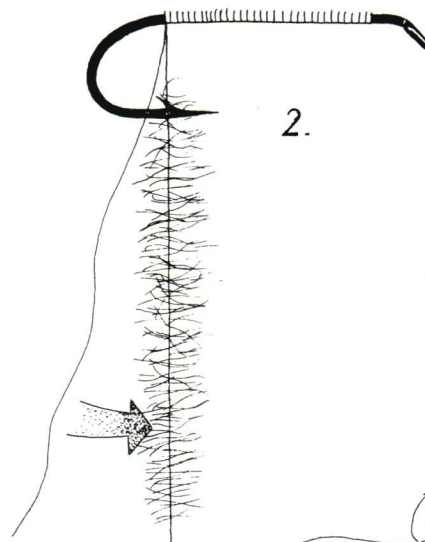
Flashabouchenille kan enkelt tillverkas till streamerkroppar.

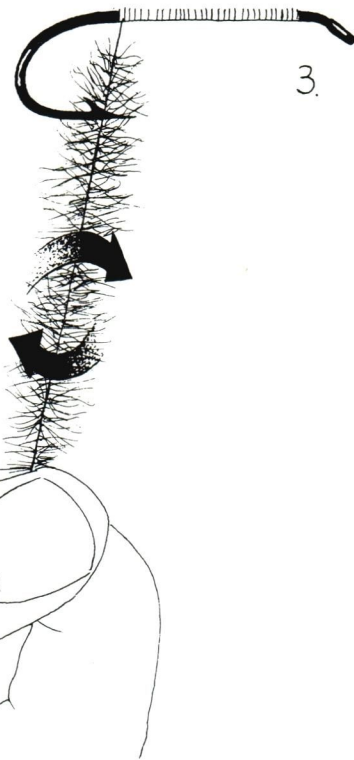
Med denna metod finns det ingen hindrande trådrullehållare, eftersom man själv håller i den. Vänsterhands tumme och pekfinger kan användas för att, vid varje varv, stryka dubbingen bakåt.

1.

2.

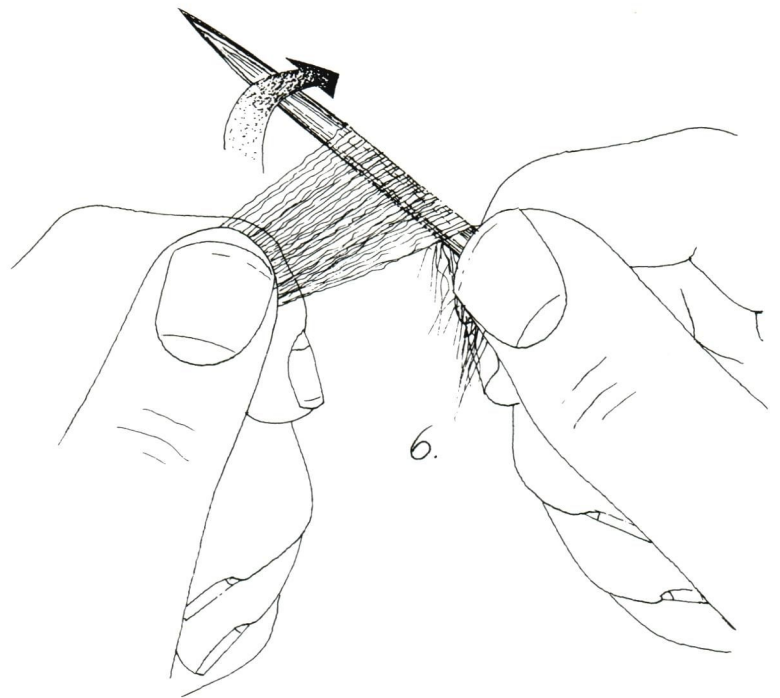

3.

forts från föreg. uppslag

Vi behåller helt enkelt den lösa trådändan, som vi håller i då tråden fästes runt kroken, och lindar en bädd ända bak till krokböjen (fig 2). Dubbingen lägges sedan på tråden från trådrullehållaren, varefter den lösa trådändan lägges över och det hela tvinnas (fig 3).

För att lättare få grepp griper vi lämpligen tag i trådarna en bit in på dubbingen. Jämfört med gängse metoder, slipper vi också linda dubbingen bakom bindtråden och trådrullehållaren, som annars hänger i vägen. Det hela går smidigare och ger vanligen ett snyggare resultat. Överflödigt dubbing avlägsnar vi enkelt genom att låta trådrullehållaren hänga (fig 4) och samtidigt tvinna upp trådändan. För små flugor, där klumpiga inbindningsställen bör undvikas, har detta speciell betydelse.

6.

Tunna ut med tandborste

Det går också att vid behov binda fast en lös trådstup och dubba enligt samma metod, exempelvis då man gör ett hårthorax på en bäcksländnymf. För att vid behov kunna tunna ut dubbingen kommer en tandborste bra till pass, speciellt om den är till hälften nedklippt (fig 5). Tandborsten kan också användas till att borsta dubbingen direkt på kroken, t ex om vi ribbat kroppen och vill få nedbundet hår/hull att sticka ut från den.

Jag har vid jämförelser funnit att denna metod med dubbla trådar, rätt utförd, ger urstarka kroppar – med eller utan vax på trådarna. Dubbvaxet används främst för att dubbingen lättare ska sitta kvar då den placeras på tråden. Vid dubbing av en lös tråd-

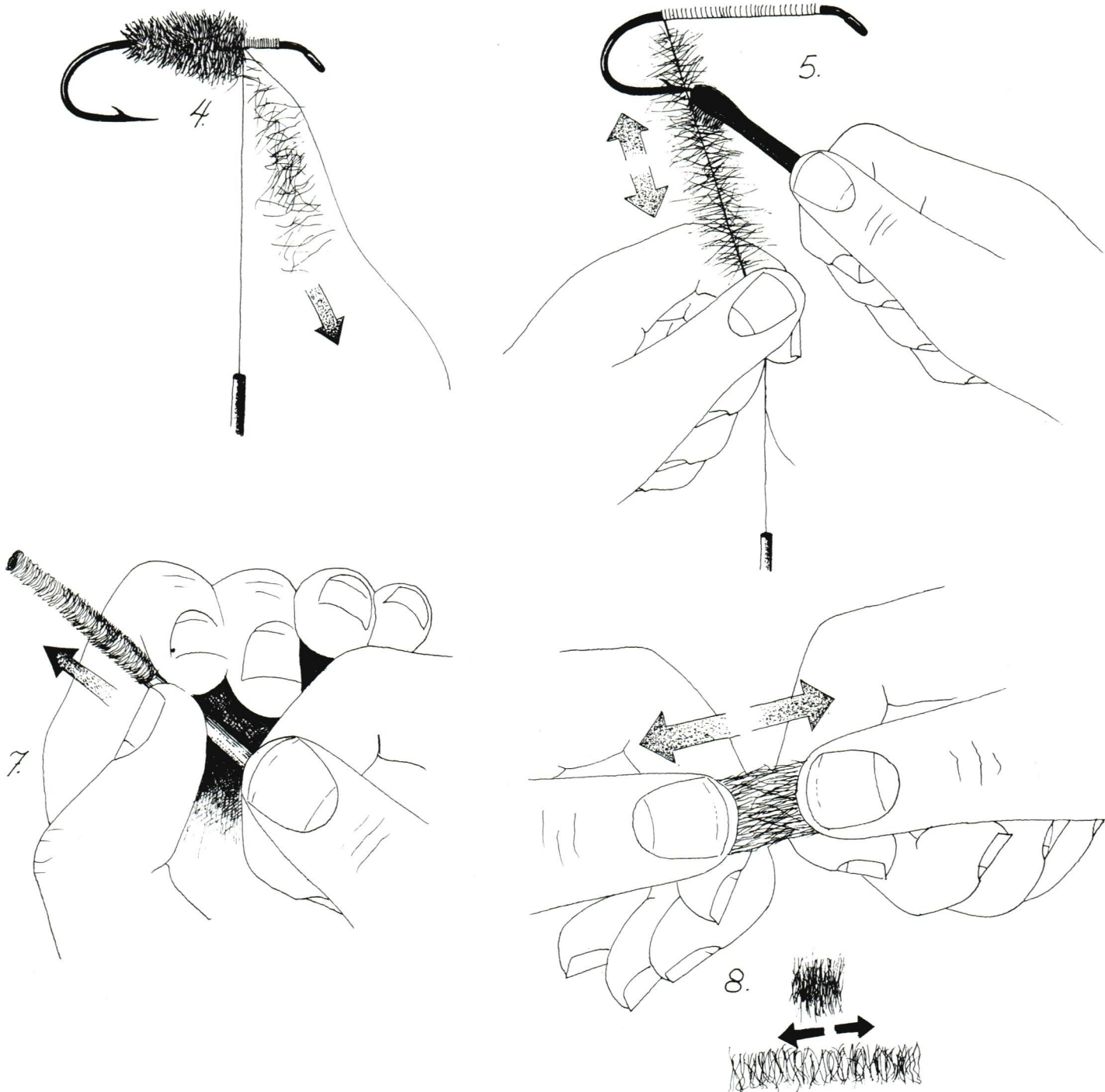
stup på spinningblock har dock vaxet stor betydelse för att hålla i hop dom tvinnade trådarna – de blir lättare att hantera.

"Dubbingrulle"

Med olika teknik går det att dubba de mest skilda material mellan trådarna och åstadkomma många olika detaljer på en flugkrok, som t ex hårhackel, chenille-kroppar, vingsäckar m m. Således kan vi enkelt få en kort-

fibrig dubbing, jämförbar med den tåstaste typen av chenille. Detta tillgår på så vis, att en fin och långfibrig ull, exempelvis flyrite, kroppsupp av hare, bäver med flera, rullas med fibrerna parallella och jämnt utlagda, runt en stoppnål, rund tandpetare eller liknande (fig 6). Den upprullade ullen skjutes sedan av nålen (fig 7) och klipps på längden till ett sammanhängande långsträckt "sjok" av hår.

Beroende på vilken längd vi önskar på "chenilledubbinghåren" kan vi välja olika diameter på stoppnålen,

eller ta ett annat rörformat redskap, som är större eller mindre. Tjockleken på "hårsjoket" kan vi variera genom att rulla på mer eller mindre ull.

Naturlig kortfibrig ull, från t ex harnmask, förbereds bäst genom att en liten tuss dubbing dras mellan vänster och höger hands tumme/pekfinger (fig 8) till en bunt parallella hår. Denna bunt dras sedan isär till en rektangulär jämntjock matta av hår och/eller ull.

Denna metod kan även användas till långfibrig dubbing. Det går också utmärkt att klippa smala remsor av långfibriga sådana "sjok" till små flugor.

Vid tillverkning av exempelvis hårthorax eller collardubbing, där mycket utstickande stickelhår är önskvärt, klipper vi hår direkt från skinnen och placerar det mellan trådarna. På detta sätt kan vi också dubba falskt torrflugehackel av stickelhår.

Vi bör här ge akt på att stickelhårspetsarna ska vara så jämna som möjligt, och därför innan trådarna tvinnas eventuellt skjuta hårsjoket så att det ligger jämnt i spetsarna och dessa ligger parallellt med tråden. Det är också en god ide att tunna ut den tvinnade "hackeldubbingen" med en tandborste.

Flashabouchenille tillverkas enkelt med denna metod genom att klippa till en 30 mm lång bit flashaboutub (slang) av den grövre dimensionen. Denna tub delas sedan på längden i två halvor som bör vara max 5–6 mm breda. Denna "flashabourektangel" placeras därefter mellan trådarna och tvinnas till ett chenille som både är lättarbetad och mycket stark.

Med exemplet på detta sista användningssätt slutar jag denna artikel, men därmed är inte möjligheterna uttömda. Med din egen fantasi hittar du säkert nya material och egna användningsområden för metoden. Lycka till!

Dubbelgetingen...

Jag hade lämnat flugspöt hemma. Den här dagen skulle jag locka Mörrums laxar och havsöringar med förföriska spinnare och drag. Men ack vad jag bedrog mig – vissa dagar äter fisken inte plåt...

Av Sven Erik Andersson
Foto: Bertil Ekholm Erb

Haloliggande på den rangliga träbryggan, med huvudet hängande utanför kanten, utgjorde jag säkert en ganska underlig syn för en eventuell betraktare. Men det fanns inga åskådare, jag var alldeles ensam den här kyliga septembormorgonen vid Mörrumsån.

Jag hade kommit tidigt till ån, redan före klockan sex, för att till fullo utnyttja en av mina snålt tilltagna fiskedagar och för att vara på plats när fiskarna åt frukost. Det var råkallt och dimmigt när jag steg ur bilen, men rodnaden över skogen och en guldgul strimma längst ner avslöjade att det artade sig till en fin dag. En fin fiskedag också, trodde jag, när jag monterat ihop spöet och klev ner för strandbrinken.

Mörrumsån flyter här lugn och bred, men den lugna ytan bröts hela tiden av hoppande fisk – stor fisk. Den ena granna öringen efter den andra (kanske var det någon lax också) gick till väders och exponerade sig i bländande sköna hopp.

Full av förväntan pillrade jag, med plötsligt fumliga fingrar, på en spinnare och lät det första kastet singla tvärs över strömmen.

TVå timmar senare var jag inte längre lika förväntansfull. Jag hade gått igenom hela draglådan. Provat både spinnare, skeddrag och vobbler. Ja, till och med (förlåt om jag svär i kyrkan) den i Mörrum så populära spinnflugan. Men den enda reaktion mina ivriga försök hade utlöst bland alla fiskarna var ett och annat irriterat hopp.

Efter en stund lät jag kaffetarmen ta kommandot och knallade iväg till en liten träbrygga 100 meter uppströms. Där sken solen så grannt och där njöt jag mitt morgonkaffe.

Just den här bryggan var utlagd på en stor sten i strömfåran och bakom stenen bildades ett litet bakvatten, en alldeles blank yta, där jag tydligt kunde se massor av småfisk som stod och snaskade i sig godsakerna som kom drivande med strömmen. Det var detta skådespel som så fascinerade mig, att jag hamnade med huvudet utanför bryggkanten.

Så låg jag, när två ihopsittande getingar kom flygande tätt över vattenytan. Någon entomolog är jag inte, men tror mig ändå veta, att getingar inte uttrycker sina romantiska känslor på det viset. Vad dom gjorde var alltså en gåta, men uppenbarligen glömde dom bort att flyga. De snuddade vid vattenytan och fastnade i ytfilmen. Småfiskarna var genast framme och började dra i benen på getingarna, dock utan att lyckas dra ner dem.

Helt uppslukad av den spännande föreställningen följde jag getingarnas kamp för livet, när jag plötsligt uppfattade en rörelse i ögonvrån. Ute från djupet kom en enorm vattenplog, halva mitt synfält fylldes av en bred fiskrygg, och sedan sa det bara smack och plask när den stora öringen mitt i vändningen sög i sig "dubbelgetingen" och med ett väldigt stjärtslag försvann ut i åfåran.

Chockad och helt tillintetgjord satte jag mig upp och trevade efter pipan. Medan jag sedan stoppade den, började tankeverksamheten långsamt komma igång igen och jag fylldes av en varm lyckokänsla.

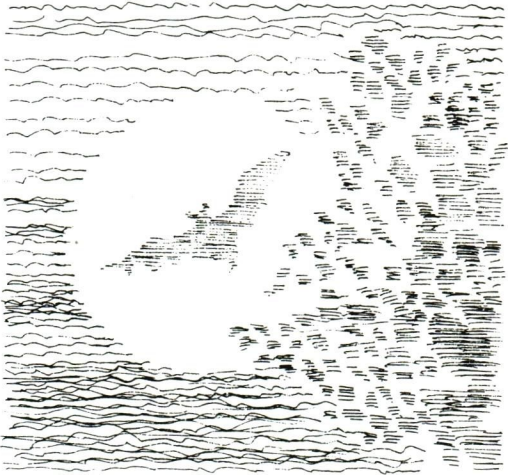
För första gången i mitt fiskarliv var jag absolut ärlig, när jag sa mig att det inget gjorde, att jag inte fått någon fisk. Att få uppleva en sån här händelse, att se Mörrumsån så full med lekvandrande fisk, det är faktiskt alldeles tillräckligt för att sportfiskaren skall kunna skjuta fiskehatten i nacken, skratta gott och ropa åt öringen därute: "Hoppas att du inte stack dej min vän".

Sens moral: Fiska inte sönder din dag. Njut av allt det levande livet omkring dig. Och ta med flugspöet – även om du är novis som jag! Vissa dagar äter öringarna inte plåt och då kan det vara bra att ha en getingliknande fluga i beredskap...

En vacker höstdag vid Mörrumsån är en fantastisk upplevelse.

En skugga mot det gröna

Av Toralf Sætre
Teckningar: Anders Forsling

Fiskeopplevelsen är ursprunglig, universell och tidlös. Den spänning, skönhet och glädje vi känner, kände också antikens och våra egna fornnorda fiskare. Med spöet i hand befriar vi oss från civilisationen. För en kort stund är vi ensamma med vår fisk – men ändå inte ensamma. För en kort stund går vi in i fiskelandet tillsammans med alla generationer fiskare före oss. Skuggan mot det gröna är densamma då som nu...

Om kvelden glir storfisken innover grunnene her for å hente seg litt småfisk. Det krever ytterst rolige bevegelser og fine kast for å nå den og lure den til å slå.

Du er en ganske annen da, en fjern fortidsbror av deg selv. Kanskje han som sto ved Nilens bredd for to tusen år siden og like etterpå fikk sin fisk og seg selv hugget inn i pyramidens innerste rom. Kanskje også i slekt med noe mer? Fisken har guddommen i seg lenge før vår tidsregning. De gamle egyptere, og lenger bakover tilba forfedrene våre fiskeguden Nun, grekerne kalte ham Ichtyos.

I India ble Brahma reddet av Vishnu fra syndfloden i en fisks skikkelse. Og i vår egen kirke, hos de aller eldste kristne, var fisken tegn også tegnet for Jesus.

Kan vi aller lengst inne i oss spore en tanke, eller en fornemmelse fra tidenes morgen da vi selv krøp i land fra havet?

Bløte vingeslag over deg i nattemørket. Og en skygge i brått kast etter fluen. Et kort glimt av et flagrende kors mot nattehimmelen. Flaggermusen bor der augustnatten kommer fra.

Et hvitt skumsprøyt like utenfor. Uoppnåelig bortenfor din flues rekkevidde. Bare tålmodighet og et virkelig pent kast kan redde deg. Bløtt trekkes tøm inn fra vannet og legges ut igjen i en fallende bue som sakte strimer vannet bortover, et lite opphold og så fluen som et punktum ytterst. Pent, men minst et par meter for kort. Derfor tålmodighet nå, ingen striming i vannet ved å trekke i tømmen. La fiskens nysgjerrighet arbeide for deg. Er den i nærheten, har den nok oppdaget fluen i alle fall.

Iklart solskinn hadde han en gang sittet oppi det gamle oretret like ved viken og sett hvordan ørreten seg inn på her en tidlig morgen. Forsiktig, så forsiktig hadde han beveget seg langs stranden og klatret opp.

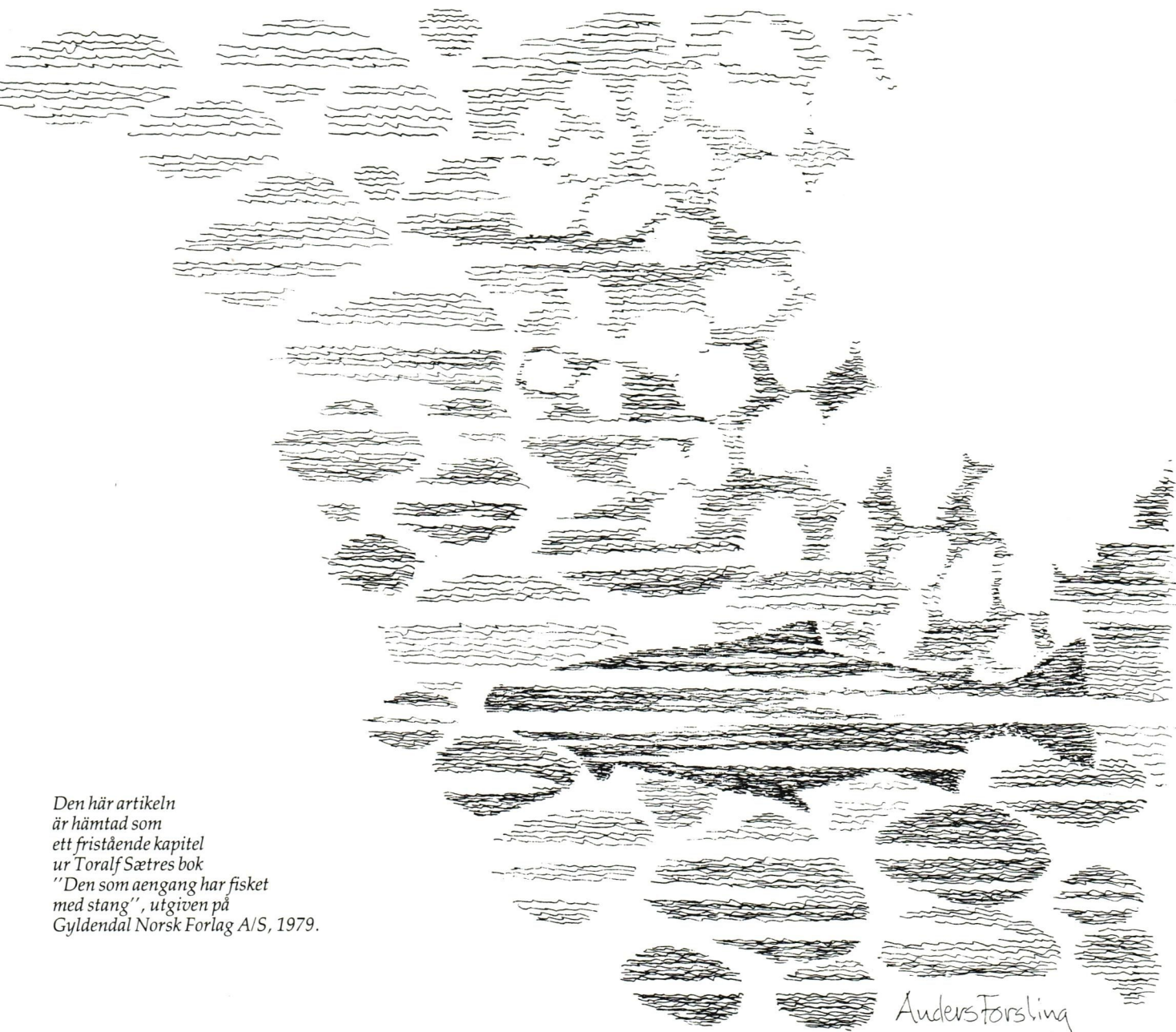
Mygg og hvite møll, svermere fra nattens siste sprell lå ut over flaten. Solen kom over åskanten og satte grønne spydspisser ned mot bunnen. Der hadde han sett den store fisken komme langsomt glidende innover mot land. Nesten like grønn som lyset. Uvirkelig skyggeaktig mellom mosen og steinene på bunnen. Bare den glidende bevegelsen skilte den fra omgivelsene slik at han hadde fått øye på den. Ofte stanset den og sto aldeles urørlig. Og som et fikserbilde var den borte for så igjen å tegne seg klart når erindringen om formen fikk synet til å tegne konturene mot mosen.

Han hadde ikke stangen med og ergret seg over det. Han lå slik til at han kunne ha listet en flue ned på det stille vannet foran snuten på den.

Men kanskje det er akkurat her i øyeblikket eventyret ligger? I skjæringen mellom det uoppnåelige og ønsket om å fange skjønnheten. Som er årsak til at hjernen arbeider hvileløst for å overliste den grønnsvarte skapningen der nede.

Det hadde han tenkt der han lå fremstups mellom grenene oppe i et gammelt oretre og ventet og så. Over fisken drev det stadig hvite møll og svarte utropstegn av mygg og flagrende døgnfly som svippet ned på og flagret videre og ikke visste noe om farene som lurte nedi.

Men den store ørreten beveget knapt på seg i det hele tatt. Bare av og til et dovent slag med halen.

Den här artikeln
är hämtad som
ett fristående kapitel
ur Toralf Sætres bok
"Den som aengang har fisket
med stang", utgiven på
Gyldendal Norsk Forlag A/S, 1979.

Auders Førsling

Så kom det en liten fisk svinsende. Den pilte først hit, så dit i snusende tilfeldig jag. Av og til skar den opp mot flaten og nappet en matbit for så øyeblikket etter å stikke hodet ned mellom noen steiner på bunnen for å granske hva som skjedde der. Ikke vet jeg om den hadde registrert den store ørreten som noe annet enn en haug med mose. Men at den store hadde sett den lille, var tydelig. Det gikk en sitring langs siden på den, og halen beveget seg frem og tilbake med små bevegelser, som halen på en katt han hadde sett lure på småfugl i en busk.

Det gikk aldeles ubegripelig fort. I det ene øyeblikket var den vesle fisken der. I det neste var den borte, og den store ørreten sto nesten på samme sted den hadde stått. Han kunne se at gjellene beveget seg fortere, men ellers var det ikke noe tegn på at den akkurat hadde slukt en yngre broder.

Nå måtte han bevege seg for at ikke grenstubben skulle bore seg gjennom låret aldeles. Mer skulle det ikke til. Øyeblikkelig gled ørreten ut fra stedet den sto, skrått bortover mosegrønsken mot dypet og ble borte.

Dette husket han der han sto i mørket og ventet. Der kom den. Lyden av fisken som bykste til der ute var voldsom. Det virket langt sterkere enn i dagslys. Kanskje fordi det var dette han hadde stått der og håpet og ventet på, konsentrert opptatt av det som skulle skje.

Og kanskje også fordi natten her inne mellom åsene som regel alltid spiller med sordin, med myke anslag på strengene. Et storsjørretvak kan støkke de fleste.

Draget var voldsomt. Ut og bort fra ham så snellen skrek til i protest. Et eneste voldsomt rykk, – så var det hele over. Han snellet inn skuffelsen og kjente med pekefingeren hvordan krokboøyen på flua var halvt utrettet. Så var det iallfall ikke knuten hans som hadde glidd opp. Mager trøst.

Selv etter at du har tapt en slik kamp, kjenner du gleden, følelsen av å ha målt krefter, og du føler glede med motstanderen som har beseiret deg. Det er sant. Kors på halsen.

Liten vits å prøve her igjen. Det vil ta lang tid før en ny sjørret av de store vil gli inn over grunnen.

*Fyra klassiker, bundna med gamla
Hardymönster som förebilder. Upp-
ifrån Black Dose, Red Drummond,
Murdoch och Stevenson.*

Foto: Bengt Olson.

Klassiker

– 100 år efteråt

*Chatterer? Indian Crow? Toucan? De är alla fjädrar
som inte finns – utom i bindmönstren för de klassiska
laxflugorna. Men de kan ersättas, utan att det märks
på den färdiga flugan.*

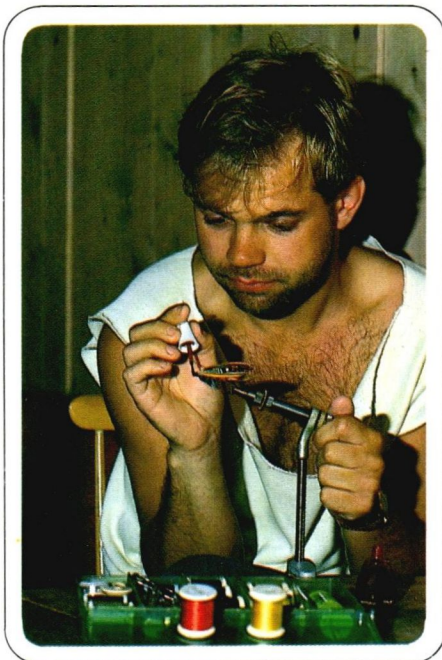
Av Sven-Olov Hård

Jock Scott, Silver Grey, Durham
Ranger, Dusty Miller, Black Doctor –
alla är de legendariska flugmönster
från den viktorianska tiden, intimt

sammanlänkade med fiske efter
kungen bland fiskar, i kristallklara äl-
var.

Men de gamla klassiska flugorna är

i dag så gott som helt försvunna från
laxflugfisket. Men det beror ingalun-
da på att de skulle ha förlorat sin för-
måga att fånga lax, för det har de san-

Artikelförfattaren vid stället – själv fiskar han också med sina konstverk.

Foto: Lennart Bergqvist.

nerligen inte. En av anledningarna är däremot att åtskilligt av det ofta exotiska material, som ingår i dessa flugor, i dag är nästan, eller helt omöjligt att få tag på.

En annan anledning är, att många flugbindare numera inte har det tålamod eller det sinne för det konstnärliga, som krävs för att binda dessa klassiker. Konstnärliga? Jovisst, att se en perfekt bunden, fulldressad laxfluga med allt material i exakt lagom proportioner, det är som att se ett konstverk.

Men, som sagt, mycket av materialet i dessa konstverk är ett problem, även för den som har tålamod och talangen. För att ge er en bild av svårigheterna har jag valt beskrivningen av Jock Scott, ett av de vanligaste av de klassiska mönstren – om inte rentav det allra vanligaste:

Tag: Silver tinsel, golden yellow floss.

Tail: A topping and Indian Crow.

Butt: Black herl.

Body: In two equal halves; first half, golden yellow floss butted with black herl, and veiled above and below with six or more Toucan feathers; second half, black floss.

Ribs: Fine oval silver tinsel over golden yellow floss, broader oval silver tinsel or flat silver tinsel and twist (in the large sizes) over the black floss.

Hackle: A black hackle over the black floss.

Throat: Speckled Galina.

Wings: A pair of black white-tipped Turkey tail strips (back to back); over these, but not entirely covering them, a "mixed" sheath of "married" strands of Peacock wing, yellow, scarlet, and blue Swan, Bustard, Florican, and Golden Pheasant tail; two strands of Peacock sword feather above; "married" narrow strips of Teal and barred Summer Duck at the sides; brown Mallard over.

Sides: Jungle Cock.

Cheeks: Blue Chatterer; a topping over all.

Horns: Blue and Yellow Macaw.

Det mesta av allt detta går faktiskt att skaffa, än i dag. Vad som *inte* finns att köpa är:

Indian Crow

Swan

Chatterer

Toucan

Macaw

Men man kan komma originalet mycket, mycket nära med rätt ersättningsmaterial. Här nedan följer en förteckning över bra substitut, som jag själv använder:

Indian Crow: Färgat rödorange höshackle.

Toucan: Guldfasannacken, mellan tippetdelen och huvudet – ett fåtal breda guldskimrande fjädrar finns där eller färgat guldgult höshackle.

Swan: Skulderfjäder från gås, i färgerna: röd, gul, blå, orange, grön och naturlig vit.

Macaw: Tyvärr vet jag ej något riktigt bra substitut för papegoja. Fjädrarna bör dock ha kraftiga fibrer samt finnas i färgerna blå och röd.

Chatterer: Blå kungsfiskare eller färgat blått höshackle.

Jungle Cock: Något bra substitut finns inte – men nu har denna fjäder åter börjat säljas, fjäder från

odlade fåglar. De är inte billiga, men de är bra – skall man binda många klassiker lönar det sig att satsa på en hel nacke, som kostar omkring 500 kr.

Peacock Wing: Gråspräcklig kalkon ving- eller stjärtfjäder.

Bustard: Jag använder för egen del stjärtfjäder från tjäderhönan, den är ganska lik den äkta varan.

Speckled bustard: Kalkon stjärtfjäder, ganska ljus nyans.

När det gäller bindteknik, styling etc. vill jag hänvisa till följande böcker i ämnet:

T.E. Pryce-Tannatt: How to Dress Salmon Flies

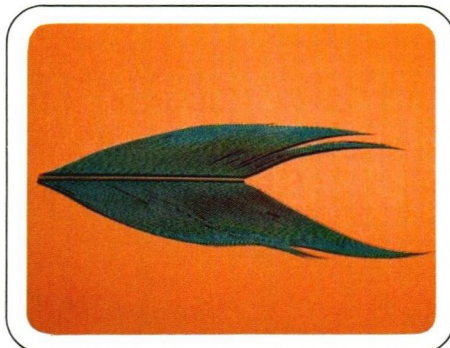
Geo M. Kelson: The salmon Fly

Joseph D. Bates: Atlantic Salmon Flies and Fishing

Dessa böcker, utom den sistnämnda, kan beställas från de större flugbindarföretag.

Själv har jag bundit laxflugor i 15 år – för mig har det blivit en passion. Den tillfredsställelse jag känner, när jag efter några timmar vid stället kan lämna ifrån mig en "klassiker", som i alla avseenden är perfekt, den har ingen motsvarighet.

Men jag tror det är mycket viktigt,

Äkta blå papegoja går inte längre att köpa för pengar.

Foto: Gunnar Johnson.

för den som vill lära sig att binda de klassiska mönstren, att skaffa sig förebilder. Själv har jag i min samling en del flugor från tidigt 1900-tal, som jag använt som förebilder.

Till slut: jag hoppas innerligt att intresset för de vackra gamla klassiska laxflugorna hålls vid liv – om inte för fisket så för deras skönhets skull. Den som inte vill fiska med konstverk, kan ju sätta dem inom glas och ram...

Stilla Havets laxar

Här följer ytterligare en artikel i serien om våra laxfiskar. Den här gången följer vi med Rolf Smedman och Steen Ulnits till Stilla Havet och tittar närmare på de arter vi möter där.

Av Steen Ulnits
Akvareller: Rolf Smedman

Slægten *Oncorhynchus* – stillehavslaksene – innehåller 6 arter, hvoraf de 5 findes i Nordamerika. Karakteristisk for stillehavslaksene er det faktum, at alle individer uden undtagelse dør efter legen. Før, under og efter legen angribes de af skimmelsvampe, som til sidst tager livet af dem. Til sammenligning overlever adskillige atlantehavslaks gydningen – hvor mange afhænger helt af vandringens længde og de dermed forbundne strabadser. Nogle hunner når at gyde to og i sjældne tilfælde endda tre gange, mens dødeligheden hos hannerne er langt højere.

Den uundgåelige død efter legen

Överst till höger blank och lekfärgad Sockeye Salmon, som också kallas Red Salmon. Därefter en Chum "Dog" Salmon – hundlax – i lekdräkt samt en blank Coho Salmon – Silver Salmon – som jagar småfisk. Nedan en stor och blank Chinook Salmon – kungslaxen.

virker grusom og uhensigtsmæssig, men det er ikke tilfældet. Ofte foregår legen i meget næringsfattige vande, hvor de døde fisk faktisk gøder vandet, så der bliver mere føde til deres afkom. Hvad der ved første øjekast virker som et uhensigtsmæssigt spild bliver ved nærmere betragtning til en genial tilpasning til et liv under ofte strenge vilkår.

Kongelaksen, *O. tshawytscha*, er med sine indtil 45 kilo den absolut største af stillehavslaksene. Længden af havopholdet varierer som for atlantlaksens vedkommende. Jo flere år i havet, desto større bliver opgangsfisken.

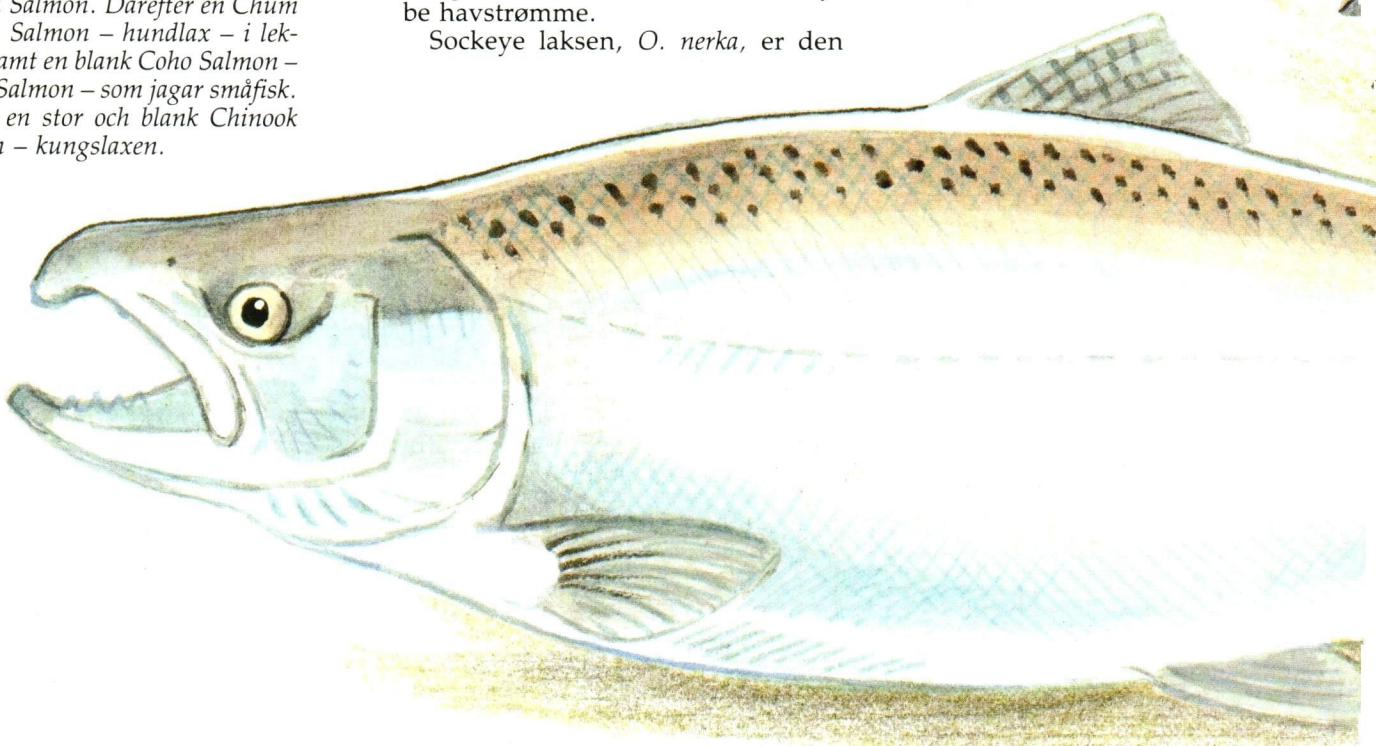
Coho laksen, *O. kisutch*, tilbringer to år i havet og vender tilbage 4–7 kilo tung. Den jager mere pelagisk end kongelaksen, der ofte træffes i de dybe havstrømme.

Sockeye laksen, *O. nerka*, er den

kommercielt vigtigste af alle stillehavslaksene. Det skyldes kødet, der dels er meget fedtholdigt og dels så rødt, at det bibeholder farven, selv når det henkoges og kommer på dåse. Det er ikke tilfældet med de øvrige laks.

Sockeye laksen er speciel på flere måder. Den leger kun i elvsystemer med en eller flere søer, idet ungfisken altid vokser op i en sø. Gydningen sker enten i et af tilløbene til søen eller – hvor forholdene tillader det – i selve søen. I havet lever den ikke som de øvrige stillehavslaks af primært fisk, men holder sig i stedet til dyreplankton og krebsdyr. Kun de største 4–6 kilo tunge sockeye laks går over til en eksklusiv fiskediæt.

forts på næsta uppslag

Roy Smedman

forts från föreg. uppslag

O. nerka forekommer endvidere som "landlocked" i flere søer i dens naturlige udbredelsesområde – den såkaldte "kokanee", der er en miniatureudgave af den anadrome form. Kokanee'en bliver sjældent større end 30–40 cm og ses ofte gyde sammen med den anadrome form, hvilket viser det nære slægtskab. Sockeye laksen går også under betegnelsen "den røde laks". Det skyldes hannerens legedragt, der er hørjød med olivengrønt hoved.

Pukkellaksen, *O. gorbuscha*, er en anden karakteristisk stillehavslaks, der sjældent bliver større end 6 kilo. Navnet skyldes den karakteristiske pukkellaks, som hanfiskene udvikler op til legen. Helt specielt for pukkellaksen er, at den ofte gyder meget nær havet – ofte umiddelbart over tidevandsområdet. I modsætning til alle andre anadrome laksefisk tåler pukkellaksens yngel oceanisk havvand, allerede når den er 4 cm lang. Så snart den unge pukkellaks har befriet sig fra gydebundens sten, vandrer den ud i havet. Den må altså næsten fra fødselen være udstyret med de kloridceller på gællerne, som sætter den i stand til at osmoregulere i saltvand. Disse celler udvikles normalt først, når ungfishen smoltificerer i en alder af et par år eller mere.

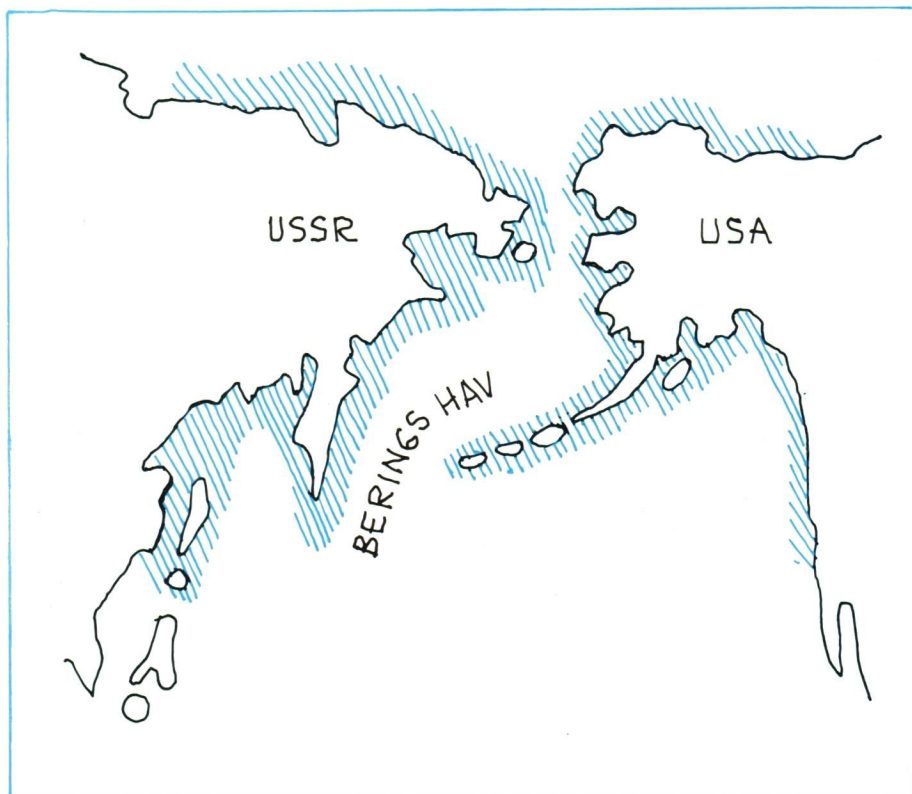
Trods en ikke imponerende kød-kvalitet er pukkellaksen genstand for et stort kommercielt fiskeri med eksport for øje.

Endelig er der hundelaksen, *O. keta*, den sidste af de fem amerikanske stillehavslaks. Navnet skyldes dels det faktum, at indianerne/eskimoerne ofte bruger den som hundeføde, dels at hannerne i gydedragt udvikler lange, hundelignende kæber med meget store fortænder. Vægt op til 10 kilo.

Japan och Korea

På den anden side af Stillehavet, nærmere betegnet i området omkring Japan og Korea, findes den sidste af de seks pacifiske laks, den lille kirsebærlaks, *O. masu*. Det faktum, at kirsebærlaksen på mange måder ligner en havgående regnbueørred, har fået flere forskere til at pege på et nært slægtskab mellem regnbueørreden og stillehavslaksene – med *O. masu* som det naturlige mellemed.

Det fortjener speciel omtale, at stillehavslaksene udviser en imponerende tilpasning til hinanden – dels i havet, dels på gydepladserne. Det er allerede nævnt, at coho laksen jager

Man finder olika arter av Stillehavslaxarnas familj både på den nordamerikanska och den asiatiska sidan av Berings hav.

pelagisk, mens kongelaksen opsøger de større dybder. Sockeye laksen fouragerer ofte nær bunden på lavere vand – bl.a. efter krebsdyr, som de øvrige laks ikke interesserer sig for. De forskellige laks udnytter således forskellige ressourcer under havopholdet.

Endnu mere imponerende er tilpasningen, hvad gydepladser angår. Kongelaksen yngler kun i større vandløb, mens coho laksen foretrækker mindre. Hvor alle fem amerikanske arter forekommer i samme vandsystem – og det er ikke ualmindeligt – gyder kongelaksen på store, åbne og strømstærke strækninger i elvens hovedløb. Coho laksen opsøger de mindre tilløb længere oppe, mens sockeye laksen yngler i søerne og deres tilløb. Pukkellaksen vælger de kystnære mundingsområder – hundelaksen i mindre udtalt grad.

På denne måde undgår stillehavslaksene helt interspecifik konkurrence på gydepladserne.

Tidligere var der ingen, der tænkte på stillehavslaks som fluefisk. – De hugger ikke, sagde man. Noget var der om snakken. Med datidens fluelinjer var det ikke muligt at komme ned til laksene, og ned, det skal man – ingen stillehavslaks stiger ret langt til en flue.

Idag tages der mange stillehavslaks på flue. Idag kan den moderne flue-

fisker nå ned til laksene med sine Hi-D eller Hi-Speed Hi-D liner, og han kan præsentere fiskene for velfangende creationer i stærke, fluorescerende farver. Det er hele hemmeligheden bag fluefiskeri efter stillehavslaks i strømmende vand.

I Stillehavet tages der ligeledes mange laks, her fortrinsvis coho laks, der som tidligere nævnt jager småfisk nær overfladen. Rigtigt fluefiskeri er det dog ikke – det minder mest af alt om det norske harlingfiskeri. Begge former for fiskeri udøves nemlig fra båd med fluestang, fluehjul og flue – men uden rigtig flueline. Den er erstattet af monofil nylonline.

Fiskeriet foregår normalt på åbent hav fra motorbåd, og ofte sejles der så hurtigt, at fluen – en bucktail i overstørrelse – skøjter hen over vandet. Huggene er hårde og brutale, idet coho'en ofte overhaler fluen og tager den forfra! Da den samtidig springer meget, er det intet under, at coho'en er overmåde populær blandt amerikanske og canadiske sportsfiskere.

Även i inlandet

Underligt nok er de store søer på grænsen mellem USA og Canada fyldt med kongelaks og coho laks – underligt, da disse søer jo ligger flere tusinde kilometer fra Stillehavet. Forklaringen er følgende. Da Welland

kanalen i sin tid blev gravet, så der blev fri passage fra Atlanterhavet ind til de vigtige industriområder omkring de store søer, optrådte pludselig uheldige bivirkninger. Søerne, som indtil kanalens gravning var isoleret fra havet via de impassable Niagara Falls, fik nu to nye beboere, begge fra Atlanterhavet. Den ene var en lille sildefisk – alewife'en – den anden en lampret. Begge fisk, som yngler i ferskvand.

Lampretterne kastede sig over søernes bestand af voksne rovfisk, hvis antal hurtigt decimeredes. Da der så ingen rovfisk var til at holde småfiskene nede, og da småfiskebestanden samtidig var øget voldsomt med alewife'en, voksede bestanden af småfisk helt ukontrollabelt. Til sidst var der så mange småfisk, at de enten døde af sult, sygdomme eller iltmangel. I tusindvis drev de i land, hvor de gik i forrådnelse. Problemet var så stort og stanken så stærk, at de rådne fisk måtte køres væk i lastvogne og deponeres andetsteds.

I flere år kæmpede man med problemet, der tilsyneladende ingen løsning havde. – Laks, var der så en dag en biolog, der tænkte. – Laksenes æg og yngel er jo beskyttet for lampretterne oppe i vandløbene, og de voksne laks kan frådse i mængderne af småfisk ude i søerne. Som sagt så gjort. Fra vestkysten hentede man æg og yngel af kongelaks og coho laks, som sattes ud på egnede steder. Samtidig lykkedes det endelig at finde

frem til en selektiv gift, der kun dræbte lampretterne.

Ideen var god nok. Økosystemet kom igen i balance, og i tilgift fik man en bestand af stillehavslaks, som bare voksede og voksede. Idag er der så mange laks i dette område, at der bestemt ikke er plads til flere. Det har ført til, at man – meget mod amerikansk sædvane – tillader et intensivt sportsfiskeri direkte på gydepladserne. Det er med til at holde bestanden nede på et rimeligt niveau. Det har samtidig skabt et meget specialiseret fluefiskeri med anderledes fluer og fiskemetoder – samt mange "fly only" strækninger.

En stor rød ubåt

Mit eget forhold til stillehavslaksene er lidt ambivalent. Jeg har jublet over dem, og jeg har revet mig i håret. Til tider har der været alt for mange af dem – til tider har de været umulige at lokke til hug uanset flue og fiskemetode. I Alaska har jeg flere gange måttet fjerne fluen – tiltænkt en stor fjeldørred – for at undgå hug af sockeye laks på gydepladserne. Det samme har været tilfældet med pukkelaks, når jeg har fisket efter cohos...

Til gengæld har jeg også haft meget fine oplevelser med stillehavslaksene, specielt sockeye og coho laks. Men det plager mig, at jeg endnu ikke har fanget en kongelaks på flue... Chancen har skam været der.

En augustdag med strålende solskin og næsten tropisk varme står jeg i vand til knæene i en af Alaskas krystallare floder. Fiskeriet har været fint med adskillige regnbuer og Dolly Vardens i 1–2 kilos klassen – alle faldet for fluorescerende røde rognfluer rulet hen over bunden. Jeg kan vade næsten overalt i denne lille elv, og med lidt øvelse går det fint at spotte fiskene over den lyse bund.

Pludselig får jeg øje på en stor rød ubåd, der ganske langsomt og majestætisk bevæger sig op mod strømmen, op imod mig. – En russisk ubåd på mission i Alaska? Det viser sig at være en helt udfarvet og temmelig forsinket kongelaks. Ryg og hoved er kulsort, mens siderne er mørkerøde. Den er ikke stor af en kongelaks at være – vel en 10–15 kilo – men alligevel...!

Med hjertet dunkende i halsen ser jeg den nærmere sig. Da den er 5–10 meter ude, rullekaster jeg den tunge flue ud i det solglitrende vand, mender linen og lader fluen synke. Laksen gør et dovent kast med hovedet, og jeg ser fluen fosvinde mellem de lange, sorte kæber. Jeg strammer op, men intet sker. Ubåden fortsætter ufortrødent på sin mission op mod strømmen. Jeg øger presset så meget, som mit klasse 6 grej kan tåle, men intet hjælper. Laksen fortsætter. Til sidst står jeg overfor et dybt høl og kan ikke følge laksen længere. Så ryger forfanget i et sejt træk, og jeg kan ånde roligt op igen.

– Gad vide, om den nogensinde bemærkede, at den var kroget...?

När laxen stiger i Stilla-havsälvarna samlas grizzlybjörnarna till fiskafänge.

Till Gunnar april 1980 – vännen *Pollymedman*

TIPSRUTAN

Så håller du ordning på tuberna

Tubflugor kan vara svåra att bevara på ett överskådligt sätt. I en vanlig flugask ligger de lösa i sina fack, och man får dålig översikt över flugförrådet. Det finns numera speciella tubflugeaskar, men den, som är det minsta häändig, kan själv tillverka inredning till någon befintlig flugask. Det kan vara bra att ha både ett basförråd i en större ask hemma och sedan fylla på från detta i en ask, som passar i västfickan.

Det har kommit in flera tips från läsarna på egna lösningar, som utgår från vanlig genomskinlig plastslang av den typ, som kan köpas på bensinstationer. Även elektriker använder slang av liknande modell. Lämplig innerdiameter är 6–8 mm.

Kjell Smedberg i Gävle har tagit sådan slang med innerdiameter 7 mm och klippt den i cirka 5 cm långa bitar. Dessa har han sedan fäst på en 3 mm tjock skiva, som var exakt tillkapad för att passa i hans stora fluglåda – det bassortiment, som han förvarar hemma. Det är en trälåda i storlek som en mindre dokumentportfölj.

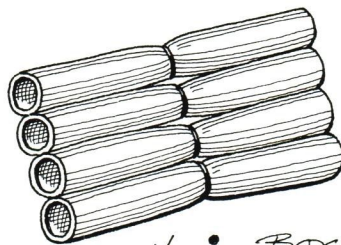
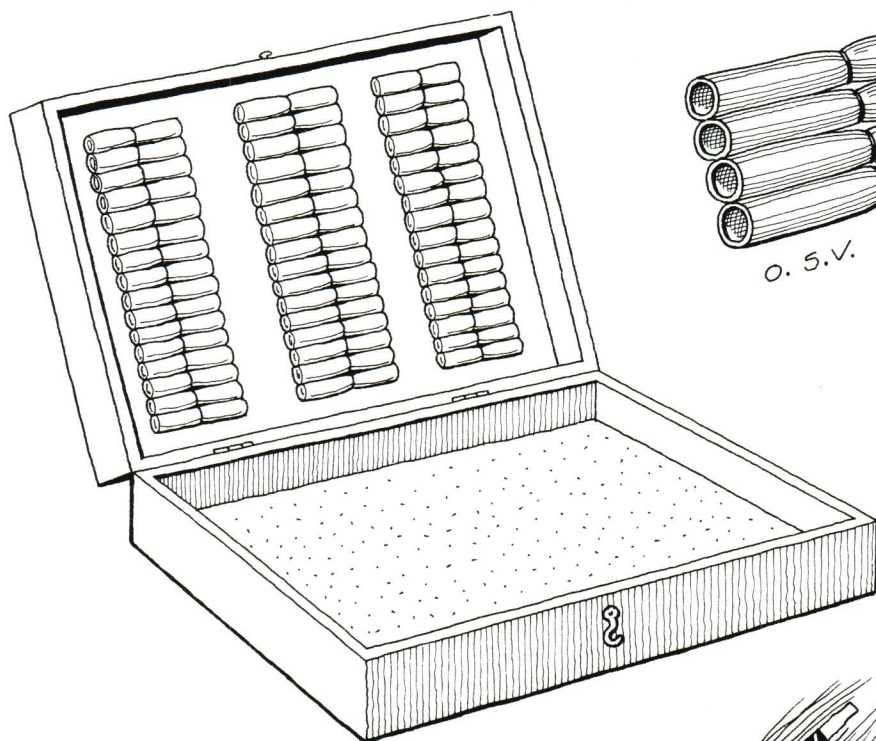
Sedan borrade han 2 mm hål med 8 mm mellanrum i flera rader i den tunna skivan. Slangbitarna placerades mellan hålen och snördes fast med stark björntråd, så

att en liten "midja" bildades för att låsa flugorna. Därefter trycktes hela plattan ner i lådan och fästes med korta stift i kanterna.

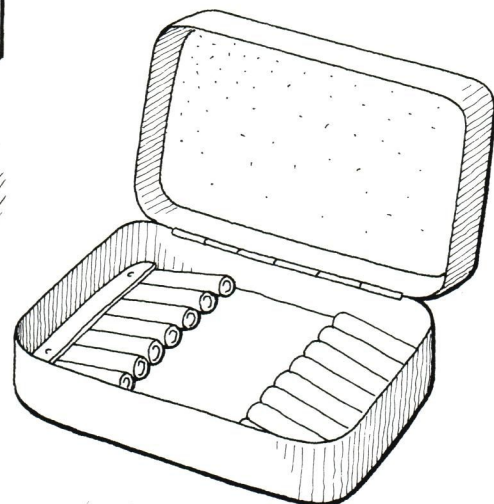
Den andra halvan av Kjells låda är försedd med ethafoam, och där förvarar han krokförsedda flugor.

Mindre, oinredda flugaskar kan på samma sätt försees med plastslangar, vilka fästs in utefter kortsidorna. Man klämmer lämpligen fast slangstumparna under en metall- eller trälist. På samma sätt som slangbitarnas "midja" hjälper till att hålla tubflugorna på plats, när man sticker in flugorna i dem, så kommer de hopklämda slangarna i den mindre asken också att hålla fast flugorna, i och med att slangarna konas inåt.

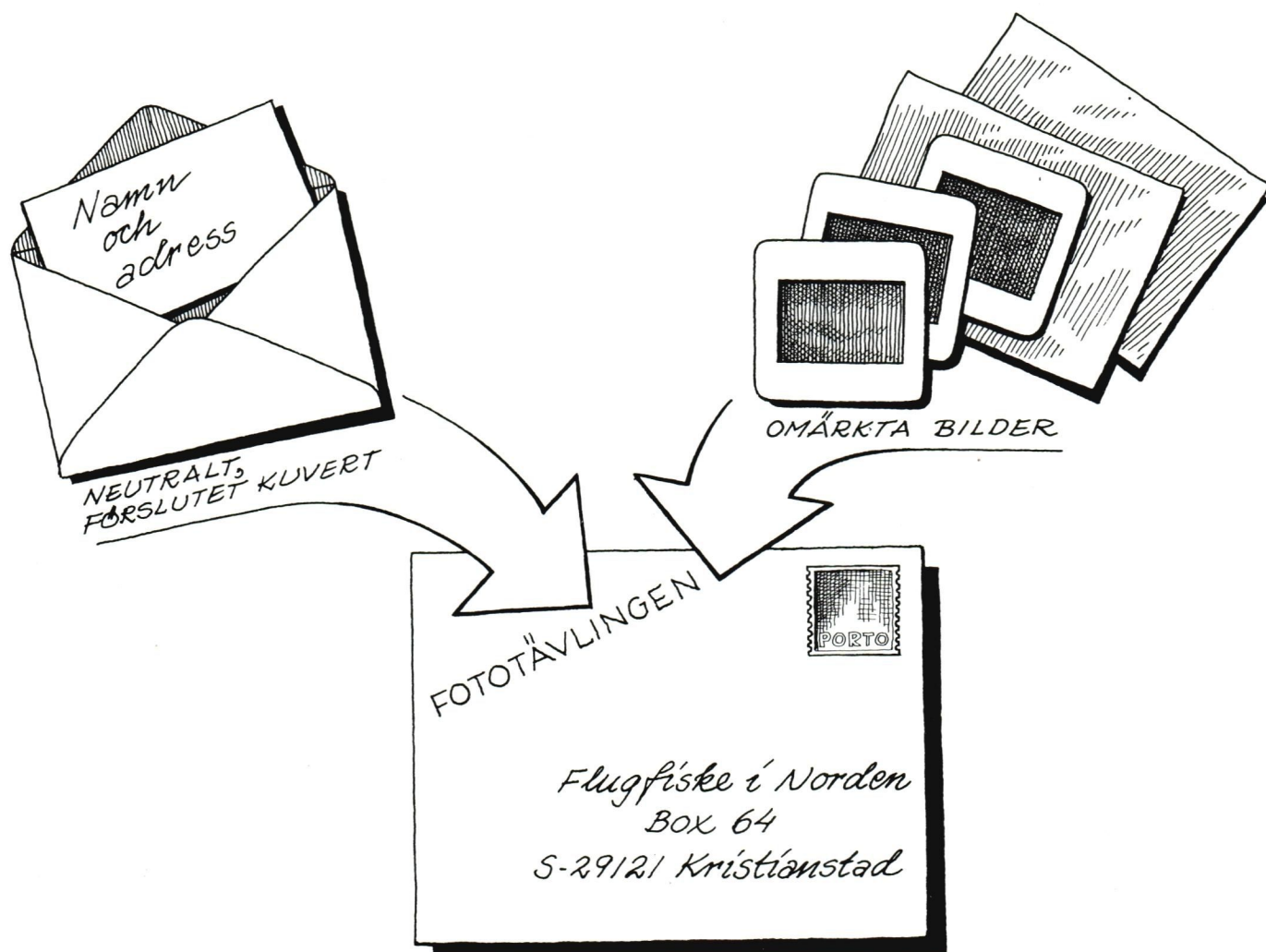
Sätt lämpligen slangar med olika diameter på askens båda sidor för flugor i olika storlekar. Man kan också öka antalet flugor i asken, genom att placera slangstumparna i rader, så att de delvis täcker varandra – ungefär som teglet på ett tak. Flugorna kläms visserligen ihop med den här förvaringsmetoden, men de återhämtar genast sin ursprungliga form, så snart de kommer i vattnet.

- o. s. v. • Borra hål och
• sy fast med
• björntråd

Du är väl med i FiN:s stora fototävling?

Sänd in Dina bilder senast den 17 november!

Ännu har Du chans att vara med i vår stora fototävling med priser för över 20.000 kronor. Men senast den 17 november 1986 måste vi ha Dina bilder. Du kan läsa allt om tävlingsreglerna i FiN nr 3/86 på sidorna 47-48.

Gör så här när Du sänder in Dina tävlingsbidrag:

Skriv Ditt namn och adress på ett papper, som Du lägger i ett igenklistrat kuvert. Kuvertet måste vara helt neutralt och utan varje form av påskrift. Lägg detta kuvert tillsammans med Dina tävlingsbilder (som också

måste vara omärkta) i ett större ytterkuvert, vilket Du märker med "FOTOTÄVLINGEN" i vänstra hörnet och sänder till: **Flugfiske i Norden, Box 64, S-291 21 Kristianstad.**

OBS! Inga andra brev eller meddelanden får sändas i samma kuvert, eftersom de samlas på hög tills juryn sammanträder.

Juryn kommer vid öppnandet av insända tävlingsbidrag att ge varje innerkuvert ett individuellt löpnummer, vilket samtidigt noteras på de bilder, som ligger i samma ytterkuvert. Efter det att vinnande bilder har

utsetts, kommer juryn att öppna innerkuverten med motsvarande nummer. Först då vet vi vilka de lyckliga vinnarna är.

Nummersystemet gör att Du kan sända in Dina bilder med största förtroende. Alla bilder kommer att returneras efter tävlingstiden till sina respektive ägare - vi har ju adresserna i de förslutna innerkuverten.

Men några foton kommer först att publiceras i FiN, så att alla våra läsare kan glädjas åt dem. Kanske blir det just någon av Dina bilder! Lycka till!

Tävlingsjuryn

Årets sista öring

Året var långt lidet och det var snö i luften. Men senhöstdagen lockade ut mig på, som det skulle visa sig, säsongens sista flugfisketur...

Av Gunnar Westrin

De sista knallarna från årets älgjakt hade lyckligtvis tystnat. Det var senhöst i norr och naturen tycktes vila ut efter en tid fylld av jagade djur och skällande hundar. Höstens dagar var med andra ord räknade, och snart skulle snön lägga sig över landskapet likt ett läkande balsam. Naturens återhämningsperiod – vintern – stod för dörren.

Morgonen var ruggig men förunderligt skön och sällsamt verklighetsfrämmande. Talgoxarna filade små strofer i tallen där fågelbordet redan hängde. Sidensvansarna kalasade på de sista resterna av årets dåliga skörd av eldröda rönnbär. Det var senhöst. Det var kallt, och jag förnam den välbekanta känslan av snö i luften...

Sedan gammalt vet jag att det kan bjudas ett trevligt sportfiske häruppe i norr dagarna innan isen skall lägga. Blir det en någorlunda varm dag med lugnt väder, och helst solsken, är det mycket möjligt att fiskafänget blir intressant. Råneälven har bjudit mig fina harrfisker så sent som i slutet av november, långt efter det att snön kommit och kallgraderna raderat ut resterna av höstens eldfärger.

Eftersom Råneälven är ett strömmande vatten håller sig vattnet öppet nästan till jul. Det gäller att passa på en dag när det inte är för kallt, gärna med en temperatur något över noll. Problemet med flugfiske och minusgrader är som bekant isbeläggningar på lina och spöglor.

Den sjuttonde november för ett antal år sedan – med två decimeter snö på marken – steg en väldig harr i en av strömmarna mitt i samhället. Jag inbillade mig att fisken välvde för "nöjes skull", eftersom det var uteslutet med någon form av flygande insekter.

Jag knöt på en Killer Bug – designad av den nu döde flugfiskaren/entomologen Frank Sawyer – och kastade direkt ut mot platsen där fisken visade sig. Det var onekligen ett svinkallt göra, men när fisken nöp kring den ljusa nymfen glömdes sådana banaliteter. En vecka senare åkte jag den första milen på elljusspåret och älvens huvudfåra krymte allt mer. Vintern hade kommit.

Med dessa tankar i huvudet vandrade jag ner till den lilla öringssjön i hjärtat av Tornedalen.

Det frasade mysigt under stövlarna och frosten låg vit som pudersocker över landskapet. Några kvarvarande änder simmade de sista rundorna i sjön, men vilken dag som helst skulle isen lägga sig som ett skyddande hölje över öringens land.

Stegen styrdes bort över den om sommaren blöta myrkanten, men nu var det enbart angenämt att vandra här. Frosten hade gjort underlaget hårt och det var bekvämt som ett salsgolv.

På en liten udde stannade jag för att ställa iordning mitt redskap, och jag var medveten om att det var sista gången för säsongen. Visst kändes det lite vemodigt, speciellt med tanke på den långa vinter som vi begåvats med här i Norrbotten.

Det bästa jag vet vid framkomsten till ett vatten är att sätta mig ner och bara njuta. Följa strandens linjer med ögonen och stilla filosofera över vad man egentligen borde sätta på tafsen. En så här speciell dag är det inte lätt att välja fluga, eftersom torrflugefiskets tid är förbi.

Men medan jag drack en kåsa rykande varmt kaffe landade en liten stelvingad nattslända på ena stöveln. Tänk att en sådan där

Redan dagen därpå kom kylan. Vattnet och landskapet tillhörde nu frostens rike.

krabat fortfarande var vid liv? Underligt är det minsann i naturens rike.

Det var den som såg till att valet blev asken med nattsländeflugor, och det var också den insekten som räddade dagen. Om man med räddad menar fångad fisk...

När det gäller sjöfiske efter öring finns det aldrig någon anledning att springa omkring som en "tok" och jaga vak. Bättre är då att sätta sig ner – som nu – och vänta in eventuella livstecken. Öringen i den här sjön, och i de flesta andra, har sina speciella stråk som de följer i sitt jagande efter föda.

Jag knöt på en Europea-12, den nattslända som slentrianmässigt alltid måste prövas, gjorde några luftkast och satte mig återigen ner på den något instabila stubben.

I gränslandet mellan höst och vinter steg den sista öringen. Inte ett ljudligt vak, utan mer i något som skulle kunna beskrivas som en tyst nysning.

Efter tidigare fisken i sjön förstod jag att fisken sakta simmade efter stranden. Därför lade jag flugan ett par meter upp efter den tänkta linjen och väntade.

Nu borde jag kanske skriva något om att "spänningen steg till kokpunkten". Men det började aldrig att koka, och det hade två förklaringar.

Det ena var, att efter en lång fiskesäsong med många fångade flugfiskar hade fiskenerverna blivit lite avtrubbade. Det andra var att fisken tog direkt! Det fanns med andra ord ingen plats för spänning i form av spänd väntan.

Fisken sörplade i sig flugan med en rörelse som fantasilöst kunde liknas vid en delfins rullande i havsytan.

Flugan satt tydligen ordentligt, och det sjöng i tafsen när den skar ut mot de båda änderna, som förskräckta sprang iväg på vattenytan. Plötsligt blev det liv i luckan den solskensklara senhöstmorgonen!

Efter en seg kamp körde fisken fast i strandkanten, men efter en del grävande med högerhanden kunde jag greppa den med mina rödsprängda fingrar. Vattnet var kallt som is, och när fisken var lyckligt landad låg den stel bland röda fjällbjörkslöv. Det räckte med en lätt klapp på huvudet för att den skulle somna in för alltid.

Maginnehållet var som alltid högintressant, eftersom jag inte blev riktigt klok på varför den tog en flytande insekt. Några sådana varelser kunde jag inte se på vattnet, trots att jag nyss hade haft påhälsning av en.

I magen fanns inget annat än mänder av små ryggsimmare. Det intressanta var att flertalet av dem faktiskt levde. Jag plockade ut ett antal av de sprattlande insekterna och återbördade dem till friheten. Jag undrade givetvis om de fattade ödets gång, eftersom de nyss hade blivit uppätta av en fisk, som i sin tur hade oturen att bli fångad, uppdragen och dödad. Nog var det en märkvärdig resa...

Någon mer fisk visade sig inte den dagen. Jag stannade kvar ett par timmar och prövade i det längsta ett antal olika modeller av nymfer, men ingen ny fisk ville hugga.

Nu går det givetvis att diskutera hur länge som helst varför öringen tog en E-12, när maginnehållet visade upp ett större antal ryggsimmare! Någon skulle säkert framföra åsikten, att fisken fick syn på torrflugan när den jagade någon ytgående ryggsimmare. En annan skulle ta upp en diskussion om en såkallad attractor, det vill säga en iögonfallande stor imitation för att locka fisken till hugg. En tredje kanske tar ordet tur i sin mun, och så vidare. Skönast är att inte veta allt!

Jag lade fisken i fiskekorgen och hällde upp en sista kåsa kaffe. Änderna simmade återigen närmare land, och jag tänkte, att i natt måste ni lämna landet om ni inte vill frysa ihjäl.

Fisken vägde sex hekto och den blev i dubbel bemärkelse den sista öringen. Det var den sista för säsongen – en senkrokad sådan – och som jag ser det, den sista av sin stam.

Under våren och försommaren året därpå tömdes vattnet på alla fiskar. Människan, den store marodören, hade varit framme och nätat ut vattnet. Jag hittade senare rester efter nät och ett par nysnickrade nätestickor. Blir man förbannad eller bara ledsen?

Dagen efter fiskafånget gick jag åter ner till det lilla vattnet med de många uddarna. Natten hade varit kall och nu besannades mina innersta farhågor. Sjön var täckt med ett lager blåskimrande nyis. Änderna var borta, och jag kände mig plötsligt mycket ensam...

TÄNK OCH TYCKT

Fiskevårdsavgiften i Mörrum

Jag är 18 år och mycket intresserad av flugfiske. Nu läste jag i FiN om den frivilliga fiskevårdsavgiften i Mörrum, som jag tycker är ett steg i rätt riktning. Det är verkligen sådant som behövs, för att vi ska kunna rädda våra vatten.

Naturligtvis vill jag stödja detta, och undrar om jag kan betala in de 30 kronorna på något postgiro, eller hur jag ska göra. Hoppas FiN kan berätta det, både för mig och alla andra, som jag också tycker ska ställa upp.

Jan-Olov Nilsson, Bandhagen

I Mörrum gläder man sig åt Jan-Olovs engagemang, men kan av administrativa skäl endast sälja det nya fiskevårdskortet direkt vid besök på sportfiskekontoret. Orsaken är att kortet ska förses med namnteckning och efter kassastämpling gå genom en inplastningsmaskin. Vid postförsäljning skulle korten därför behöva sändas fram och tillbaka ett par gånger. Hela vinsten skulle därför gå till posthantering istället för till fiskevårdsarbetet. Däremot kan man genom FiN beställa det konsttryck, som tagits fram som årets mörrumsmotiv, och som också finns på fiskevårdskortet. Även vinsten av denna

försäljning går till fiskevårdsarbetet i ån. Man kan redan nu boka sig även för kommande års fiskevårdstavlor, så att man är säker på att få samma nummer år från år. Trycken är nämligen numrerade och signerade. Se annons på sidan 51 i denna tidning.

Red.

Inga berg på havet

Dear Sirs,

The drawings by Saabye in Raguses article on Norwegian salmon (Nr. 2 April 1986) give the impression that drift netting takes place within the fjords and I am sure that many readers therefore presume that this is where drift netters operate. As you know, drift netting happens outside the 4 mile coastal limit – out at sea to the 12 mile limit. The fjord fishermen are not to blame. There are not mountains out at sea!

With kind Greetings,
Sincerely yours,
R J Brooks

Rätt ska vara rätt

FiN:s medarbetare Erik Erlandsson skriver också för den tyska tidskriften

Fliegenfischen. Genom ett beklagligt misstag av den tyska redaktionen kom en av Erlandssons artiklar om Mörrumsån att illustreras med foton av emåringar. Erlandsson är helt utan skuld till detta, men har ändå fått utstå kritik. Fliegenfischen har därför bett om ett inlägg i FiN, för att rätta till misstaget och helt fria Erik Erlandsson från allt ansvar:

I nummer 3/86 av den tyska flugfisketidsskriften "FLIEGENFISCHEN" publicerade vi en artikel av Erik Erlandsson om Mörrumsån – med bilder från Emån. Vi beklagar detta misstag. På grund av feletikettering av några bilder i vårt arkiv har detta misstag kunnat uppstå, för vilket vi ber Erik Erlandsson och alla våra läsare om ursäkt.

Ingo Karwath
Chefredaktör FLiegenfischen

Det bästa vi provat !

LAMIGLAS 14' #10-12

Livstidsgaranti. 2.900:-

Dubbel laxkrok

Storl 4,6,8. 72:-/100 st

De bästa laxfiskegrejorna
hittar Du i Mörrum hos

FISKEBÖRSEN

Box 13, 290 71 Mörrum
Tel 0454-54688

Fiskeklubbar och vattenägare!

Efterfrågan på bra fiskevatten är stor bland våra läsare. Därför erbjuder vi fiskeklubbar och vattenägare, som upp-låter sina vatten till allmänheten, ett paketpris på annonsering i form av inbladning i fyra på varandra följande nummer av FiN med början i nr 5/6 1986. Pris för fyra annonser är rabatterat till 200 kronor per annons – d.v.s endast 800 kronor exkl moms för helt annonspaket.

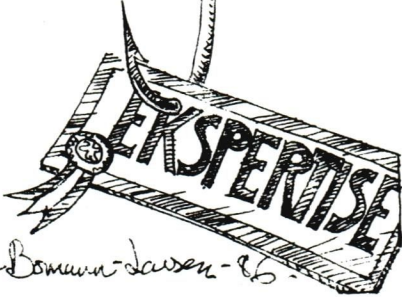
För vidare information vänd er till Bertil Ekholm-Erb, Box 64, 291 21 Kristianstad, telefon 044/12 26 28.

FiN planerar även att som en service åt våra läsare publi-cera en katalog över bra nordiska flugfiskevatten. Som ett led i detta arbete är vi tacksamma för tips från läsekretsen om vatten, lämpliga att ingå i denna. Nya kortfiskevatten tillkommer hela tiden – gamla vatten förändras. Det är därför bara ni läsare, spridda över Norden, som kan avgöra, om enskilda vatten platsar i en sådan förteckning eller inte. Hör därför gärna av er med förslag. Även här är vår kontaktman Bertil Ekholm-Erb.

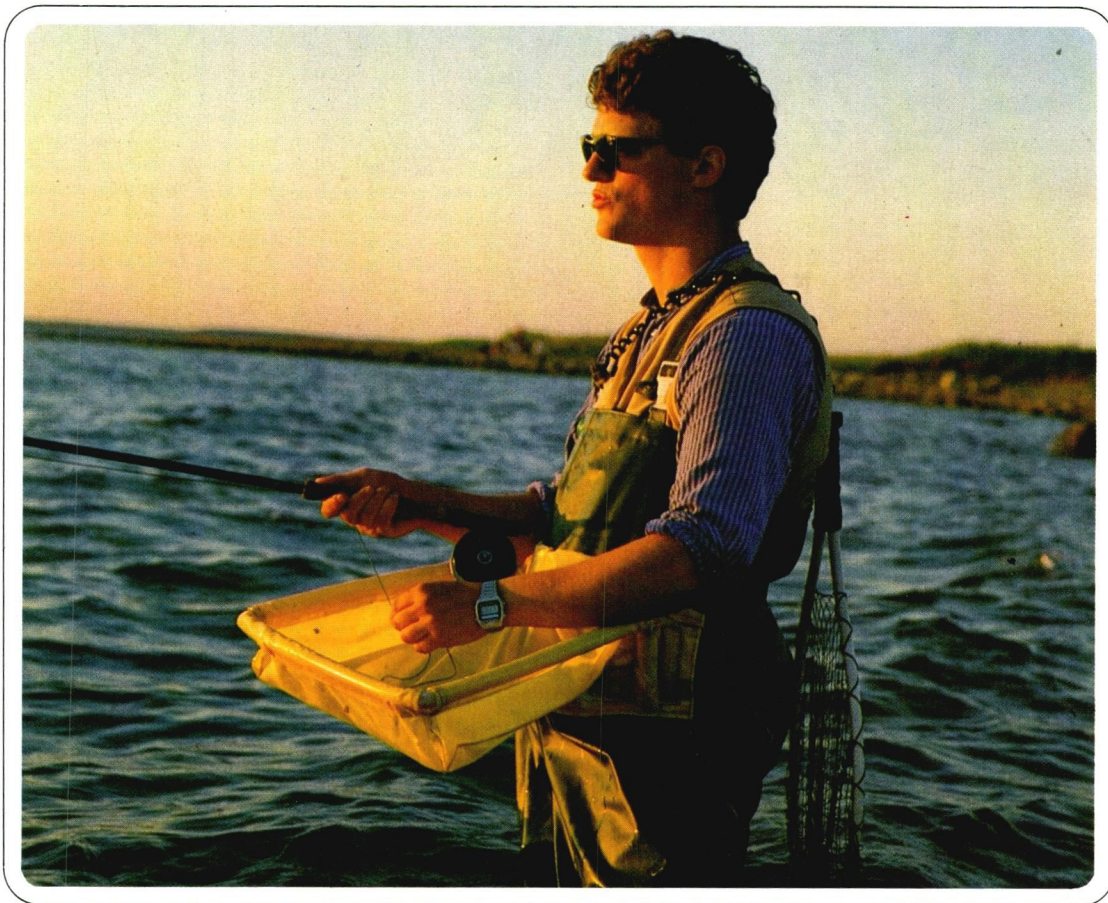
Red.

FLUEFLIPP

av
Lasse Bonmann-Jensen - 86

Alla har vi retat oss på löslinan, som trasslar in sig i strandvidet, dras med av strömmen, fastnar i sjögräset eller försvinner med vågorna vid flugfiske i havet. Oftast klarar man att hålla de lösa slingorna i handen, men det finns tillfällen, då svaret kan vara...

... en låda på magen

Av John Wickström

En problem vid flugfiske i havet kombinerat med vadning är var man skall göra av löslinan mellan kasten. Antingen samlar man upp den i ena handen, eller också låter man den falla på vattnet. Det senare, som nog är vanligast då man fiskar med flytlina, kan emellertid få en oönskad effekt om det blåser det allra minsta. Linan försvinner bort med vågorna i samma takt som man tar in den. Det ökar risken att linan snor in sig i sjögräs och minskar kastlängden.

Använder man en sjunkande lina, försvinner denna inte i horisontell men väl vertikal riktning och har vid

nästa kast oftast fastnat i tången eller lagt sig runt någon sten.

En lösning på problemet är att använda en linkorg, som fäst på magen får ta emot linan. Naturligtvis kan linkorgar användas även i andra situationer, t.ex. vid fiske i strömmande vatten eller fiske från kanot.

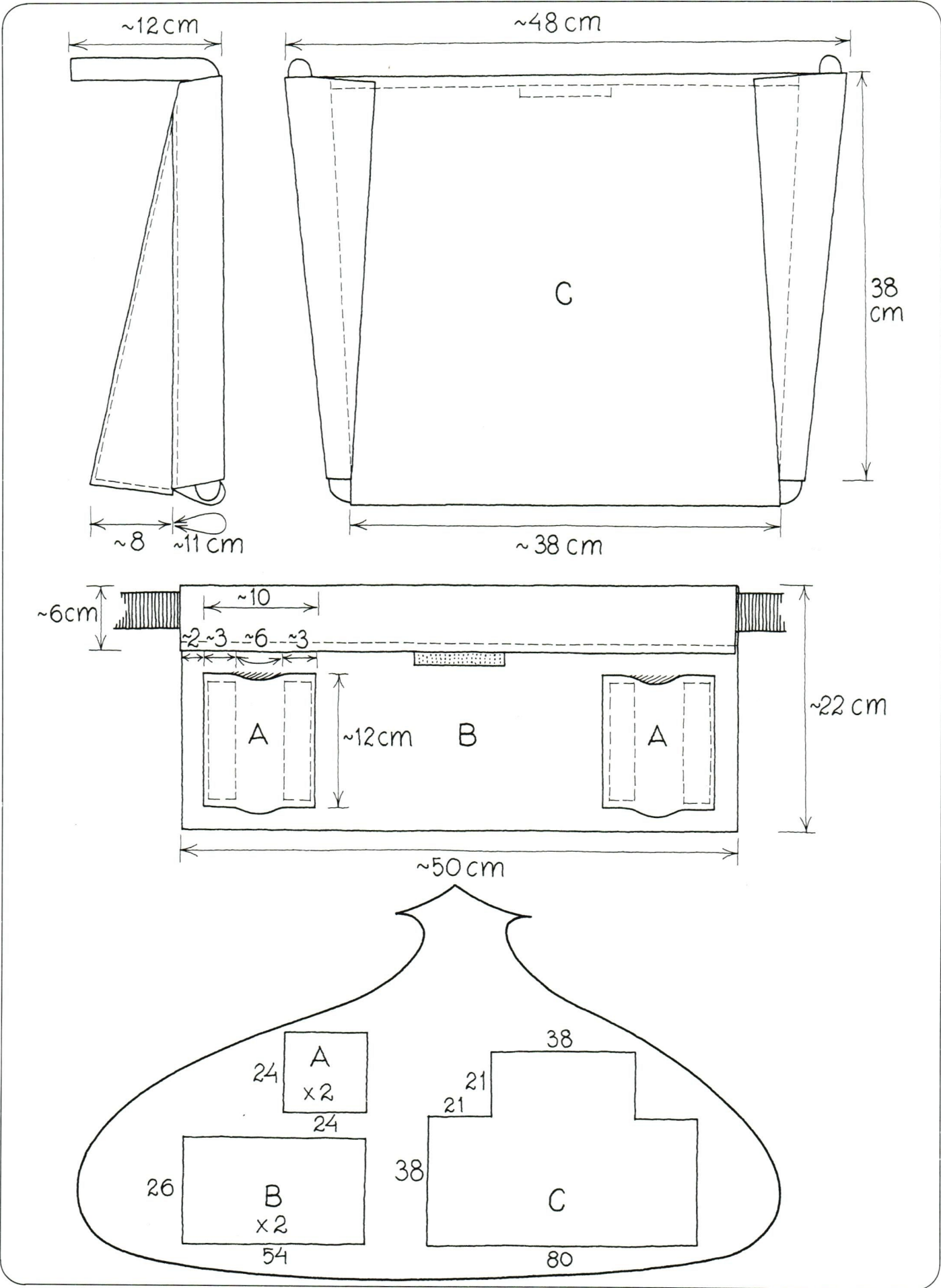
Då det är svårt att få tag på linkorgar i Sverige, har många föredragit att tillverka sin egen. En tillfällig lösning kan vara en pappkartong fastsatt i livremmen, men en vanlig diskbalja i plast är ett hållbarare alternativ.

Jag anser personligen, att en bra linkorg skall vara lätt, hållbar och salt-

vattensbeständig – om den skall användas vid fiske i havet. Dessutom bör den vara lätt att ta av och på för att underlätta vadningen.

Den linkorg, som beskrivs i denna artikel, består av två delar, korgen och midjebältet. Bältet är försett med två hällor, i vilka korgen hängs, samt ett kardborrband, som fäster korgen mot bältet.

Materialkostnaden för korgen, som är tillverkad av vaxduk och elektriker-rör, är låg. Priset beror främst på hur billig vaxduk man kan hitta. Själv rekommenderades jag att köpa en stuv-
forts på nästa uppslag

forts från föreg. uppslag
bit med julmotiv till ett mycket för-
månligt pris, men min flickvän tving-
ade mig att avstå...

Det här behöver du:

- *vaxduk* ca 80×150 cm
- *Elektrikerrör* ca 150 cm, *yterdi-
ameter* 20 mm
- *Kardborrband* ca 8 cm
- *Symaskin*
- *Böjfyäder* för böjning av röret (kan
köpas för några tior i byggvaru-
handeln, om du inte har någon elektri-
ker i bekantskapskretsen.)
- *Packrem* av nylonväv med spän-
ne.

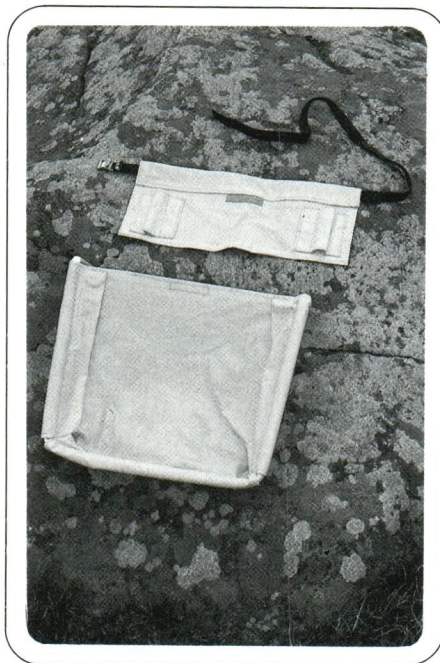
Arbetsbeskrivning

Ställ in symaskinen på långa stygn
och använd en fin nål samt syntetråd
– den töjer sig inte då den blir våt.
Märk och klipp ut delarna.

Lägg delarna B, midjebältet, med
avigsidorna mot varandra och sy ihop
med 2 cm invik för att ge stadga. Vik
ned ena långsidan, 6 cm, så att kanal
erhålls för bältet.

Vik varje A-del, hällorna, fyrdub-
bel så att du får två kvadrater om
12×12 centimeter. Innan du fäster de

båda hällorna på midjebältet, prova
så att elektrikerröret sitter stadigt i
sidled men går att dra ut.

Så här ser linkorgens delar ut när de
är färdiga.

Sy fast den ena "makan" av kard-
borrbandet enligt ritningen. På del C

viks 2 cm av den längsta kanten ned
och sys fast. De tre 38 cm kanterna
viks ned som ovan samt viks ytterli-
gare en gång, 5,5 cm. Sy fast de ned-
vikta kanterna, så att tre kanaler bil-
das. Sy därefter ihop de ännu "orör-
da" kanterna, så att du får en korg
med tre väggar.

För att ge korgen en stabilare form
kan man vika och sy ett smalt veck på
korgens nedre högra och vänstra si-
da. Sy sedan fast den andra delen av
kardborrbandet på korgens **nersida**.

Nu är det dags att böja plaströret till
ett kantigt U med den nedre skänkeln
ca 38 cm lång. Fjädern skjuts in och
placeras vid böjstället. Röret blir mer
lättböjligt om du värmer det över en
kastrull kokande vatten först. När rö-
ret kallnat, krängs vaxdukskorgen
försiktigt på ställningen. När detta är
gjort spänner du kanten vid korgens
öppna sida för att korgen skall få en
profil som håller linan i korgens öpp-
na sida. Vecken sys fast med en söm
längs kanten.

Slutligen böjs de utstickande rörän-
darna ner, och korgen är färdig. Kor-
gen kan göras flytande genom att de
öppna rörändarna tillsluts med två
korkar och tvåkomponentslim.

Titta efter
den här dekalen!

Följande väl sorterade red-
skapshandlare säljer
FLUGFISKE I NORDEN
i lösnummer:

Göteborg

Strömvalls, Ö:a Larmgatan 16
EL-GE Sportfiske, Gustav Dahlsngatan
13

Halmstad

Wittlock Sportfiske, Hvitfeldtgat 17 B

Helsingborg

Scandinavian Sportsmen, Drottninggatan
60

Kalmar

Vapencentralen AB

Karlstad

Vidars Fiske, Kvarnbergsg. 44

Kristianstad

Scandinavian Sportsmen,
Hovslagareg 1 A

Kristinehamn

Fiske & Hobbyhörnan, Spelmansg. 16

Lund

Sportfiskehuset,
S:a Esplanaden 20

Malmö

Fiske & Fiskar, Köpenhamnsv. 7
Wobbler Sportfiske, Tessins väg 6

Mörrum

Fiskebörsen

Smedjebacken

Claeson Cykel o Sport, Risgatan 2

Stockholm

Karpens, Vallhallavägen 46
Royal Coachman, Kungsholmsg. 12
Utters, Kommendörsgatan 11

Strömsnäsbruk

Skandinaviskt Sportfiske Center,
Glasbruksvägen, Lührpasset

Sölvesborg

Fiskehörnan, V. Storgatan 21

Tidaholm

Fiskelyckan, Barkvägen 4

Umeå

Blixtsport, Storgatan 87

Uppsala

Malens Sportfiske, St. Olofsg. 37
Husbergs, Svartbäcksg. 19

Vetlanda

Vetlanda Vapen & Fiske

Västerås

Sportfiskar'n, Klockartorpsg. 28

Örebro

Östlunds Sportaffär, Stortorget 11

Östersund

Fiskeservice, Zätagränd 9

Danmark

Glente Kiosken, Glentevej 1, Randers
Jagt & Fiskerimagasinet, Vester Voldgade
10, Köpenhamn
Jock Scott, Silkeborgv 162, Århus C
Sport-Dres, Fredriksundsvej 20, Köpen-
hamn NV

Norge

NOR Sport A/S, Trondheim

Västtyskland

Fly Fishing Brinkhoff,
Engersche Str. 74, Bielefeld
Eduard Kettner, Krebsgasse 5, Köln

BOK- BITEN

Redaktör Jan Sekander

Välkomna åter, alla Bokbitenläsare, efter en förhoppningsvis fin och upplevelserik sommar och sköna fiskestunder i när och fjärran.

Bokbiten recenserar i detta nummer två verk av lite mera faktakaraktär – *The Salmon Handbook* av Stephen Drummond Sedgwick som behandlar laxens biologi och laxodling samt *Insektenkunde für Fliegenfischer* av Jürgen Schrodtt, en tysk framställning om främst dagsländor, deras nymfer, hur de kan artbestämmas och hur de kan imiteras i bindstället.

A Salmon Fisher's Odyssey av John Ashley-Cooper är både en god inventering av brittiska och några nordiska laxälvar och en handledning i laxfiske parad med välskrivna fiske- och naturupplevelser.

De två återstående böckerna är mera upplevelsegenre: *Det biter i Svartelva*, en utgåva på norska av Hans Lidmans tidigare publicerade fiskehistorier och en norsk debutant Tor Alvim med *Det kom en vind over vidda*.

God Förnöjelse

Jan Sekander

Lättfattlig insektslära

Jürgen Schrodtt: "Insektenkunde für FLiegenfischer", Paul Parey Verlag, Spitalerstr. 12, D-2000 Hamburg 1. Pris DM 36:–.

Med denna bok på tyska har vi fått ytterligare en värdefull och tydlig framställning av dagsländorna och deras nymfer. Jürgen Schrodtt, själv aktiv flugfiskare, ger här en klar och lättfattlig sammanställning av i huvudsak dagsländorna i alla dera stadier. Givetvis behandlas även andra insekter vilka utgör basfödan för flugfiskarens fiskar, om än inte lika utförligt som dagsländorna. Jürgen Schrodtt vågar sig på att förutom latinska namn även ge den engelska motsvarigheten och därtill också en ny tysk terminologi, som t.ex. "Schlammkriecher" (slamkryp) för familjen Caenidae osv. Till varje insekt lämnar författaren också beskrivningen på en "mönsterfluga", som flugbindaren sedan själv kan variera efter eget tycke. Framställning-

en är gjord med tysk grundlighet, men framför allt med en klarhet, som många tyskläsnande flugfiskare kan komma att uppskatta. På bokens 168 sidor finns 285 särskilt behandlade punkter med 158 illustrationer, 8 bestämningsnycklar och 5 tabeller.

Särskilt författarens introduktion till insektsläran är läsvärd. På ett mycket åskådligt sätt framställs här grundtypernas anatomi, deras förekomst, levnadssätt och för arterna typiska levnadssätt – även med hänsyn till deras biotop.

Denna bok är ett utmärkt hjälpmedel för den flugfiskare, som vid fiskevattnet lätt och behändigt vill kunna identifiera de för hans eller hennes fiske viktigaste insekterna utan tidsödande tekniska hjälpmedel såsom mikroskop m.m. Flugfiskaren får också fina förslag till rätt val av fluga.

För den, som inte har glömt bort sin skoltyska alldeles, eller den, som vill friska upp sina tyskkunskaper, kan jag rekommendera denna bok.

Bertil Ekholm-Erb

För laxfiskaren

John Ashley-Cooper: *A Salmon Fisher's Odyssey*
Fly-Dressing, Huskvarna
Pris: SEK 234:–.

A Salmon Fisher's Odyssey är en mycket grundlig och informativ beskrivning av sex engelska, tjugotvå skotska, en irländsk samt några isländska och norska laxälvar. Den är väl därför av störst intresse för brittiska laxflugfiskare, men har även mycket att ge skandinaviska fiskegäster i engelska och skotska vatten. Ashley-Cooper har mer än femtio års erfarenhet av laxfiske på hemmaplan, och det är också om detta fiske han talar med verklig sakkänedom. Då han däremot rör sig utanför sina domäner, blir han mera osäker i framställningen, och kapitlet om de norska laxälvarna, i vilka han inte fiskat sedan 1967, känns nästan musealt.

I fem inledande kapitel filosoferar författaren kring laxfiske, etik, laxens

vanor och flugor, ett mjukt och stillsamt resonemang, som inte kan dölja författarens kärlek till lax framför all annan fisk. Resten av boken upptas av själva odysseen från allra sydligaste England till nordligaste Skottland, dvs till alla de älvar han så grundligt lärt känna under sina många år som laxfiskare.

Det är naturligtvis stor risk, att en bok av detta slag blir långtråkig, särskilt som varje ny älva presenteras med samma disposition som föregående: läge, längd, fiskesäsong, bästa sträckor, biflöden, älvtyp m.m., och om det inte varit för de roande och intressanta skildringarna av människor, landskap, laxfiskehistoria och egna fiskeupplevelser, hade boken inte blivit mera underhållande än en laxfiskekatalog. Det finns en glädje och tacksamhet parad med barnslig upptäckariver, som då han beskriver norrmännen i följande ord: – "de var ytterst hederliga, renliga, strävsamma och samvetsgranna; möjligen var nykterhet inte deras mest utmärkande drag, men vem kan väl klandra dem härför med tanke på de långa och mörka vintrarna".

Det låter nästan som en Livings-tonsk beskrivning av en infödingstam i Afrika, undantagandes vintrarna...

Bokens avslutande kapitel stämmer till eftertanke. Har laxen möjlighet att överleva i en framtid med ökande antal fiskare, hårt yrkesfiske och hotad livsmiljö?

Boken är illustrerad med såväl kartor som fotografier – de flesta i svartvitt – av älvar, pooler, fiskar och fiskare och plockade, tycks det, från författarens privata fotoalbum.

A Salmon Fisher's Odyssey är 350 sidor både upplysande och skön läsning. En invändning har jag dock. Den gäller inte bokens innehåll, men väl priset. För 234 kr väntar sig köparen mycket. Jag hoppas han inte blir besviken.

Jan Sekander

Klassiker og debutant

Hans Lidman: *Det biter i Svartelva*

Gyldendal Norsk Forlag
Pris: NOK ca 140:–

Jeg sitter med to nyutkomne bøker foran meg. De har det til felles at de tilhører det jeg kaller "opplevelsesgenren". Begge er bygget opp av selvstendige kapitler som hver for seg inneholder en fiskehistorie. Forfatterens pretensjoner er å gi leserne del i sine opplevelser med fiskestanga og ikke stort mer. Greitt nok, men etterhvert som markedet har blitt oversvømt av slike bøker, er det ikke enkelt å være original. *forts på neste sida*

forts från föreg. sida

Enklare var det nok for Hans Lidman, som vel må regnes som klassikeren blant nordiske "fiskehistoriefortellere". Men han hadde ikke bare fordelen av å være tidlig ute, han forteller også bedre enn de aller fleste av sine etterkommere. Et bevis på at han leses av stadig nye generasjoner er det vel at han stadig kommer ut i nyttgaver. Gyldendal Norsk Forlag har ivhertfall funnet det verd å trykke opp igjen en utgivelse fra 1962 som igjen henter sitt innhold fra flere tidligere utkomne bøker: Fiskefeber, Nappatag, Sommardagar og Det nappar i Svartån. Samlingens norske tittel er hentet fra sistnevnte: "Det biter i Svartelva".

Utvalget av historier vil jeg ikke påta meg å vurdere – dertil har jeg ikke lest nok av Lidman – men fortellingene holder et høyt og meget jevnt nivå. Lidmans store styrke er naturskildringen. Med enkle strek skisserer han rammen om sine opplevelser på en måte som gjør at leseren føler seg tilstede. Da spiller det i og for seg ikke noen større rolle om den aktuelle handling er fluefiske etter ørret, eller garnfiske etter gjedde.

Den norske oversettelsen er ført i pennen av Nils Johan Rud, og er helt utmerket, bortsett fra at det forekom-

mer noen slurvefeil i insektsomtalen. Eksempelvis oversettes det svenske "nattsländor" med nattsvermere, og selv om disse også av utseende kan minne om vårfluer, er det langt fra samme sak for fluefiskere!

– Men Rud hadde jo ikke FiNs ordliste å støtte seg til...

OK, jeg kan bare konstatere at Lidman fortsatt holder skansen når det gjelder fiskefortellinger, og kan trygt anbefales for nye generasjoner.

Terje Bomann-Larsen

Tor Alvim *Det kom en vind over vidda*

Gyldendal Norsk Forlag
Pris: NOK 140:–.

Tor Alvim er debutant i Lidmans fotefar. Hans bok, "Det kom en vind over vidda" handler nesten i sin helhet om fiske i Nord-Norge, et miljø mange vil kjenne igjen fra Even Rises bøker. Røya synes å være Alvims kjæreste bytte, men her er også kapitler viet lakse-, ørret- og harrfiske.

Alvim har tydeligvis stor kjennskap til landsdelen han besøker på sine fiskeiser. Han har lært lekse si, hva enten det gjelder historiske forhold eller botanikk og ornitologi. Dette lar han så leseren få del i gjennom sine fiskfortellinger, noe som gir disse en nødvendig tilleggsdimensjon.

Men vil man fortelle noe utover den enkle, endimensjonale historie, er det viktig at man komponerer elementene med kresen hånd. Og her svikter det rett som det er hos Alvim. Han ser ikke alltid hva som er relevante basissopplysning for leseren, og hva som er uviktig og uinteressant. Enkelte ganger plasseres innskudd av uvedkommende eller privat karakter inn i beretningen på en måte som fullstendig punkterer framdriften. At han f.eks. innledningsvis i første kapittel fra Målselv beretter om dalens noe spesielle historiske forhold er helt OK, men når han etter 7 sider får en invitasjon til laksefiske og vi endelig er på vei ned til elva med stigende spenning, da skjærer det seg: Da kommer det ganske umotivert en digresjon med betraktninger omkring laksens livsvilkår i Drammenselva på Østlandet!

Også språklig skjemmes boka av dårlig sortering. Det virker som alle infall på død og liv skal med, og de puttes inn ved hjelp av et virvar av tankestreker både på mulige og umulige steder. Men det er ikke bare de utallige innskuddene som bryter ned flyten i språket. Han har en merkelig forkjærlighet for ufullstendige setninger, og i sine bestrebelser på å skrive variert og originalt, frambringer

Bara flugfiskare med RST kommer in i himlen.

Fly-Dressing: Box 20023, 561 02 Huskvarna 036-13 41 97; **Strömvalls Sportfiske:** Ö:a Larmgat. 16, 401 23 Göteborg, 031-11 55 72; **Fiskarnas Redskapshandel:** St. Paulsgat. 4, 116 47 Stockholm 4, 08-41 82 14; **Scandinavian Sportsmen:** Drottninggat. 60, 251 21 Helsingborg, 042-14 67 76 och Hovslagargat. 1 A, 291 54 Kristianstad, 044-12 75 70; **Fluga & Flöte:** Fersensväg 16, 211 42 Malmö, 040-11 80 95; **Fly Fisher:** Baldersgat. 26, Oslo 2, 02-44 58 64.

han de underligste ordsammenstillinger og setningskonstruksjoner. Forsøkene på original bruk av ord fører i blant til direkte feilbruk, osv. Nå er det ikke min mening at man aldri SKAL bryte språklige regler, men gjør man det, bør det skje bevisst og kresent som et ekstraordinært virkemiddel. Når det skjer i annenhver setning, blir det snart et irritasjonsmoment, og det som var ment å være kunstnerisk, blir bare *kunstig*.

Nå går det ikke like galt hele veien. Når Alvim har en spennende handling å holde seg til, klarer han i blant å rive meg med. Det noe stakato og hesblesende språket fungerer også best når det skjer noe dramatisk. Værst blir det når han (dessværre ofte midt i et handlingsforløp) fletter inn sine private betraktninger.

Riktig pinlig blir det når han til stadighet trekker inn sine motforestillinger mot å drepe. Jeg har store problemer med å ta ham alvorlig når han f.eks. får samvittighetskvaler ved den 18. harren, men likevel fortsetter å trekke opp og drepe fisk som besatt. Da foretrekker jeg heller fiskere som dreper sine to-tre matfisker uten klump i halsen, men som kjenner sitt ansvar og stopper der. Sentimentalitet bevarer ingen truet fiskebestand, det gjør bare fornuftig forvaltning.

Nå skal det ikke underslås at Alvim til tider kommer med gode synspunkter på nettopp dette, men det virker ikke som de påvirker hans egen praksis. Det virker ikke særlig tungtveidende at han raser mot rovfske med garn, så lenge han selv tar fly inn på vidda og har med seg store dunker som skal fylles med stangfisket røye, ørret og harr. Resultatet blir vel det samme?!

I min anmeldelse av Even Rises "Makan til fiske!" (FiN 1/86) arresterer jeg ham for inkonsekvens i fiskeetiske spørsmål. Etter å ha lest Tor Alvims bok er det nesten som jeg angrer på det...

Terje Bomann-Larsen

Laxbiologi og laxodling

Stephen Drummond Sedgwick:

The Salmon Handbook

Fly-Dressing, Huskvarna

Pris: SEK 208:—.

"The salmon Handbook" er den engelske fiskeribiologen og författaren Stephen Drummond Sedgwicks fortsättning på "Trout Farming Handbook" som kom för några år sedan och som anses som ett standardverk för odling av regnbåge på de brittiska öarna.

I "The Salmon Handbook" är författarens ambition egentligen omöjlig; han vill ge både nybörjaren och

specialisten matnyttiga kunskaper om laxbiologi och laxodling. Detta låter sig inte göra med mindre än att boken stundtals blir ett något märkligt mellanting mellan nybörjarkurs och fördjupningskurs i ämnet laxodling, vilket emellertid inte innebär att den saknar förtjänster som kan uppskattas av bägge kategorierna.

Ämnet är alltså laxbiologi och laxodling. Det biologiska avsnittet behandlar förtjänstfullt Atlantlax och Stilla havslax, men blir något mindre tillförlitligt när författaren ger sig in på Östersjölaxen och framför allt havsöringen – men vilken engelsman kan egentligen tro på uppgifter om havsöringar på mellan 12 och 15 kg?

Inte heller har Sedgwick helt kontroll på de stora laxfiskar som simmar omkring i Kaspiska Havet, men detta är anmärkningar man kan bortse ifrån. Värre är det då med författarens uppgifter om vilka vattenmängder som behövs i odlingarna olika kar. Vattenmängderna anges utan någon som helst relation till vattentemperaturen, vilket är ett allvarligt fel som förmodligen får tillskrivas den mänskliga faktorn under rubriken "slarv". Ty i övrigt kan sägas att boken är minst av allt slarvig. Den är en mycket grundlig genomgång av det

forts på nästa sida

Fenwick World Class — det absolut bästa i sin klass

Fenwick, den ledande tillverkaren av flugspön låter åter igen höra talas om sig. Superformeln heter: "Helical Bias Construction". Den baseras på kombinationen HMG III och IM 6.

De nya Fenwick World Class flugspön framställs i ett specialförfarande helt utan glas. Det innebär att flugfiskaren utan möda kan kasta långt, eftersom spöet tack vare sin betydligt högre spänst nästan kastar själv, eftersom det frigör mera spänst vid varje belastning (böjning). Särskilt icke rutinerade har nytta av detta, ty detta spö fungerar vid sådana tillfällen, där andra måste ta till bättre teknik och dubbeldrag. Spönas finish i funktion och design är exempllös. Leverans med handtag i ädelträ, aluminiumrör med skinnöverdrag och livstidsgaranti.

Fenwick World Class rullar — den revolutionerande rulltekniken från Fenwick

Rullarna, som är svarvade av ett aluminiumblock är av absolut världsklass då det gäller hållbarhet, funktion och design.

För laxfiskaren har Fenwick skapat en ny anti-revers rulle med ett unikt bromssystem, där hårdade stålskivor pressas på en med olja impregnerad bronsyta. Vid hög belastning pressas då oljan ut från bronsytan och förhindrar att bromsen kärvar (vilket händer hos vanliga bromsar). Fenwick lämnar livstidsgaranti på alla World Class rullar!

Förutom ett komplett sortiment av Fenwick spön, rullar och klingor för vi även Ari T. Hart / Hardy / Partridge / Berkley / Rodon / Palu / Aeon / Cortland / 3 M / Wheatley / Pragliola / Metz / Hoffman / Aigle / Red Ball Neoprene och mycket mer. För 20 kronor får Ni vår färgkatalog i storformat med prislista. Korrespondens på engelska eller tyska.

FLYFISHING BRINKHOFF

Engersche Str. 74
D-4800 Bielefeld 1
BRD — Västtyskland
00949 - 52 18 33 98

forts från föreg. sida

mest elementära inom laxodling av idag. Då och då dyker författaren något djupare ner i underliggande teorier, men mestadels håller han sig i ytskiktet där kunskaper är rak och enkel att servera.

Vad man skulle önska för att komplettera de luckor som finns, t ex beträffande förhållandet temperatur

och vattenmängd, är fler tabeller och diagram, och denna brist blir desto allvarligare om man betänker att en bok av denna typ bör kunna användas som en, vilket titeln utger den för att vara, handbok. En annan brist, som gör boken svårtillgänglig, är det stereotypa, knastertorra halvvetenskapliga språk som Sedgwick använder. Stundtals blir även de mest in-

tressanta delarna olidligt tråkiga.

Trots ovan nämnda brister har framställningen ändå – för entusiasmen och den specialintresserade – ett stort värde, då den sammanfattar all elementär kunskap om dagens laxodling och laxbiologi – en framställning som tyvärr inte finns att få tag i på svenska ännu.

Erik Erlandson

NYTT PÅ MARKNADEN

Redaktör
Bengt
Öste

Sexkantig kolfiber!

Tro det eller ej, men nu har åtminstone två stora tillverkare av spön – Daiwa och Bruce & Walker – tagit ett stort steg tillbaka till splitcaneepokens spödesign, och presenterat nya serier av *sexkantiga* kolfiberflugspön..!

Daiwas serie kallas Hexagon Whisker Rods, Bruce & Walker har döpt sina sexkantare till Hexagraph. Daiwa har tagit det längsta steget – deras nya spön ser dessutom exakt ut som canespön, genom att de sexkantiga klingorna försetts med ett tunt ytskikt av ett cane-imiterande material!

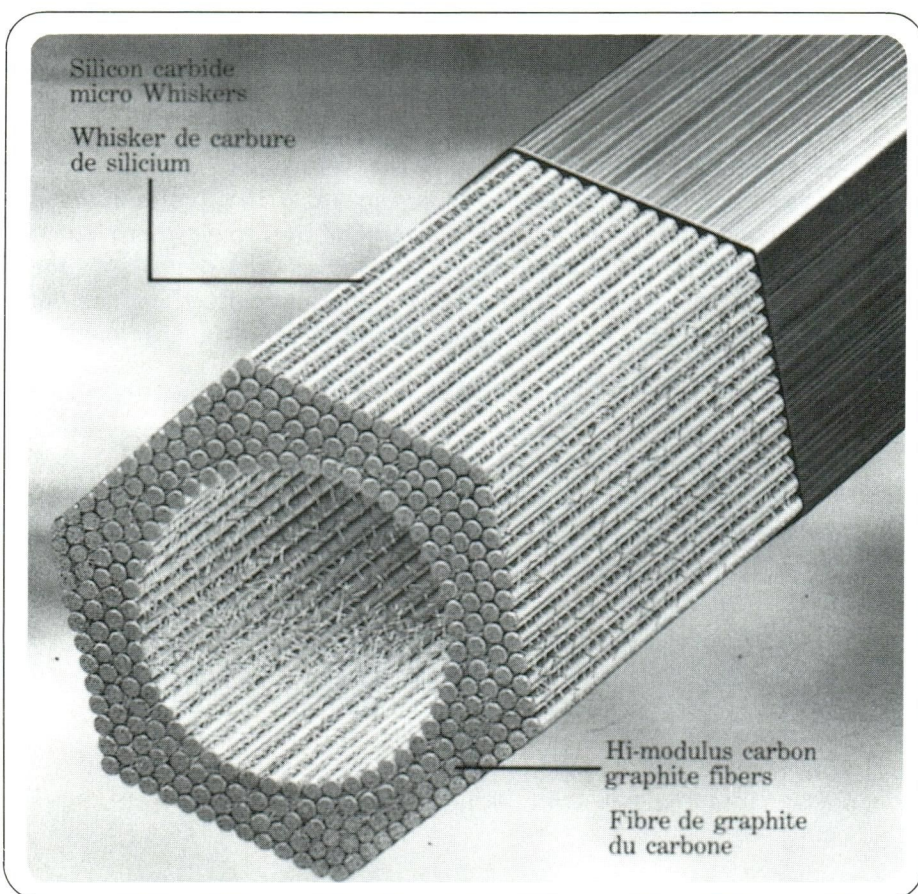
Ännu har jag inte fått tillfälle att prova nyheterna, men räknar med att kunna göra det under en utflykt till Norge i sommarsäsongens slutände, och återkommer då med en rapport. Bägge tillverkarna motiverar sexkantsatsningen med att den eliminerar ett par av de traditionella kolfiberklingornas svagheter: ovaliteten, d.v.s. det faktum att ett rör som böjs så kraftigt att det blir ovalt förlorar i styrka och dessutom lättare spricker, samt den s.k. ryggradseffekten, som är en följd av att traditionellt tillverkade kolfiberrör varierar i väggtjocklek, vilket påverkar både precisionen och kraften i kastet.

Sexkantformen, hävdar de, ger dessutom klingan större vridstyvhet

och ökar därmed precisionen i kastet. Det finns emellertid en viktig skillnad mellan Daiwas och Bruce & Walkers sexkantkonstruktioner, utöver Daiwas "kosmetiska" ytbeläggning: Daiwas klingor är fortfarande ihåliga, som hålbyggda canespön, medan

Bruce & Walker valt att göra sina klingor massiva. Bägge tillverkarna har med andra ord valt "klassiska" canekonstruktioner, men ersatt bambufibrerna med kolfibrer.

Från Daiwa har jag fått ett reklamblad om nyheten, som avbildar ett spö med beteckningen "Hexagon Whisker HW 47-9 = 6", vilket, gissar jag, betyder en 9-fotare för lina 6. Reklambladets text hävdar att spöt är 35 procent lättare än motsvarande canespö, samt att det är underhållsfritt, aldrig "tröttnar", är känsligare och dessutom kastar bättre och med större precision. Om detta är riktigt återstår att se... och om den sexkantiga kolfiberkonstruktionen också kan imitera de speciella egenskaper som ett välbyggt canespö kan utrustas med. Under den gångna sommaren hade jag t.ex. tillfälle att torrflugefiska på grov men mycket tafsskygg öring, och valde då ett 8-fots canespö för lina

Daiwas sexkantmodell, med ett splitcaneimiterande ytskikt.

6 ur min arsenal, ett spö som byggs med s.k. chock tip, alltså en mycket tunn topp. Avsikten med den är att den skall tillåta en mycket mjuk krokning, och därmed eliminera risken för brott på den mycket tunna tafsspetsen. Det fungerar – jag misslyckades inte med en enda krokning under en intensiv fiskevecka, och jag förlorade inte en enda av de öringar jag lyckades kroka...

Kan även ett kolfiberspö byggas med "chock tip"? Hittills har jag inte hittat något sådant, eller ens hört talas om det.

Om priserna på de sexkantiga nyheterna säger Daiwa inte något i det reklamtryck jag fått. Bruce & Walker är utförligare på den punkten: ett Hexagraph-spö av den lättaste modellen, 7 fot 6 tum för linor 3 till 5, kostar 130 pund (cirka 1.350 svenska kronor), medan seriens hittills grvösta pjäs, 15-fotarna för lina 9–11, kostar 268 pund – i England, alltså. De är därmed omkring 20 procent dyrare än motsvarande "runda" kolfiberspön från samma företag, enligt den åttasidiga rekalmbilaga om nyheten som Bruce & Walker låtit blada in i juli-numret av tidskriften Trout And Salmon. PS. En mig närstående träspöbyggare påpekar att man även på den sidan bedriver utveckling – t.ex. träspön som slipas runda och lackas glansigt svarta, så att de liknar kolfiberspön...

Lamiglas' "LHS Esprit"

Andra spönyheter denna sommar är bl.a. amerikanska Lamiglas' nya spön med beteckningen LHS Esprit. Märket torde vara väl bekant även för nordiska flugfiskare, och har vunnit mångas uppskattning för god kastförmåga och överlägsen stryktålighet. Och Lamiglas har självfallet inte legat på latsidan när det gäller utveckling, även om vi ännu så länge inte sett mycket av resultaten på den här sidan "pölen" – devalveringar och stigande dollarkurser har ju styrt importörernas intresse mot andra tillverkare, i Korea och på Taiwan t.ex.

LHS betyder Lamiglas High Strain, och kan sägas vara ett "tredje generationens" kolfibermaterial – enligt tillverkaren är LHS vida överlägset vanlig kolfiber, och även något bättre än Graphite II, det material som började användas för bara fyra år sedan och bl.a. finns i den nya serie Sage-spön som Karpens flugfiske introducerat på den nordiska marknaden.

Uppmärksamma läsare av FiN observerade sannolikt en annons i FiN nr 3 i år – sid. 43 – där ett företag med det norsk klingande namnet La-

gartun Fjær og Fluor under rubriken "Buy Direct from U.S.A." erbjöd flugspöbyggsatser med just LHS-klingor, till överraskande humana priser. Men företaget har också en representant i Norge, Arild Ness, som nu marknadsför LHS-spön på den nordiska marknaden.

FiN har provat ett spö ur LHS-serien, tvådelat, 10 fot 6 tum för lina 9, med en 6 cm lång, löstagbar "fighting butt", alltså ett spö för lax- och havsöringsfiske. Det är ett ypperligt spö – även för flugfiskare som annars, som jag, tvekar inför "tung" enhandsutrustningar. Men i detta spö kommer det nya materialet till sin rätt – spöt tillåter mycket långa kast även med en "skrivbordsarm", håller utan svårighet tjugo meter lina i luften, och tillåter även den mycket måttligt tränade att fiska långpass utan nattlig axelvärk. Spöt är lätt, det är mycket spänstigt och kraftfullt – och dessutom mycket snyggt. Ett spö gjort av kunniga fiskare, det märks på allt, från aktion till finish. Listpriset på detta spö är 2.160 svenska kronor.

I den serie LHS-spön som Arild Ness erbjuder finns bl.a. också ett 8 fots "back pack" spö, fyrdelat, bara 68 cm långt isärtaget... för min personliga del skulle jag önska att även tio- och enhalvan var fyrdelad; som tvådelat fick det sura kommentarer av mina medpassagerare i bilen...

Lagartun i Norge – adress: Postboks 49, 7350 Buvik, Norge, telefon 07-86 53 20 – erbjuder tills vidare tre spön ur LHS-serien, alla tvådelade: 9 fot för lina 7, SEK 1.995, 9 1/2 fot för lina 8, SEK 1.995 samt 10 1/2 fot för lina 9, SEK 2.160.

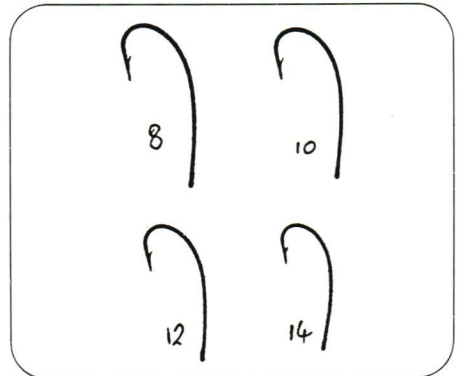
Därutöver erbjuder Lagartuns norske representant även sju spön ur Lamiglas' G 1000-serie, samtliga även som byggsatser (byggsatspriset inom parentes): 8 fot lina 6, 4-delat (de övriga utom 14-fotaren är tvådelade) SEK 950 (680), 8 1/2 fot lina 6 SEK 875 (625), 9 fot lina 8 SEK 920 (660), 9 fot lina 9 SEK 1.040 (775), 9 1/2 fot lina 9 SEK 1.080 (810), 10 1/2 fot lina 9 SEK 1.160 (880) samt 14 fot lina 11–12 SEK 2.100 (1.460), ett tredelat spö.

Samtliga spön levereras med fodral och tub. Priserna inkluderar inte frakt från Norge.

Ny nattsländekrok

Partridge i England har i sommar presenterat en ny flugkrok – Long Shank Sedge/Caddis Hook – alltså en långskaftad krok med böjt krokskaft, avsedd för mönster som nattsländepupp, sötvattensräkor m.fl. insekter med långa och böjda kroppar.

Den nya kroken finns i storlekarna 8, 10, 12 och 14, är svartlackerad och har rak ögla. Flugbindaren behöver därmed inte göra sig omakett att själv böja skaften på sina krokar för att ge dem den rätta puckelryggiga pupp- eller räkformen.

Den nya nattsländekroken från Partridge, i fyra storlekar.

Den nya Partridge-kroken har, som många andra av samma märke, korta, vassa spetsar med mycket liten hulling.

Dags för neoprenet...

Ja, inte känns det trevligt att påminna om det, men fiskesäsongen närmar sig sitt slut – och den som startar nästa säsong tidigt, bör förbereda sig i god tid. T.ex. genom att skaffa sig ett par lätthanterliga neoprenevadare. Brahim Elguiraoui, som fiskar snart sagt alla tider på året, har gjort det. Han skriver:

De allra flesta som i sin ägo har neoprenevadare har väl stött på det tidskrävande momentet med att ta sig i och ur byxorna. Efter avslutat fiske får man ett par blöta sandiga vadarskor som fordrar en balja el.dyl. för transport i bilen, speciellt vid saltvattnsfiske. Själv har jag löst dessa problem genom att, efter egna vulkningsprover med neoprene och gummi, låta tillverkaren efter mina anvisningar vulka ett par stövlar på mina neoprenevadare. För att nå maximal värmeeffekt där stövelns värmeegenskaper helt överensstämmer med neoprenets rekommenderar jag Nokia Tuura, en invändigt filtbeklädd stövel, i en storlek som är ett eller två nummer större än det egna skonumret. Jag har nu fått ett par mycket praktiska vadarbyxor och tidsvinsten är stor eftersom jag nu lätt kliver i och ur dem.

Vulkningen sker helt enkelt så att strumpdelen på neoprenevadarna klipps av och byxorna vulkas direkt på stövelskaftet med ca 10 cm omlott.

forts på sid 48

Flugor för Ammeråns harrar

Den mycket fina jämtländska Ammerån lockar säkert många till ett besök. Är man väl förberedd med de rätta flugorna, kan ån bjuda ett fint harrfiske långt in på hösten.

Av Per Persson

Ammerån har ofta varit omskriven i sportfiskepressen under senare år, och eftersom jag har ån som hemmavatten, tänkte jag berätta något om de flugor, vilka gått speciellt bra där under de senaste säsongerna. Det är inte i första hand flugor bundna med speciella insekter som förebild – även om flera av dem kan sägas representera flera olika arter, som förekommer vid ån. Men även om man betraktar dem som "fantasiflugor", så har de ett gemensamt – de är väl utprovade, och de har visat sig vara attraktiva för Ammeråns harrar.

Själv har jag främst fiskat de nedre sträckorna av ån från bron i Överammer. Det är ett mycket fint vatten, som jag hoppas att många fler flugfiskare får tillfälle att besöka. Genom harrfisket är säsongen lång, och även ett besök på hösten kan rekommenderas.

Här följer en bukett flugor, som visat sig bra vid olika tider på säsongen, och som man absolut bör binda upp inför en resa till ån.

Den första flugan, Lövmasken eller "Den gröna nymfen", är bäst från 1 juni – då fisket börjar – och fram till juli. Det är en gammal fluga, som man

fiskat med mycket länge vid Ammerån.

Den svarta nymfen har varit de senaste årens klara favorit. Den är bäst från början av juli och fiskar sedan fint hela säsongen. För några år sedan fick t.ex. en annan ammeråfiskare, Göran Ajax, sju harrar i mitten av februari på just den flugan!

Den lila nymfen går bäst från slutet av juni till början av september.

Silverflugor fiskar ofta bra. Min egen favorit är mycket enkel och har stjärt och vinge av teal-fibrer. Den använder jag från säsongstarten till slutet av augusti. Under senare delen av säsongen brukar också en husmask fungera fint. Själv tog jag t.ex. årets sista fisk på just den flugan.

Torrflugor

När det gäller torrflugor, så är det några som visat sig oslagbara vid mitt eget fiske.

Bôlôn Favorit band jag på prov en mörk vinterkväll utan några större förhoppningar, men den har här visat sig vara en supertorrfluga för augusti-

fisket. Ô:et ska uttalas som ett mellanling mellan ö och å, och 1:et ska ligga under tungan och låta som om det kom från magtrakten. På Bôlôn har jag tagit grov harr.

Min fiskekompis Göran har fastnat för Biegent's Black, som han första gången fann i en gammal fiskekatalog. Den flugan har visat sig stå i samma klass som Bôlôn.

Ajaxflugan bands första gången av Göran Ajax. Det var sommaren 1983, och den gav genast fisk. Därför band också jag upp flugan och har sedan dess fått många fina harrar på den. Allra bäst har den gått i september. Över huvudtaget tycker jag att augusti och september är de bästa torrflugemånaderna, medan nymfer och våtflugor går bättre under övrig del av säsongen.

Det finns all anledning att besöka de norrländska harrvattnen också utanför den ordinarie semesterperioden. På hösten är naturen vacker i sitt fantastiska färgspel, och det är aldrig trångt vid vattnet. Man känner det som om man hade ån alldeles för sig själv. Är det dessutom en vacker dag, så stiger harren gärna till en välfiskad fluga. Välkomna att prova!

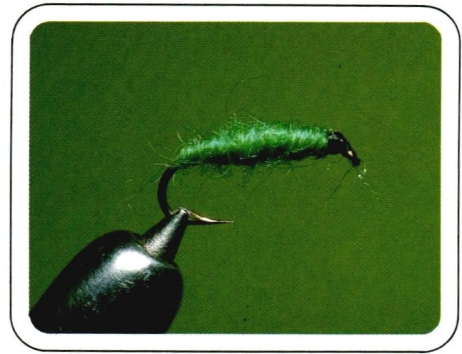
Grön nymf

Krok: 8–12

Bindtråd: svart

Kropp: ljusgrönt garn

Försedd med tealvinge kallas denna fluga "Ormen Favorit"

Bôlôn Favorit

Krok: 12–16

Bindtråd: Svart

Stjärt: Bruna hackelfibrer

Kropp: Flyrite orange nr 11

Hackel: Brunt

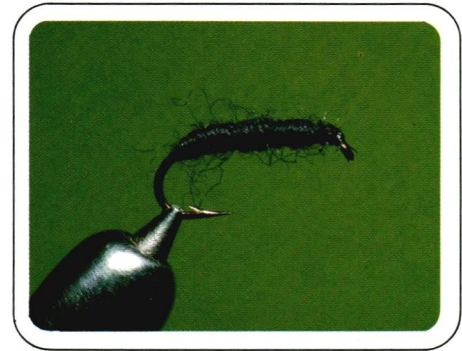

Svart nymf

Krok: 8–12

Bindtråd: Svart

Kropp: Svart garn

Biegent's Black

Krok: 12–16

Bindtråd: Svart

Kropp: Flyrite orange nr 11

Rib: 2–3 varv påfågelterl

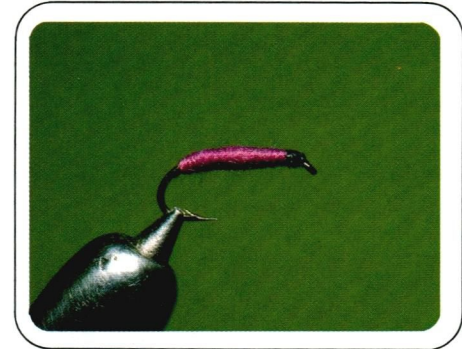
Hackel: Långfibrigt svart

Lila nymf

Krok: 10–14

Bindtråd: Svart

Kropp: Lila flossilke

Teal & Silver Variant

Krok: 10–12

Bindtråd: Svart

Kropp: Silvertinsel

Stjärt: Teal

Vinge: Teal

Ajaxflugan

Krok: 12–16

Bindtråd: Svart

Kropp: Mörkt olivgrönt flossilke

Vinge: Teal

Hackel: Cream

Husmask

Krok: 6–10, förtyngd

Bindtråd: Svart

Kropp: Lindas med svarta och bruna hackel, som trimmas så att kroppen blir något smalare mot ändarna

MARKNADSNYTT...

forts från sid 45

På bilden till höger är en gördel av neoprene påsatt utanpå för extra stöd och styrka (dock ej nödvändig).

Det är nu väldigt enkelt att ställa upp vadarbyxorna för tork av kondens. Man viker ner byxorna med insidan utåt helt ner till fotdelen, viker sedan upp översta delen med utsidan utåt. Därigenom får stöveln fri tillgång till luft och det hela står stabilt under torkningen.

Neoprenevadarna är överlägsna alla andra vadarbyxor vid vadning i kall älv. Tyvärr kan man inte undvika att det bildas kondens. Ett bra tips för att ha torra och varma fötter i kombination med neoprenevadare/stövlar är att använda strumpor av typ Craft of Sweden, vilka transporterar fukten utåt plus exempelvis Helly Hansens strumpor utanpå. Vid varmare väderlek utesluter man Craft of Sweden eller använder enbart ett par vanliga sockor. Varma dagar kan man dessutom använda neoprenevadarna som vadarstövlar genom att fästa ihop hängslena och vika ner byxorna till höfthöjd.

Eftersom grundmodellen saknar fickor är det lämpligt att komplettera neoprenevadarna med en mycket

Vinterns vadare – neopren med påvulkade, fordrade stövlar.

kort fiskeväst. Men vid kall väderlek fryser man oftast mest om axel- och nackparti. Ett bra tips är att helt enkelt klippa av en fiskejacka strax under ärmhålen (se bilden) och sy fast de fickor, som eventuellt finns på den nedre avklippta delen, på insidan av den nu mycket korta fiskejackan. Du får då en utmärkt förvaringsplats för Dina fiskeattiraljer och håller Dig varm om hela kroppen.

Sammanfattningsvis är kombinationen neoprenevadare/Nokia Tuura-stövlar enligt min bedömning det mest perfekta val man kan göra vad gäller värmeeffekt, bekvämlighet, praktiska egenskaper och slitstyrka. De fiskebröder/-systrar som är intresserade av denna kombination kan kontakta Karpens, tel. 08-15 58 50, för vidare information.

Brahim Elguiraoui

pH-mätare för västfickan

Electrona-Sievert Industrietelektronik AB i Farsta har tagit upp en pH-penna – utvecklad av Leeds & Northrup – som är avsedd att användas som ett bärbart kontrollinstrument. Vikten är endast 72 gram, och instrumentet får gott plats i någon av fiskevästens fickor.

NY KATALOG

Du får den för 20:–, som dras av vid första ordern

Allt för Flugbindaren

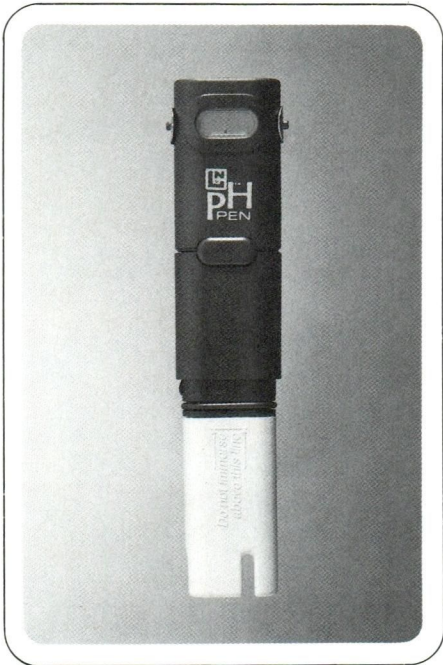
- Nya krokar
- Nya material
- Nya verktyg
- Nya städ
- Nya böcker

Allt för Flugfiskaren

- Nya spön
- Nya linor
- Nya rullar
- Nya flugaskar
- Nya småprylar

FLY - DRESSING

Box 2003
561 02 Huskvarna
036 - 13 41 97

FiN har ännu inte haft tillfälle testa pH-pennan, men enligt produktbladet sker avläsningen på en digitalskala, och instrumentet har en temperaturkompensator som gör avläsning möjlig inom temperaturområdet 4–50°C. Batteriet har en driftslängd av cirka 100 timmar, och instrumentet kalibreras enkelt med en buffertlösning.

Den här pH-mätaren är framtagen med tanke på fiskodlare, fiskevårds-sällskap och klubbar med egna vatten, som behöver följa pH-situationen, och som med hjälp av pennan kan göra så på ett enkelt sätt. Mätningen fordrar inga specialkunskaper sedan man väl sett till att den är rätt kalibrerad.

Priset för Electrona-Sieverts lilla smidiga pH-mätare ligger på strax under tusen kronor, och adressen till företaget är Box 153, 123 23 Farsta, telefon 08/93 08 80. Man har också kontor i Göteborg tel 031/12 50 70 och Malmö tel 040/10 33 50.

Gunnar Johnson

Blow-line till dappingfiske

Det har varit svårt att få tag i riktig blow-line till dappingfiske, men sommaren 1986 har vi provat en lina, som direktimporteras av ett litet nystartat företag i Umeå, TT:s Flugfiske. Det är Tomas Tyksson, som varit förutseende nog att lagerföra Breeze Floss Blow-line på 50 meterspole för endast 35 kronor. Intresset för dapping har ökat, och redaktionen har fått många förfrågningar från läsare, som önskar prova den "nygamla" tekniken. Nu har de chansen.

Adressen till TT:s Flugfiske är Rådsvägen 58, 902 60 Umeå, och telefonnumret är 090/11 71 90. Där kan du också beställa TT:s nya katalog.

Gunnar Johnson

Utters höstauktion

Den tjuogoandra oktober är det dags för det alla samlare av fiskelitteratur väntat på. Utters specialauktion på fiskeböcker. Klockan 18.00 är det dags i Ahlströmska skolan på Kommandörsgatan i Stockholm. Tanken är att i framtiden hålla en bokauktion varje höst.

Finns det då några godbitar i år? Förvisso, vi har fått förhandsnosan på utbudet. Vad sägs om förstaupplagan av Hans Lidmans debutverk från 1942 "Fisket i våld", eller Rasch från 1858 "Om medlen att förbättra våra lax & sötvattensfischen". Vi finner också en meter av den nyligen bortgångne Nils Färnströms privata hylllitteratur, t.ex. debutverket "Fluga" i halvfranskt band med NF's egna anteckningar och urklipp i, och stundtals en och annan fluga inklistrad. Med andra ord en bit svensk flugfiskehistoria.

Lista på auktionens innehåll kan rekvireras från Utters flugfiskebod från 10 oktober på tel. 08/62 27 05.

Johnny Albertsson

NU ÄR DET DAX!

Beställ ditt Rackelhanespö innan årsskiftet och du får 10% rabatt!

Efterfrågan på våra Rackelhanespön bara växer och växer! Allt fler flugfiskare har upptäckt att kombinationen splitcane och grafit ger ett flugspö, som uppfyller alla de krav det nordiska flugfiske kräver. Ett spö, som inte bara kastar suveränt vid traditionella "overhead"-kast, utan som också roll- och switchkastar med precision och längder utöver det vanliga!

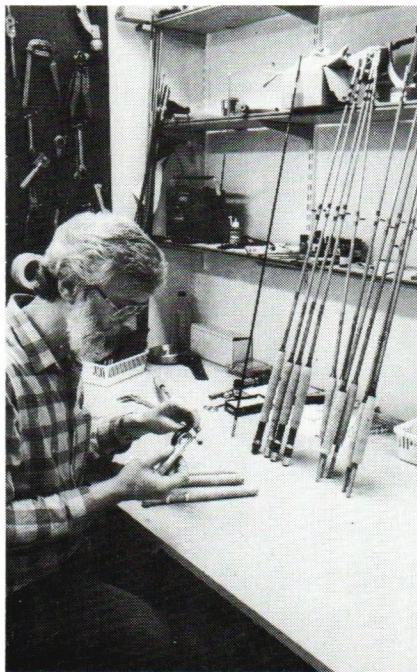
Med Rackelhanespöet kan du fördroppa en nymf eller puppa på exakt det sätt och den plats du själv väljer. Du kan styra din fluga under hela utfiskningen och du kan med full kontroll mända fluglinan, där detta behövs. Med spöets extremt goda krokings- och drillingssegenskaper kan du klara grov fisk på lång tafs och tunn spets.

Rackelhanespöet finns nu också i tvåhandsversion, där materialkombinationen ger ett perfekt balanserat spö, som tillåter en hel dags oavbrutet "tungt" fiske utan att knäcka rygg- och armmuskulerna! Tvåhandsspöet ger dig kastlängder, som du bara drömt om – vid alla typer av kast! Det är också perfekt för att mända linan och styra flugan. Med ditt tvåhands Rackelhanespö kan du exempelvis mända linan redan i luften – ett trick som är ett måste vid fiske efter ljud- och rörelseskygg havsöring..!

Alla Rackelhanespön är byggda för att klara 3 till 4 olika linklasser. Detta ger dig fantastiska möjligheter att anpassa linvikt och lintyp efter både din egen fisketeknik och rådande omständigheter. När du beställer ett Rackelhanespö får du självklart själv bestämma utformningen av handtag, material och typ av rullfäste samt andra individuella detaljer.

Men som sagt: efterfrågan på våra Rackelhanespön växer och växer. De många beställningarna, den individuella utformningen av varje spö, den helt hantverksmässiga tillverkningen och inte minst den noggranna kontroll vi lägger ner på varje tillverkat spö innan det skickas ut, gör att vår leveranstid tyvärr också tenderar att öka!

Många flugfiskare, som tänker skaffa nytt spö, bestämmer sig inte förrän precis när den nya säsongen står för dörren. Det ger en extrem anhopning av beställningar, som måste klaras av på kortast möjliga tid, något som öförlbart leder till att några får sina spön långt senare än de hade

räknat med. MEN OM DU BESTÄLLER DITT RACKELHANESPÖ NU, SÅ GARANTERAR VI ATT DU FÅR DET LEVERERAT I TID INFÖR NÄSTA ÅRS FLUGFISKEÅSÅNG! ALLA SOM BESTÄLLER ETT RACKELHANESPÖ INNAN ÅRSSKIFTET 86/87 FÅR DESSUTOM 10 PROCENTS RABATT PÅ 1986 ÅRS PRISER! Välkommen med din beställning – skicka den redan i dag. Vi bara längtar efter att få bygga just ditt Rackelhanespö..!

Rackelhanespöna finns i dessa versioner:

Typ	längd	klass	ord.pris	pris vid best. senast 31/12-86
enhands	8'	4-6	2.300,-	2.070,-
enhands	9'6"	4-7	2.500,-	2.250,-
enhands	10'	3-7	2.500,-	2.250,-
enhands	11'	7-8	2.800,-	2.520,-
tvåhands	12'	8-9	3.300,-	2.970,-
tvåhands	14'	10-12	4.000,-	3.600,-
tvåhands	15'	10-12	3.890,-	3.500,-
tvåhands	16'	10-12	4.000,-	3.600,-

OBS! Alla Rackelhanespön är tredelade. På 9'6" och 10'-spöna kan grafitdelarna (mellan- och toppdelen) användas som kortare, rena grafit-spön för samma linklasser, som den längre originalmodellen! Till dessa spön medföljer utan extra kostnad ett extra handtag med rullfäste, för just detta ändamål. Varje 9'6" och 10'-spö är alltså i själva verket två spön i ett!

OBS! NY KATALOG OBS!

Vill du veta mer om Rackelhanespöna och alla andra spön (för ALLA typer av fiske) som du kan köpa genom oss? Vill du ha tips om spöbyggnad och spöbyggnadsverktyg, klingor, handtag, rullfästen, ringar, öglor, lack, etc, etc? Då ska du skaffa vår nya katalog om **SPÖ OCH SPÖBYGGNAD!** Sätt in 10,- på pg 444 63 59-4 eller sänd pengarna som sedel eller frimärken till oss, så kommer katalogen på posten. OBS! Tidigare kunder får katalogen gratis – den kommer i brevlådan under hösten -86.

Skandinavien Sportfiskecenter AB

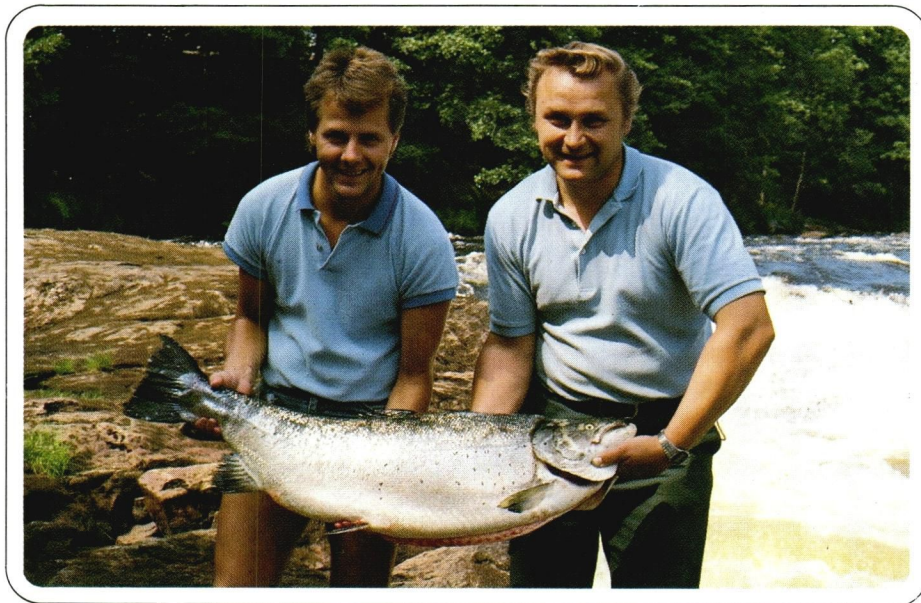
Postorderadress: Box 9, 287 01 Strömsnäsbruk · Besöksadress: Glasbruksvägen *Västra Passet* · Ordertel 0433/215 25, 215 26

Rekordöring tagen utanför Mörrumsån!

Curt Johansson, chef för Domänverkets anläggning i Mörrum, berättar att det har fångats en rekordstor "hemvändande" havsöring vid kusten utanför Mörrumsån.

Den fångades i nät, och då fiskaren antog att det rörde sig om en lax, brydde han sig till en början inte om, att bevara fisken. Den rensades och visade efter rensningen en vikt på 15,6 kg! Curt besiktigade fisken, fann att det utan tvivel rörde sig om en "Mörrumshavsöring" och uppskattade den ursprungliga vikten till över 17 kg!!!

Fjällprov på fisken har sänts till laxforskningsinstitutet för analys.

Vem kan fläta en fiskekorg?

I ett par år har redaktionen förgäves försökt få fram en artikel om hur man själv tillverkar sig en fiskekorg. Vi har varit i kontakt med slöjdare och hantverkare samt studieförbund, som har konsthantverk i sina kursprogram –

men med klen resultat. Kanske sitter någon av FiN:s läsare inne med kunskaperna. Ta i så fall kontakt med redaktionen, så kanske vi kan presentera en korgflätarartikel nästa år.

Gunnar Johnson

Vilka fluglinor väljer du?

Ultimate fluglinor ger dig valfrihet!
Du kanske t o m väljer två eller flera linor för att bättre kunna anpassa ditt fiske – Ultimate ger dig råd till det.

Hög ytfinish och ypperlig sträck- och skjutförmåga är kännetecknande för linorna.
Kvaliten prutar vi aldrig på.
Valet är ditt!

ultimate

Ultimate 75	Longbelly. Ca pris i butik 220:–
Ultimate 85	Normalflytlina. DT 178:– WF 199:–
Ultimate FS	Sinktip. DT 178:– WF 199:–
Ultimate 140	Sjunklina. DT 178:– WF 199:–
Ultimate 160	Snabbsjunkande. DT 199:– WF 220:–

AGENT
SPORTAG
MALMÖ

PRESENTTIPS FRÅN FiN

Söker du en överraskningspresent till bästa kompisen, en perfekt julklapp till en fiskande familjemedlem, något att pryda din egen vägg, bilen, spötuben, västen eller fiskehatten med, eller saknar du gamla FiN-årgångar i din bokhylla? Allt kan du hitta här bland FiN:s utbud av presenter och prylar:

FiN:s broderade tygmärke.

Mörrums "fiskevårdskort" 1986 av Gunnar Johnson.

Kungsfiskare. Akvarell av Gunnar Johnson.

GAMLA ÅRGÅNGAR AV FiN i lösnummer: år 1982; 110:-, 1983; 120:-, 1984; 140:-. Priserna inklusive porto.

INBUNDNA ÅRGÅNGAR AV FiN: år 1981 kostar 250:-/st (porto tillkommer). År 1982, -83 och -84 kostar 270:-/st (plus porto). **INDEX** Ovärderligt för dig som vill hitta en speciell artikel eller leta efter artiklar inom ett visst ämnesområde. Täcker alla FiN-artiklar från 1979-84. Pris 25:-.

BÖCKER: Bengtsson/Boströms Dagsländor i öringsvatten. Ovärderlig för flugfiskaren, flugbindaren och amatörentomologen! Vårt pris 140:- SEK inkl porto. "Laxagrin" av Erwin Andersson. Skröner och sköna fiskeäventyr. Pris 85:- SEK inkl porto.

TYGMÄRKE med gyllene slända på oliv botten. 15:-. **EMALJMÄRKE** med gyllene slända på turkos botten. 35:-. Med kråsnål eller "fastener" - ange vad du vill ha. **FiN-DEKALER** för bilen, spötuben etc. Med svensk eller dansk text. 10:-/st.

PÄRMAR, vinröda med "Flugfiske i Norden" i guldskrift på ryggen, inget årtal. 35:-/st.

VYKORT med välkända flugmönster. Lev. i ark med 16 bilder. Kan monteras helt eller delas till vykort 55:-/ark. **GÅVOPRENUMERATION** för 1987. Pris 200:-.

"FISKEVÅRDSÖRING": Detta konstverk av Gunnar Johnson, ligger till grund för årets fiskevårdskort vid Mörrumsån. Akvarellen finns upptryckt i en numerad och handsignerad upplaga på syrafritt grafikpapper (44x62 cm) och säljes genom FiN till ett pris av kr 300:-.

KUNGSFISKARE. Konsttryck av Gunnar Johnsons akvarell. Specialgjord för amerikanska marknaden - vi har dock ett litet antal till försäljning i Norden! Pris 220:-.

SÅ HÄR GÖR DU: Sätt in pengarna på vårt postgiro 1 07 94-6 och skriv på talongen vad beställningen avser. Glöm inte fullständig avsändaradress! Alla priser är i svenska kronor. Vill du veta mer om våra artiklar, ring eller skriv till: Flugfiske i Norden, c/o Bertil Ekholm-Erb, Box 64, S-291 21 Kristianstad. Tel 044-12 26 28. Ska du beställa ngt av våra konsttryck - ring först och kolla så de finns kvar! Välkommen med din beställning!

FiN:s emaljmarke.

KÖP SÄLJ & BYT

Köp, sälj och byt-annonserna är gratis endast för FiN:s prenumeranter. En annons per nummer i mån av utrymme, bestående av högst tre utannonserade artiklar, plus namn och adress får Du gratis. Köp, sälj och byt-marknaden avser endast PRIVAT annonsering. Företag och firmor kan ej annonsera under denna vinjett.

Skicka Ditt annonsmanus (maskinskrivet eller tydligt textat) till Flugfiske i Norden, Box 11062, 250 11 Helsingborg

Köpes: Äldre nummer och årgångar av Fly Fisherman och andra amerikanska flugfisketidningar. Håkan, tel 060/17 24 43.

Säljes: Farlow Sharpe imp cane, 8 fot AFTM 5-6, anv 2 ggr, 1.000 kr. Har kostat 1.700 kr. Kingfisher glas, 9 fot AFTM 7, 250 kr. Ring Jimmy, tel 031/88 32 51.

Säljes: Loomis 10 fot 6 tum kl 8-9 (hemb) + Rodon Borcast ST8S + Kingfisher DT8F. Pris: 850 kr. Peter, tel 090/221 52.

Köpes. FiN årg 80-81 gerne indb Marryat MR7 el MR7.5 flugrulle. Jan Møller Jensen, Åvænget 45 B, 7480 Vildbjerg DK, (07) 13 23 58.

Säljes: 1st Kunnan Flugspö AFTM 6-7 1 st Daiwa Flugspö AFTM 6-7 1 par Vadarbyxor Ocean storlek 45-46. Tel 0155-100 25.

Säljes: Flugspö i kolfiber Kingfisher Black Dose 11 fot. Specialbyggt på en AFTM 10 klinga. Pris 900 kr. Håkan Nilsson tel 0224-153 86.

Säljes: Orvis Battenkill 8 fot kl 5-6, 2 toppar, al-tub. Pris 1.900 kr. Rolf Douhan, tel 018/37 09 38.

Kjøpes: FiN komplette årganger 1979, 1980 og 81. Geir Kjensmo, 2266 Arneberg, Norge, tel 066-537 96.

Säljes: Laxrulle Olympic 360 i bra skick. Splitcane tätlindat Arbust USA 12 fot AFTM 9-10, byggt -58, renov -74. Mycket fint skick. Ring och bjud. Janne 0372/104 66 eft kl 17.

Säljes: 1 eller 2 toppar till Hardy Palakona 8'6" AFTM 6-7 i gott skick. Köpes: 1 eller 2 toppar till Hardy Palakona 8'9" AFTM 7 i gott skick. Rolf Olausson tel kvällstid 08/85 20 72.

Säljes: 121/2' Hardy Wye #9, 2 toppar; 131/2' Hardy Wye # 10 2 toppar; båda H-nummer, byggda c:a 1959/60. Brev med anbud på tyska el. engelska till: Karl Kullmann, Mozartstr. 44; D-2390 Flensburg, BRD.

Säljes: Wallop Brook (splitcane) 6'9" som nytt (900:-). Farlowe Sharp (splitcane) 8'5" använt (1.200:-). Diplomat 178 (125:-). Gear Fly Intrepid (100:-). Cortlandlina flyt AFTM 5/6 DT (100:-). Thomas tel 0410-808 85.

Säljes: 11 fot Orvis AFTM 8-9, 1.500 kr. 9,5 fot Orvis AFTM 10-12, 1.200 kr. 17 fot Daimaru AFTM 10-12, 1.500 kr. T Fernis, telefon 0760/133 96 efter kl 17.00.

Säljes: FLUGSPÖ Orvis Limestone special splitc 8,5 f AFTM 5 2 t toppf 2.500:-. FLUGRULLE 2 st Hardy Perfect 3 1/8 AFTM 4-5 Tfin + back P 600:- st + 1 st res spol 150:-. FLUGRULLE Sage 506 AFTM 5-7 nysk nyp 1.600:- P 750:- 08-745 52 42 Micke.

Säljes: Farlow Sharpe impr cane Fario 85 kl 5-6, bygget 1978, fin stand, 1.200 DKR. Midge udstyr Eagle Claw kul 7' kl 3-4, Ryobi 255MG, Air Cel Supr kl 4, samlet pris DKR 1.000, 12 fods Bucknall Super Condex 41/4" og Daiwa 254, Air Cell DT9F, Masterline Oxbridge WF10S, Gladding Ex-Fast sink ST9S, M, S-A running line, lakseudstyr brugt 2 gange. Samlet pris DKR 1.000. Lars, 02-27 79 07.

Kjøbes: Topp, eventuelt komplett, Orvis Limestone 8,5 fot AFTM 6 carbon. Foster's Airsprite 7,5 fot AFTM 6 cane, Sage GFL 590 AFTM 5-6 9 fot. Orvis Ultimate 10,5 fot AFTM 6. Selges: Orvis Limestone spec 8,5 fot AFTM 6 cane m/to toppar, al-tub, som ny, kr 2.200. Kai Bye, Telf Norge 03-73 84 44 8.00-16.00, 03-73 47 45 etter 16.00.

Säljes: Flugspö i cane, Farlow Sharpe 7 fot 9 tum klass 5, impregnerat, samt en del andra flugspön och rullar säljes eller bytes mot systemkamera. Tel 0481/330 04.

Säljes: Spöbyggargrejer, 2 hyvelformar, 2 hyvlar, limningsmaskin, bambustockar (AAA), lim, lack, som nytt. 0915-230 96 endast helger.

Säljes: Äldre villa vid Vindelälven 150 km väster Umeå. Möjligheter till fiske i både strömmande och stillastående vatten, Bertil Dahlgren, 0950-410 10.

Selges: Splitcane laksestang Pezon & Michel Saumon 14' nr. 11-12 i meget god stand, ferrulestopper mangler, kr 1.500:-. Splitcane fluestang Vangen Ketilbu 91/4' kr 300,-. Splitcane laksestang Hørgård Tana 131/2' ikke brukt. Atle Berg, Postboks 110, 2870 Dokka, Norge. Tlf. 061 11 056.

Säljes: Hardy de luxe 14 fot AFTM 9. Jan-Olof Karlsson, tel 0471/430 55.

Köpes: Boken "How to dress Salmon Flies" av T E Pryce-Tannatt. Leif Eliasson, tel 0301/443 57.

OBS!
NY ADRESSE

Fluebinderekspertene i Sandefjord har ny adresse:

ØDEGÅRDSVEIEN 32
3200 SANDEFJORD

BE OM VÅR KATALOG — Vi satser på kvalitet og service

Adressändringar

I fortsättningen tar vi endast emot **skriftliga** adressändringar från våra prenumeranter för att undvika felaktigheter i vårt dataregister. Tänk på att postens adressändring med eftersändning inte gäller tidskrifter. Du måste kontakta oss direkt. Skriv både din **gamla** adress och **den nya**. Texta tydligt! Sänd adressändringen till: *Flugfiske i Norden, Bertil Ekholm-Erb, Box 64, S-291 21 Kristianstad.*

GHILLIES HB

REA: Laxkrok, krok, flugor, flugbindningsmatr. Prisex: Laxkrok enkel 12:50/50, Streamer, torr, våt 5:–/50. Våtflugor 2:50 stk. Laxflugor 5:– stk. Pateke Morton flugspön och fluglinor, flätade tafsar med Braidfloat/sink, Mason tafsar. Tafsmatr. Shakespeare Beulite flugrullar, Scientific Angler flugaskar. Begär prislista.

GHILLIES HB
PI 577, 440 33 Harestad
Telefon 0303/201 60

Persson-kniven

Den personliga jakt- och fiskekniven från Kiruna

- Blad av rostfritt knivstål, 10,5 cm långt
- Skaft av masurbjörk och renhorn specialbehandlat för maximal vattenavvisning
- Slidan av finaste oxhud med invändigt bladfång av trä. Perfekt passform, klick-sug passning mellan kniv och slida
- Knivens längd ca 21 cm
- Ägarens namn ingraverat i bladet
- 10 års garanti

Persson-kniven — ett exklusivt hantverk byggt på generationers erfarenhet från Lapplands fjäll och vildmark

Pris: 398:– + postförs. avg.
30 dagars returrätt.

Levereras i presentförpackning med garantibevis
Beställ direkt från tillverkaren:

Persson Rune Persson
KIRUNA SWEDEN Moränvägen 19, 981 44 KIRUNA

Telefon 0980-815 58, 197 17

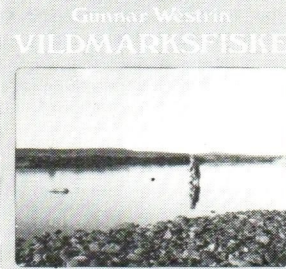
BOKKLUBBEN JAKT & FISKE

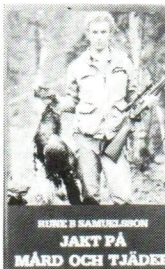
JAN ÅKERMAN
Skott mot vilt

VÄLJ DIN FÖRSTA JAKT eller FISKEBOK för endast 18:–

(=porto och exp. avgift)

Samtidigt med boken får du en broschyr om vilka böcker som erbjuds i BOKKLUBBEN JAKT & FISKE. När du betalt via inbetalningskortet som medföljer, sänder vi dig ett Jakt- eller Fiskebokpaket à 88:– (enligt bilden nedan) beroende på vilken första bok du valt. Vill du inte ha fler böcker meddelar du detta på inbetalningskortet.

Första jaktbokpaketet innehåller dessa båda böcker för 88:–

Första fiskebokpaketet innehåller dessa båda böcker för 88:–

Genom BOKKLUBBEN JAKT & FISKE får du spännande och intressanta böcker, såväl fakta som berättande, skrivna av landets främsta jakt- och fiskeförfattare. Böckerna är inbundna och flera är illustrerade av bl a Harald Wiberg, Nils Stöddberg, Björn Gidstam, Rolf Svensson och Rune Wenliden.

BOKKLUBBEN JAKT & FISKE ger dig böcker i de intresseområden som passar just dig. Kryssar du för jaktboken får du i fortsättningen jaktböcker i dina bokpaket. Likadant om du väljer fiskeboken, då får du fiskeböcker i dina paket. Vill du ha både jakt- och fiskebokpaket kryssar du för i båda rutorna på talongen.

MEDLEMSREGLER

- 44:–/bok inkl allt.
- 14 dagars returrätt.
- Utbytesrätt.

- Du kan avstå från paketet när du vill.
- Inget tvång att ta ett visst antal böcker.
- Gå ur när du vill.

- Ja tack, sänd mig SKOTT MOT VILT à 18:–
 Ja tack, sänd mig VILDMARKSFISKE à 18:–

Namn .....
Adress .....
Postnr/Postadress .....

Sändes till BOKKLUBBEN JAKT & FISKE, 310 20 KNÄRED. Tel 0430-511 97

Tankar på strandkanten

Under den här vinjetten kan kända och okända gästkrönikörer medarbeta. Små filosofiska funderingar, arga åthutningar, tankar och reflexioner kring det där med flugfiske – allt är välkommet. Skriv högst 1,5 A4-papper och skicka in till redaktionen.

Införda gästkrönikor belönas med ett signerat konsttryck av Gunnar Johnson.

Allt har sin tid

Midsommaraftonens kväll lider mot sitt slut. Rocken svärmar över Gimån, och småharren har kalas på strömkanten. Familjen firar heldagskvällen här vid ån. Junior sitter och smeker det nya flugspöt med ögonen. Det är hans 10-årspresent och alldeles hans eget. Förväntningarna var stora inför turen till ån...

– Det är för djävligt, säger mor, som sitter och vaktar elden med kaffepannan. Hon är lika svart i synen som sotpannan hon vaktar.

Tillsamman börjar vi tala om det som just har hänt. Vi talar om de fyra överförfriskade flugfiskare, som nyss tumlat runt på strömnacken.

Det började med att junior kom rusande med andan i halsen:

"Farsan, det står fyra fulla stockholmare mitt i strömmen och de har kastat över min lina stup i ett!"

Junior är uppfostrad med naturen och till insikten om att alla människor är lika och har lika värde, oavsett deras ras, hudfärg, religion eller bostadsort. Ändå benämns alla "naturtöntar" stockholmare...

Tillsammans går vi ner till strandkanten, sätter oss stilla och betraktar de fyra flugfiskare som, utvadade till armhålorna, betänkligt svajande och med glada tillrop försöker överträffa varandra vad gäller kastlängder och dristighet i vadning. Inte ett vak syns i strömmen runt om dem – av förklarliga skäl.

Efter en stund avtar fiskeivern. Ölkassen på stranden har gjort sig påmind och gemensamt försöker man ta sig in på fastare mark.

"Djävlar! Hjälp, HJÄLP!!"

Den dristigaste vadarfantomen ger till ett högt rop, när han förlorar fotfästet och grips av strömmen.

Situationen är tragikomisk – men mest tragisk. Jag kommer ut i strömmen och får tag på honom. Det blir en perfekt "gaffning" just som han flyter förbi, helt ur stånd att själv klara sig upp på land.

Fyra molokna flugfiskare vinglar bort mot sitt tält. En med den kära ölkassen dinglande i handen, och en annan med en väl synlig rännil i fotspåren... Vilka motiv hade de för sin fisketur? Vilka fiskeminnen kommer deras kompisar att få höra?

Så sitter vi alltså där vid vår kaffeeld, och feststämningen vill inte riktigt infinna sig. Men vi har kommit för att fiska, och junior har nu strömmen för sig själv.

Så plötsligt ser vi ett vak ute på strömnacken, som nu fått vila en liten stund. Vakiet är av annan karaktär nu, och jag slår snabbt fast att det måste vara öring.

Junior har redan gripit sitt flugspö, och en Alexandra nummer tio binds fast på tafsen med fumlande fingrar.

Jag känner stolthet, då jag betraktar juniors smygande mot en lämplig fiskeplats. Han går nedhukad och börjar luftkasta då han är några meter från strandkanten.

Belöningen kommer också. Flugan hinner knappt träffa vattenytan, förrän öringen kastar sig över den.

Både rullen och junior skriker, men när den första yran lagt sig, landar han sin midsommaröring. Den väger ett komma tre – och liksom spöet är den alldeles hans egen...

På vägen till bilen passerar vi de fyra flugfiskarnas tält. Han, som nyss så när dränkt sig själv, har nu istället fortsatt att dränka sin sorg över det uteblivna fisket, och han får tydligen god hjälp av sina kumpaner. Det finns olika sätt att fira midsommar...

Själva fortsätter vi hem. Där läggs öringen på grillen, och medan vi väntar på att vår sena midsommarsupé ska bli klar, läppjar mor och jag på var sin whisky medan junior avnjuter en sexa mjölk. Det smakar riktigt bra, men som mor säger – allt har sin tid!

Leif Johnson

Flugfiske

i Norden

Nr 4 okt 1986

Årgång 8

Redaktör:

Gunnar Johnson

Ansvarig utgivare:

Nore Sundin

Layout och grafisk utformning:

Jerry Pettersson

Redaktionskommitté:

Kenneth Boström

Preben Torp Jacobsen

Gunnar Johnson

Jerry Pettersson

Nore Sundin

Bengt Öste

REDAKTION: Gunnar Johnson,
Box 22, 570 20 Bodafors, tel
0380/311 25.

ANNONSER och PRENUMERATIONER (även uteblivna tidningar, lösnnummer etc): Bertil Ekholm Erb, Box 64, S-291 21 Kristianstad, tel 044/12 26 28.

Prenumerationspris: för 1986 Helår 180:- svenska kronor. Du tjänar nästan ett nummer på att prenumerera jämfört med lösnnummerpriset! Vårt postgironummer är 10794-6.

Utländska betalningar per check ska ställas på: Sparbanken Kronan 8169-5, konto nr 713380278-0. Därmed tillkommer ingen extra debitering för bankavgift.

Payment from abroad by eurocheque or international money order in Swedish crowns payable to Flugfiske i Norden, Box 11062, S-250 11 Helsingborg, Sweden.

GLÖM EJ ADRESSÄNDRA NÄR DU FLYTTAR!

Redaktionen tar gärna emot artiklar, reportage och bilder från läsarna. För ej beställt material ansvaras icke.

Eftertryck eller annat mångfaldigande av innehållet i denna tidning, helt eller delvis, är ej tillåtet enligt lagen om upphovsmannarätt.

Flugfiske i Norden utges av Förlagsaktiebolaget Flugfiske i Norden, Box 11062, 250 11 Helsingborg. Tidningen utkommer med sex nummer om året, fördelade på tre på våren och tre nr på hösten/förvintern.

Tryckt 1986 hos Abetryck, Helsingborg.

ISSN 0349-3849.

Nummer 5/6 av Flugfiske i Norden 1986 beräknas utkomma i dec.

Kingfisher tar för sig!

Nya Kingfisher High Composite ger alla möjlighet att prova P.C.T.

Du känner säkert till våra välkända flugspöserier Kingfisher Black Habit i kolfiber och Kingfisher Long Bow i boron. Båda kända för sina goda kastegenskaper tack vare PCT – "Progressive Compound Taper" – en aktionstyp där kraften i klingan ökar med belastningen. Man ökar alltså både kastlängd och precision.

Nu har vi överfört PCT-aktionen i vår nya High Composite-serie. Och med en unik blandning av 50% kolfiber och 50% glasfiber har vi lyckats få fram en mycket plånboksvänlig serie flugspön – utan att för den skull ge avkall på vare sig finish, kvalitet eller PCT.

Kingfisher tar för sig. PCT åt alla. High Composite, kolfiber eller boron. Ta för dig du också!

Namn	Längd	AFTM	Ca pris
Green Peacock	8,5'	4-5	443:-
Green Drake	9'	5-6	452:-
Green Matuka	10'	6-7	546:-
Green Highlander	14'	10	1120:-

P.C.T.
Progressive Compound Taper

AGENT
SPORTAG
MALMÖ

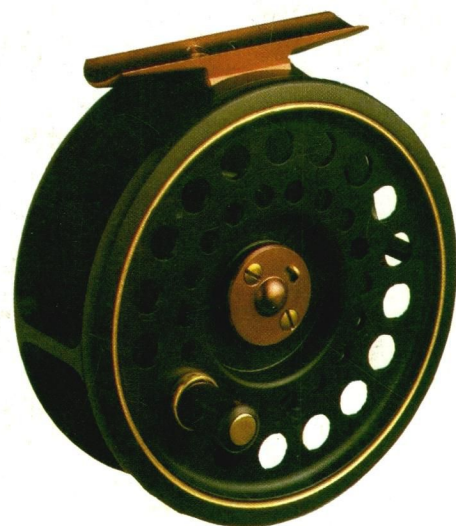

HARDY

**högst på önskelistan
hos de flesta flugfiskare**

I mer än hundra år har Hardy haft en ledande ställning när det gäller utveckling och tillverkning av högklassig utrustning för flugfiske. Inget annat företag i branschen kan uppvisa motsvarande erfarenhet.

Hardy spön har ständigt utvecklats i takt med att nya material och ny teknologi kommit in i bilden. Kännetecknande för alla dessa spön, oavsett material, har varit förstklassigt arbete och outstanding funktion. De nya graphite carbon-spöna är "kronan på verket". Flera spöserier att välja mellan med "Hardy De Luxe" som top of the line.

Hardy Golden Prince

Ett gott exempel på Hardy's tekniska kunnande. Speciellt konstruerad bromsmekanism inbyggd i centrum av spolen gör rullen mycket kompakt – ett under av mekanisk precision.

Se Hardy hos auktoriserade Hardy-affärer landet runt – för Du vill väl ha det bästa – eller hur?!

Nor**mark**®
Box 74, 782 00 Malung. Telefon 0280/125 65 växel